

การประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

NEEDS ASSESSMENT OF TEACHERS TOWARDS THE STUDENT CARE
SYSTEM UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 6

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตรบัณฑิตและเทคโนโลยี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2562

KMITL-2019-ED-M-218-088

การประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

NEEDS ASSESSMENT OF TEACHERS TOWARDS THE STUDENT CARE
SYSTEM UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 6

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และ พ.ศ. 2562 ถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

KMITL-2019-ED-M-218-088

NEEDS ASSESSMENT OF TEACHERS TOWARDS THE STUDENT
CARE SYSTEM UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE

AREA OFFICE 6

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF IN INDUSTRIAL EDUCATION IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG อนุญาตให้นำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และตั้งชื่ออื่นถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

KMITL-2019-ED-M-218-088

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
COPYRIGHT 2019 สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อสงสัย กรุณาติดต่อฝ่ายประชาสัมพันธ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY
KING MON GKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
ชื่อนักศึกษา	นางสาวสุภัทรา พงษ์อุตทา
รหัสประจำตัว	58603048
ปริญญา	ครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
พ.ศ.	2562
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	อาจารย์ ดร.อำภาพรรณ ตันตินาครกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำนวน 362 คน ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงมีค่าเท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นของสภาพการรับรู้ที่คาดหวังมีค่าเท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทิศทางเดียว (one-way ANOVA) โดยทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07, S = 0.83$), ($\bar{X} = 3.81, S = 0.58$) และ ($\bar{X} = 4.04, S = 0.56$) ตามลำดับ ส่วนสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57, S = 0.53$), ($\bar{X} = 4.67, S = 0.36$) และ ($\bar{X} = 4.58, S = 0.49$) ตามลำดับ 2) ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันดับแรกคือด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการจำเป็นต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันดับแรก คือกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันดับแรกคือด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) ครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดต่างกันมีความต้องการจำเป็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Thesis Title	Needs Assessment of Teachers Towards The Student Care System Under The Secondary Educational Service Area Office 6
Student	Miss Supagsorn Pongoutta
Student ID.	58603048
Degree	Master of Industrial Education
Program	Educational Administration
Year	2019
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. PariyapornTungkunan
Thesis Co-Advisor	Dr. Ampapan Tuntinakhongul

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the current and expected teachers' perception towards the student care system. 2) to assess the teachers' needs towards the student care system; and 3) to compare the teachers' need towards the student care system under the secondary educational service area office 6, classified by school size. The 362 teacher samples were selected by multi – stage sampling. The rating-scale questionnaire was used as a tool with its confidence of current teachers' perception at 0.98 and expected one at 0.99. The data were analyzed using mean, standard deviation and modified priority needs index ($PNI_{Modified}$) and One-Way ANOVA as well as the Scheffe's test. The results of research revealed that 1) the current perceptions of teachers ranging from small, medium and large schools were at high level ($\bar{X} = 4.07, S = 0.83$), ($\bar{X} = 3.81, S = 0.58$) and ($\bar{X} = 4.04, S = 0.56$) whereas the expected perceptions at highest level respectively ($\bar{X} = 4.57, S = 0.53$), ($\bar{X} = 4.67, S = 0.36$) and ($\bar{X} = 4.58, S = 0.49$). 2) when assessed which dimension was the first needs for each school size, it was found that the small-sized school teachers placed the administration and supervising system first, the medium-sized school teachers placed operation and the large-sized school placed the administration system. 3) The teachers in different school sizes have different opinions on the need assessment towards the

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จสมบูรณ์ได้อย่างดีด้วยความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อำภาพรณ ตันตินาครกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทาง รวมถึงการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสามารถจัดทำได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อปรับปรุงให้มี

คุณภาพและมีความเหมาะสมต่อการวิจัยตลอดจนครูประจำชั้นมัธยมศึกษา 1-6 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ผู้ให้กำเนิดให้ความรัก ให้การศึกษา และทุกคนในครอบครัวที่คอยเป็นแรงผลักดันและให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจให้ด้วยดี สุดท้ายขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานและเพื่อนๆ ที่รักทุกคน ที่ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ และห่วงใยกันเสมอมา ตลอดจนบุคคลที่ผู้วิจัย ไม่ได้กล่าวถึง ณ ที่นี้ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้การสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพยิ่ง หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

สุภักษร พงษ์อุตทา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6	13
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	17
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น.....	57
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	69
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	79
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	83
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับอาจารย์ผู้สอนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ..... 87
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูและ ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	88
4.3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาด โรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	124
4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	145
บทที่ 5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	149
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	149
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	152
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	156
บรรณานุกรม.....	157
ภาคผนวก.....	163
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	164
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	170
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถามในการวิจัย.....	176
ประวัติผู้เขียน.....	179

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ข้อมูลจำนวนโรงเรียน / ครู / นักเรียน / ห้องเรียน จำแนกรายจังหวัด.....	14
2.2 ข้อมูลจำนวนโรงเรียน / นักเรียน / ห้องเรียน จำแนกรายจังหวัด /อำเภอ.....	14
2.3 ข้อมูลจำนวนนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นและเพศ.....	15
2.4 ข้อมูลขนาดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนของ สพฐ.	16
2.5 กระบวนการดำเนินงาน วิธีการและเครื่องมือ.....	51
2.6 แสดงคะแนนเฉลี่ยและผลต่างของค่าเฉลี่ยของนักเรียนในวิชาต่างๆ.....	66
2.7 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น.....	66
2.8 แสดงความต้องการจำเป็นกำหนดโดยวิธี MDF.....	67
2.9 แสดงความต้องการจำเป็นกำหนดโดยวิธี PNI	68
2.10 แสดงความต้องการจำเป็นกำหนดโดยวิธี PNI Modified.....	68
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	80
4.1 ค่าจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6	88
4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ ที่คาดหวังต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	89
4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ ที่คาดหวังต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	93
4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล	98
4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียน... ..	102
4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการพัฒนาและ ส่งเสริมนักเรียน	106
4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ที่คาดหวัง ต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหา	109

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อ.....	114
4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน...	119
4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครูและลำดับที่ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	124
4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครูและลำดับที่สำหรับ 5 ขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	126
4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครูและลำดับที่การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	128
4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	132
4.14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการคัดกรองนักเรียน	134
4.15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน.....	136
4.16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหา.....	138
4.17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อ	141
4.18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	143
4.19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	145
4.20 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวม.....	146
4.21 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	146

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.22 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	147
4.23 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	147

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
2.1 แสดงโครงสร้างของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	27
2.2 แสดงปรัชญาและหลักการในการทำงานของครูและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน.....	28
2.3 แสดงกระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	32
2.4 แสดงกระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนขอครูแนะแนว/ฝ่ายปกครอง.....	48
2.5 การประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์.....	61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต การที่เด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพนั้น เด็กจะต้องมีพัฒนาการที่สมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จึงมีความจำเป็นที่เด็กจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา และต่อเนื่องไปจนถึงวัยรุ่น โดยเฉพาะพัฒนาการด้านสติปัญญาและอารมณ์ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต (กรมสุขภาพจิต. 2558 : 47)

เด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ๆและสถานการณ์ปัญหาต่างๆ มีเด็กจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต แม้ว่าผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และคนที่ทำงานเกี่ยวกับเด็กจะใช้ความรัก ความปรารถนาดีอย่างมากมายเพียงใดก็ตาม ก็ไม่อาจพิทักษ์ปกป้อง และคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้ปลอดภัย หรือมีพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวังไว้ได้ สำหรับสิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ เด็กวัยรุ่นของไทยจำนวนมากนั้น ยังขาดทักษะและความตระหนักรู้ในการเลือกใช้ข้อมูลให้เกิดคุณค่าและมีประโยชน์แก่ตนเอง แต่ฝึกฝนที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ไม่มีประสงค์ประเภทเกม บันเทิง เว็บไซต์โป๊และลามก ซึ่งล่อแหลมต่อการเกิดปัญหาเชิงพฤติกรรมด้านลบ พฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรง สำหรับวัยรุ่นส่วนใหญ่นั้นมีปัญหาหลายอย่างที่ตนไม่สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้ด้วยตนเอง บางครั้งอาจจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการผิดๆ ไม่มีการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหายุ่งยากซึ่งปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้โดยเริ่มจากการให้ความสำคัญกับพวกเขา ให้เขาได้มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา ส่วนใหญ่ที่มักจะประสบปัญหาคือเขาไม่มีความรู้ในเรื่องสิ่งที่ถูกหรือผิด ไม่มีคนให้ความรู้หรือให้คำปรึกษาในทางที่ถูกตามที่ตนต้องการและชี้แนะแนวทางการแก้ไขหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น โดยการคิดที่ขาดการยั้งคิดและการขาดหลักยึดเหนี่ยว เมื่อเด็กประสบพบเจอกับปัญหาต่างๆส่วนใหญ่มักปรึกษาเพื่อน เชื่อเพื่อน เพราะคิดว่าเพื่อนเป็นที่พึ่งให้แก้ตนได้ทั้งหมด (ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2558 : 1) สำหรับพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม อาทิ ติดการพนัน นิยมเสี่ยงโชค การมั่วสุมในหอพัก ไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทำร้ายร่างกายตนเอง หมกมุ่นกับสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ นิยมบริโภคอาหารกรูบกรอบ อาหารที่ไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพ เครียด ซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ไม่สนใจต่อปัญหาสังคม สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ได้แก่ (1) ปัจจัยเสี่ยงจากสภาพครอบครัว ครอบครัวเป็น

สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กและเยาวชนเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูด้วยวิธีการไม่เหมาะสม ปล่อยปละละเลย เรียนรู้การใช้ความรุนแรงจากสมาชิกในครอบครัว ครอบครัวแตกแยก ขาดการอบรมบ่มนิสัยและไม่มีจุดหมายปลายทางในชีวิต (2) ปัจจัยเสี่ยงจากโรงเรียน โรงเรียนเป็นบ้านหลังที่สองของเด็ก เป็นบ่อเกิดของคุณงามความดี โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถของเด็กและเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคม แต่โรงเรียนจำนวนมากยังขาดความพร้อมที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเป็นคนที่สมบูรณ์ตามความมุ่งหวังของสังคม จากการติดตามพบว่า โรงเรียนขาดการดูแล เอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง (3) ปัจจัยเสี่ยงจากชุมชนและสังคม ชุมชนอ่อนแอขาดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในสังคมต่างคน ต่างอยู่ ละเลยต่อปัญหาของเด็กและเยาวชน มองเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาด้วยทัศนคติและท่าทีที่ตอกย้ำซ้ำเติม (4) ปัจจัยเสี่ยงจากเพื่อน เพื่อนเป็นปัจจัยที่สำคัญในชีวิตของเด็กและเยาวชนเป็นธรรมชาติที่เด็กและเยาวชนทุกคนต้องมี แต่เพื่อนก็เป็นดาบสองคมที่อาจทำให้เด็กและเยาวชนจำนวนมากก้าวพลาด การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมโน้มเอียงไปในทางก้าวร้าว เสี่ยงภัย มั่วสุม เบี่ยงเบน หรือการได้รับแรงบีบอัด กดดัน ข่มขู่ หรือการไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งสภาพการณ์ล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น (5) ปัจจัยเสี่ยงจากบุคลิกภาพหรือตัวนักเรียนเอง เด็กและเยาวชนแต่ละคนมีภาวะด้านพัฒนาการแตกต่างกัน มีบุคลิกภาพภายในและภายนอกตามสภาพความเป็นตัวตนที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น มีข้อจำกัดเกี่ยวกับพัฒนาการทางสมองและการรับรู้ ขาดทักษะในการคิด บกพร่องทางการเรียนรู้ ไม่มีทักษะในการสื่อสาร ปฏิเสธไม่เป็น ควบคุมอารมณ์และความเครียดไม่ได้ (ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2558 : 2-3)

ด้วยสภาพและปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนดังกล่าวข้างต้น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(มาตรา 6) และแนวทางการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (มาตรา 22) และยังกำหนดให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (มาตรา 26) ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณลักษณะ 8 ประการก่อนจบหลักสูตร ดังนี้ (1)รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (2)ซื่อสัตย์สุจริต (3)มีวินัย (4)ใฝ่เรียนรู้ (5)อยู่อย่างพอเพียง (6)มุ่งมั่นในการทำงาน (7)รักความเป็นไทย และ (8)มีจิตสาธารณะ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น

พื้นฐาน. 2551 : 7) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีพฤติกรรมด้านบวก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีนโยบายสำคัญ คือ ให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา อย่างทั่วถึง โดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีภารกิจหลักที่เป็นหัวใจของการดำเนินงาน 5 กิจกรรม ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559 : 15) ความสำเร็จโรงเรียนทุกแห่งด้านการเรียนและด้านการดำรงชีวิตของนักเรียนคือความสำเร็จที่แท้จริงของผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้นหน้าที่การจัดการศึกษานอกจากจะจัด “ระบบการเรียนการสอน” ให้นักเรียนเป็นคนเก่งแล้วจำเป็นต้องจัด “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน” ให้เป็นคนดี พร้อมไปด้วย “ทั้งเก่งทั้งดี” ให้อำนาจแก่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์อย่างมีความสุข โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนจำเป็นต้องมีความตระหนักในความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นำโดยผู้บริหารสนับสนุนการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ ครูมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน คณะทำงานทุกคนต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอตามแผนที่กำหนด มีการอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆของนักเรียน การเยี่ยมบ้านนักเรียนและการประชุมสื่อสารกับผู้ปกครอง โดยโรงเรียนทุกแห่งควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตั้งอยู่ที่ ถนนมรุพงษ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 54 โรงเรียน มีบุคลากรครูที่เป็นครูประจำชั้นในโรงเรียนจำนวน 3,717 คน (ข้อมูลปีการศึกษา 2560) ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่ทำให้ทุกโรงเรียนได้ดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ครูที่ปรึกษาได้ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งการส่งเสริมการป้องกันปัญหา และการช่วยเหลือแก้ไขในด้านความสามารถทางการเรียน ทั้งด้านสุขภาพและด้านครอบครัวโดยดำเนินการตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ 5 องค์ประกอบ ซึ่งมีกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ช่วยกันส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากภาวะวิกฤติต่างๆได้อย่างปลอดภัย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 10) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นงานที่สำคัญของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน การที่ระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ดีเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ทั้งผู้บริหาร ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาบุคลากรในโรงเรียน รวมทั้งผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานเป็นทีม ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนถูกจัดวางให้เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน ซึ่งนักเรียนในสังกัดโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เป็นช่วงวัยที่ควรได้รับการดูแลช่วยเหลือเป็นพิเศษ นอกจากพ่อ แม่ ที่ต้องคอยดูแลช่วยเหลือเด็กกระหวางอยู่ที่บ้าน ยังมีครูที่ปรึกษาที่คอยดูแลช่วยเหลือเด็กในระหว่างอยู่ที่โรงเรียน เมื่อครูที่ปรึกษาเป็นคนที่อยู่ใกล้ชิด คอยดูแลช่วยเหลือเด็ก รองจากพ่อ แม่ และยังเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนจึงต้องพร้อมที่จะศึกษาหาความรู้ ทำความเข้าใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด และโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ทั้ง 54 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนมีบริบทชุมชนแตกต่างกัน จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสมุทรปราการถือเป็นจังหวัดทางเศรษฐกิจ มีโรงงานอุตสาหกรรมมากมายในเขตตัวเมืองของจังหวัด มีหมู่บ้านจัดสรรและหอพักเกิดขึ้นมาก ทำให้มีประชากรเพิ่มขึ้น จากการย้ายถิ่นฐานมาจากต่างจังหวัด ส่งผลให้มีจำนวนเด็กที่อยู่ในวัยเรียนที่ติดตามพ่อแม่มาทำงานเพิ่มขึ้น ส่วนเขตพื้นที่อำเภอหลายแห่งยังคงมีวิถีชีวิตแบบพื้นบ้าน มีประชากรลดลงเนื่องจากบางส่วนหลังไหลเข้ามาอยู่ในตัวเมือง ส่งผลให้โรงเรียนในสังกัด มีแนวโน้มปรับเปลี่ยนขนาดจากโรงเรียนขนาดใหญ่ หรือขนาดกลาง เป็นโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มมากขึ้น สำหรับปัญหาความแตกต่างของขนาดโรงเรียนต่างๆคือ 1) โรงเรียนขนาดเล็ก ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้เทียบเท่ากับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้ เพราะโรงเรียนแต่ละแห่งได้รับการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา จากรัฐบาลโดยคิดเป็นรายหัวนักเรียน ซึ่งการจัดสรรงบประมาณในลักษณะดังกล่าวส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนน้อยอยู่ในสถานะที่เสียเปรียบ กล่าวคือ ได้รับงบประมาณน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กขาดทั้งอุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนลดลง (สุริยา ช้องเสนาะ. 2558 : 2) 2) ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน เนื่องจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดสัดส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียน 20 คน ซึ่งสัดส่วนดังกล่าว ทำให้เกิดปัญหาในการจัดสรรครูแก่นักเรียนบางแห่งที่มีจำนวนนักเรียนน้อย ดังนั้นโรงเรียนดังกล่าวจึงประสบปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน ครูไม่ครบทุกสาขา รายวิชา และครูไม่สามารถสอนเต็มเวลา เต็มความสามารถ เนื่องจากมีภารกิจด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาเทียบเท่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เรื่องสัดส่วนครูต่อนักเรียน ในโรงเรียนขนาดใหญ่จะประสบปัญหาคือมีสัดส่วนจำนวนนักเรียนมากเกินกว่าสัดส่วนจำนวนครู ส่งผลให้ครูดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ทั่วถึงครบถ้วนทุกคน (สุริยา ช้องเสนาะ. 2558 : 2) 3) โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในชุมชนขนาดเล็ก ประชากรมีฐานะยากจนทำให้ไม่มีศักยภาพในการระดมทรัพยากร เพื่อ

นำมาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียน ซึ่งต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในภาพรวมการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จเพราะจำนวนนักเรียนในที่ปรึกษามากเกินไป ไม่มีเวลาพอที่จะให้คำปรึกษา มีการเปลี่ยนแปลงครูที่ปรึกษาทุกปีการศึกษาจึงขาดการติดตามที่ต่อเนื่องประกอบกับครูที่ปรึกษาไม่ได้สอนประจำในห้องเรียนนั้น และที่สำคัญยังมีครูที่ปรึกษาบางคนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา ไม่พอใจที่จะทำหน้าที่ของครูที่ปรึกษา ตลอดทั้งขาดการนิเทศ ติดตามจากฝ่ายบริหาร ดังนั้นภาพความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน เมื่อขนาดโรงเรียนแต่ละขนาดมีความแตกต่างกันหลายประการ จึงทำให้การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีการบริหารงานแตกต่างกันตามสภาพและบริบท

ด้วยความสำคัญและความจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หากมีการประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อการบริหารจัดการ กระบวนการดำเนินงาน และนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน จะช่วยให้การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของครูมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของครูในการปฏิบัติงานตามแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนี้แล้ว จำเป็นต้องมีการประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่าเป็นอย่างใด อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ครูมีการส่งเสริมและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ รวมถึงใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเชิงนโยบายสำหรับสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป ผู้วิจัยจึงต้องการประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละขนาดโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

1.2.2 เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

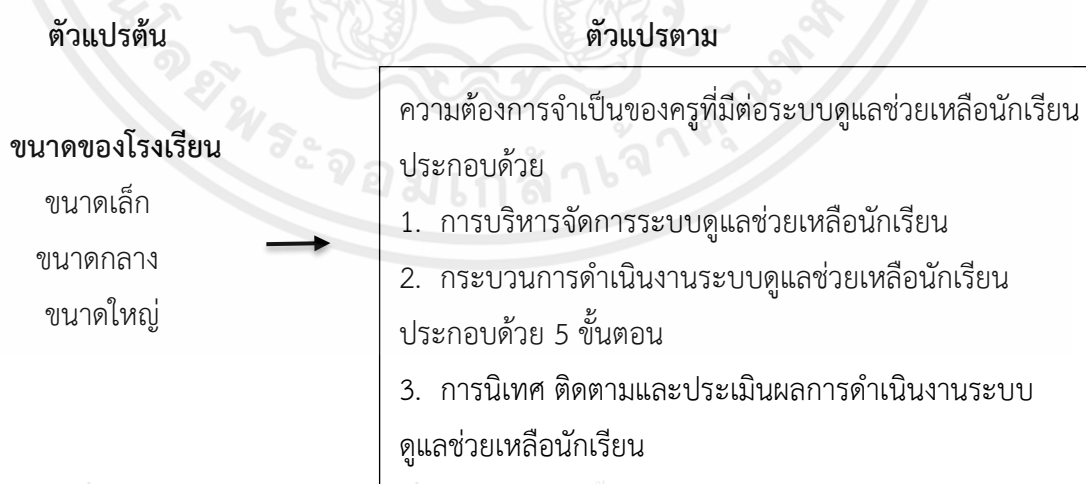
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.3.1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 3 ด้าน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 20) ดังนี้

1. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน
  - 2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
  - 2.2 การคัดกรองนักเรียน
  - 2.3 การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน
  - 2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา
  - 2.5 การส่งต่อ
3. การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3.2 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นของของสุมิล ว่องวานิช (2550 : 62) ที่กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็นโดยใช้สูตรค่าความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified})

1.3.3 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน แสดงได้ดังภาพที่ 1.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูประจำชั้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (ฉะเชิงเทรา-สมุทรปราการ) ปีการศึกษา 2560 รวมจำนวนครูทั้งหมด 3,717 คน โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนได้ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 20 โรงเรียน มีครูจำนวน 285 คน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 12 โรงเรียน มีครูจำนวน 580 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและใหญ่ จำนวน 22 โรงเรียน มีครูจำนวน 2,852 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูประจำชั้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (ฉะเชิงเทรา-สมุทรปราการ) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 362 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1973 : 125) ที่ระดับความเชื่อมั่น (confident level) 95% โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนได้ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็กได้จำนวน 10 โรงเรียน จำนวนครู 28 คน โรงเรียนขนาดกลางได้จำนวน 6 โรงเรียน จำนวนครู 56 คน และ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและใหญ่ได้จำนวน 11 โรงเรียน จำนวนครู 278 คนแล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.2.1. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ประกอบด้วย

(1) สภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

(1.1) การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(1.2) กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน

(1.2.1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

(1.2.2) การคัดกรองนักเรียน

(1.2.3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

(1.2.4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งาน (1.2.5) การส่งต่อนั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอก (1.3) การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน

(2) สภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

(2.1) การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2.2) กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน

(2.2.1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

(2.2.2) การคัดกรองนักเรียน

(2.2.3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

(2.2.4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา

(2.2.5) การส่งต่อ

(2.3) การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน

1.4.2.2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อ
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประกอบด้วย

(1) ตัวแปรต้น คือ ขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก
โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่

(2) ตัวแปรตาม คือ ความต้องการความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย

(2.1) การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2.2) กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน

(2.2.1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

(2.2.2) การคัดกรองนักเรียน

(2.2.3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

(2.2.4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา

(2.2.5) การส่งต่อ

(2.3) การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย

1.5.1 สภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การรับรู้เรื่องราว เหตุการณ์ สภาพจริงของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.5.2 สภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การคาดการณ์หรือความต้องการของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.5.3 การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการหา ความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีแก้ไขปัญหาได้ตรงกับสภาพหรือ ความต้องการที่แท้จริง ใน 3 ด้าน คือ การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน

1.5.4 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างมีระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน พร้อมทั้งวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐานที่ใช้ในการ ดำเนินงานเพื่อการส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน แก้ไข พัฒนาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักใน การดำเนินงานและมีบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุขและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง โดยระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย

1.5.4.1 การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การศึกษาและ วิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชน แล้วกำหนดแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน กำหนดโครงสร้างให้มีแผนงานและโครงการ จัดทำแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานการบริหารระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับโรงเรียน จัดทำสื่อ/นวัตกรรม สนับสนุนการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่ายหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

1.5.4.2 กระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และการส่งต่อนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การที่ครูได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลทางด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว เตรียมเครื่องมือเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

(2) การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและบันทึกในแบบสรุปผลการคัดกรองเป็นรายบุคคล

(3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีทักษะในการดำรงชีวิต และจัดกิจกรรมพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มนักเรียน

(4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา หมายถึง การดูแลเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความสำคัญดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคมหาวิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือแก้ไข

(5) การส่งต่อ หมายถึง ครูที่ปรึกษาพิจารณาส่งต่อนักเรียนกรณีที่มีปัญหา มีความยากต่อการช่วยเหลือไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แล้วถ้านักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก ครูต้องสรุปข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมา ในบันทึกการส่งต่อ และติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

1.5.4.3. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการพัฒนางานส่งเสริม สนับสนุน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้ข้อมูล ความรู้ หรือเทคนิควิธีที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการตรวจสอบ และประเมินผลระหว่างการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขให้การปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น **1.5.5 ครู** หมายถึง บุคลากรที่มีตำแหน่งครูมีหน้าที่ปฏิบัติงานสอน และดำเนินงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียน

1.5.6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 หมายถึง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนของจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกขนาดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาออกเป็น 3 ขนาดโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.5.6.1 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน

1.5.6.2 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 – 1,499 คน

1.5.6.3 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินความต้องการของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (ฉะเชิงเทรา - สมุทรปราการ) การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

2.2 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.1.1 ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.1.2 ความสำคัญและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.1.3 วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.1.4 ประโยชน์และคุณค่าของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.1.5 บทบาทหน้าที่ของครูในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.2 การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.3 กระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.3.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.2.3.2 การคัดกรองนักเรียน

2.2.3.3 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

2.2.3.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.2.3.5 การส่งต่อ

2.2.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

2.3.1 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

2.3.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

2.3.3 ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น

2.3.4 ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น

2.3.5 วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น

2.3.6 การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (ฉะเชิงเทรา - สมุทรปราการ) หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยเป็นอย่างสูง

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีเหตุผลเพียงพอในการฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ที่นำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.4.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

2.1.1 ข้อมูลพื้นฐานและสภาพการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เป็นเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการบริหาร และจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสมุทรปราการ

1. ประวัติความเป็นมาและที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (2559 : 1) ได้จัดตั้งขึ้นตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ ณ วันที่ 17 สิงหาคม 2553 เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 กำหนดเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการบริหารและ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 410/1 ถนนมรุพงษ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา รหัสไปรษณีย์ 24000 หมายเลขโทรศัพท์ 038-517280 โทรสาร. 038-517279 เว็บไซต์ : www.spm6.go.th

2. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.1 จัดทำนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้ สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษาแผนการศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความ ต้องการของท้องถิ่น

2.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานใน เขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบรวมทั้งกำกับ ตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

2.3 ประสานส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

2.4 กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่ การศึกษา

2.5 ศึกษาวิเคราะห์วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่

เอกสารนี้เป็นการศึกษาที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกที่ 2.6 ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.7 จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.8 ดำเนินการและประสาน ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่

2.9 ประสาน ส่งเสริมการดำเนินการของคณะกรรมการและคณะทำงาน ด้านการศึกษา

2.10 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลจำนวนโรงเรียน / ครู / นักเรียน / ห้องเรียน จำแนกรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวน รร.	จำนวนนักเรียน					ห้องเรียน	ครู
		ก่อนประถม	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม		
ฉช.	29	253	748	13,367	10,151	24,519	687	1,183
สป.	25	-	-	27,934	20,069	48,003	1,249	1,985
รวม	54	253	748	41,301	30,220	72,522	1,936	3,168

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลจำนวนโรงเรียน / นักเรียน / ห้องเรียน จำแนกรายจังหวัด /อำเภอ

จังหวัด	อำเภอ	จำนวน รร.	จำนวนนักเรียน				ห้องเรียน
			ก่อน ประถม+ ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม	
ฉะเชิงเทรา	เมืองฉะเชิงเทรา	8	1,001	6,637	5,440	13,078	330
	บางคล้า	2	-	163	242	405	19
	บางน้ำเปรี้ยว	5	-	1,136	668	1,804	64
	บางปะกง	1	-	559	455	1,014	29
	บ้านโพธิ์	3	-	763	378	1,141	45
	พนมสารคาม	3	-	2,273	1,468	3,741	96
	ราชสาส์น	1	-	79	60	139	9
	สนามชัยเขต	1	-	592	707	1,299	32
	แปลงยาว	3	-	650	278	928	34
	ท่าตะเกียบ	1	-	453	433	886	23
	คลองเขื่อน	1	-	62	22	84	6
รวมจังหวัดฉะเชิงเทรา	29	1,001	13,367	10,151	24,519	687	

เอกสารนี้เป็นเอกสาร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนนักเรียน					ห้องเรียน
		จำนวน รร.	ก่อน ประถม+ ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	รวม	
สมุทรปราการ	เมือง สมุทรปราการ	8	-	9,693	7,117	16,810	431
	บางป่อ	4	-	4,133	2,505	6,638	174
	บางพลี	5	-	6,225	4,505	10,730	281
	พระประแดง	4	-	5,353	4,282	9,635	240
	พระสมุทรเจดีย์	3	-	1,168	662	1,830	61
	บางเสาธง	1	-	1,362	998	2,360	62
รวมจังหวัดสมุทรปราการ		25	-	27,934	20,069	48,003	1,249

ตารางที่ 2.3 ข้อมูลจำนวนนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นและเพศ

ชั้น	จำนวนนักเรียน			จำนวนห้อง
	ชาย	หญิง	รวม	
ก่อนประถมศึกษา	143	110	253	8
อนุบาล 1	70	56	126	4
อนุบาล 2	73	54	127	4
ประถมศึกษา	400	348	748	19
ประถมศึกษาปีที่ 1	90	58	148	4
ประถมศึกษาปีที่ 2	63	52	115	3
ประถมศึกษาปีที่ 3	66	60	126	3
ประถมศึกษาปีที่ 4	64	58	122	3
ประถมศึกษาปีที่ 5	47	61	108	3
ประถมศึกษาปีที่ 6	70	59	129	3
มัธยมศึกษาตอนต้น	19,616	21,685	41,301	1,049
มัธยมศึกษาปีที่ 1	6,882	7,260	14,142	351
มัธยมศึกษาปีที่ 2	6,548	7,358	13,906	349
มัธยมศึกษาปีที่ 3	6,186	7,067	13,253	349

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ชั้น	จำนวนนักเรียน			จำนวนห้อง
	ชาย	หญิง	รวม	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	11,837	18,383	30,220	860
มัธยมศึกษาปีที่ 4	4,266	6,404	10,670	285
มัธยมศึกษาปีที่ 5	3,784	6,049	9,833	280
มัธยมศึกษาปีที่ 6	3,787	5,930	9,717	295
รวมทั้ง สพม.6	31,996	40,526	72,522	1,936

ตารางที่ 2.4 ข้อมูลขนาดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนของ สพฐ.

ขนาดโรงเรียน	สถานศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา		สถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ	
	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวน โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวน โรงเรียน
ขนาดเล็ก (1-499)	1-120	4	1-120	1
	121-200	6	121-200	1
	201-300	3	201-300	1
	301-499	4	301-499	0
ขนาดกลาง	500 - 1,499	7	500 - 1,499	5
ขนาดใหญ่	1,500-2,499	1	1,500-2,499	7
ขนาดใหญ่พิเศษ	2,500 คนขึ้นไป	4	2,500 คนขึ้นไป	10
รวม		29	รวม	25

2.1.2 ทิศทางการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 6

1. วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เป็นองค์กรที่ส่งเสริม สนับสนุน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ปลูกฝังคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้งานมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

2. พันธกิจ

2.1 ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาทุกระดับอย่างมีคุณภาพ

2.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเป็นไทย และดำรงตนตาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ได้ตามมาตรฐาน
 ยกระดับสู่ความเป็นสากลและมีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพ

3. เป้าประสงค์

2.1 สถานศึกษาในสังกัดยกระดับคุณภาพและมาตรฐานได้ตามเป้าหมาย สู่ความเป็น
 สากลและมีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

2.2 สถานศึกษาในสังกัดจัดกิจกรรม ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการ
 ยกระดับคุณภาพการมัธยมศึกษาสู่สากล

2.3 สถานศึกษาในสังกัดสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนให้ได้รับโอกาสทาง
 การศึกษามีความรู้ ความสามารถเต็มตามศักยภาพ และเป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.4 สถานศึกษาในสังกัดสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา
 มัธยมศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเองเพื่อ
 ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และมีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

2.5 สถานศึกษาในสังกัดมีเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาคุณภาพ
 การศึกษา

2.6 ครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทักษะ และสมรรถนะ
 ในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

4. ค่านิยมขององค์กร

“ ยึดหลักธรรมาภิบาล มีจิตบริการ ทำงานเป็นทีม ”

2.2 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.1.1 ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีผู้ให้ความหมายของระบบ
 ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

ก้องภพ ยี่หระ (2550 : 40) กล่าวว่า ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 หมายถึง การดำเนินงานด้านการส่งเสริม พัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็ม
 ศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการ
 ดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วยกิจกรรม 5
 องค์ประกอบ จากแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำเอกสารนี้ไปใช้
 ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยเป็นอย่างสูง และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554 : 131) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงการส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา ด้วยวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษา ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

เกษมสุข อันตระโลก (2557 : 13) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและมีบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด รวมถึง การส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้นักเรียนมีคุณภาพที่พึงประสงค์ และมีความปลอดภัยในทุกๆด้าน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่า กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน พร้อมทั้งวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐานที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อป้องกัน แก้ไข พัฒนาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักในการดำเนินงานและมีบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

2.2.1.2 ความสำคัญและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาเนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวที่ไม่เหมาะสม หรืออื่นๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง จนนำไปสู่การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤตทางสังคม ด้วยความตระหนักถึง

ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้น ตั้งแต่ปี 2543 ซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีในโรงเรียนที่ดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ดังนั้น ทุกโรงเรียนในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียน และแก้วิกฤตสังคม จึงควรนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยมุ่งหวังให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนร่วมมือกันดำเนินงาน และที่สำคัญที่สุด คือ บทบาทของครูที่ปรึกษาที่ต้องเอาใจใส่ดูแลนักเรียนในความดูแลทุกคนอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจอย่างกัลยาณมิตร ทั้งนี้ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งในเชิงสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน การป้องกันมิให้เกิดปัญหา การส่งเสริมการพัฒนาตามศักยภาพ ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559 : 9)

กระบวนการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

นิธิยา ทุมโยธา (2554 : 15) กล่าวว่า ความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้ เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนโดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แล้วความสำเร็จของงานย่อมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพผลดีเยี่ยมเกิดขึ้นกับทุกคน ทั้งทางตรง และทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หรือสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญและความจำเป็นในกระบวนการทางการศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง ดังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนโดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

2.2.1.3 วัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2551 : 3) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนคือ

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือชุมชน มีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจนพร้อมด้วยเอกสาร หลักฐานการปฏิบัติงานสามารถ ตรวจสอบ หรือรับการประเมินได้

โรงเรียนนราสิกขาลัย (2555 : 5) ได้นำเสนอถึงวัตถุประสงค์ของระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาทั้งด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสติปัญญาอารมณ์และสังคม
2. เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักตนเองนำความสามารถของตนเองไปใช้ในทางที่เป็น ประโยชน์
3. เพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นคนดีของสังคมและประเทศชาติสามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 10) กล่าวว่า การดูแล ช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคน ให้เติบโตอย่างมี คุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและมี ประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้โรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องมีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มีร่องรอยหลักฐานการ ปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนประกอบด้วย

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ โดยมีกระบวนการ วิธีการและเครื่องมือการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้
2. เพื่อส่งเสริมให้ ครูที่ปรึกษา บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนหน่วยงานและ องค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพเป็น คนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

2.2.1.4 ประโยชน์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 8) ได้กล่าวถึงประโยชน์ต่อ นักเรียนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

1. นักเรียน

1.1 ได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตและสภาพแวดล้อมทางสังคมอย่างทั่วถึง

1.2 ได้รับการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันแก้ไขปัญหาทั้งด้านการเรียนรู้และความสามารถพิเศษ

1.3 ได้รู้จักตนเอง สามารถปรับตัว และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.4 มีทักษะชีวิตและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ครูและผู้ปกครอง

2. ครู

2.1 ตระหนักและเห็นความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน

2.3 มีผลงานสอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา

2.4 มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู

3. ผู้บริหารโรงเรียน

3.1 รู้ศักยภาพของครูในการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้

3.2 ได้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน เพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน หลักสูตรและคุณภาพการจัดการศึกษา

3.3 มีรูปแบบกระบวนการพัฒนาและการพัฒนาเชิงระบบภายใต้การมีส่วนร่วม

4. ผู้ปกครอง ชุมชน

4.1 ตระหนักในการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน

4.2 เข้าใจถึงวิธีการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน

4.3 เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตรหลาน

4.4 มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุตรหลาน เป็นครอบครัวที่เข้มแข็ง

5. โรงเรียน

5.1 มีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

5.2 ได้รับการยอมรับ การสนับสนุนและความร่วมมือจากบุคลากร จากชุมชน และจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง

5.3 มีการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้และเอื้ออาทร

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6.1 พัฒนานวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

6.2 พัฒนางานความรู้เกี่ยวกับการทำงาน การนิเทศติดตามผล / ประเมินผล และการวิจัยที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

6.3 มีระบบข้อมูลสารสนเทศ ทั้งข้อมูลระดับบุคคลและระดับโรงเรียน เพื่อใช้

พัฒนางานต่อไป

7. ประเทศชาติ

7.1 มีการเชื่อมโยงข้อมูลของเยาวชนทุกระดับ

7.2 ลดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน และลดค่าใช้จ่ายของหน่วยงานต่างๆ

7.3 ประชาชนมีคุณภาพ และเป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ

สุนันทา ชัยสิทธิ์ดำรง (2550 : 19) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีประโยชน์ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา

2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น

3. นักเรียนรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรม จริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)

4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพโดยรอบด้าน

5. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็ง จริงจังด้วยความเอื้ออาทร

เกษมสุข อันตระโลก (2557 : 17) กล่าวว่า ประโยชน์และคุณค่าของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหาเรียนรู้อย่างมีความสุขพร้อมทั้งได้รับการส่งเสริมพัฒนา เต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้านนอกจากนี้ยังเป็นการลดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนซึ่งจะส่งผลให้ลดค่าใช้จ่ายของหน่วยงานต่างๆที่ต้องนำมาแก้ปัญหาที่เกิดจากเด็กและเยาวชนด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 10) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา

2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น

3. นักเรียนรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรม จริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)

4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน

5. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็งจริงจัง ด้วยความเสียสละ เอาใจใส่

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหาส่งเสริมให้

นักเรียนรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ มีการพัฒนาความฉลาดทางด้านอารมณ์ (EQ) ด้านความเก่ง (IQ) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ) นักเรียนเรียนรู้ด้วยความสุขพร้อมทั้งได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้านนอกจากนี้ยังช่วยสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่นด้วยความเสียสละ และเอาใจใส่

2.2.1.5 บทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

(1) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 23) ได้กล่าวถึง
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในการดำเนินงานตามขั้นตอนและกระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ
โรงเรียน เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งต่างๆ ได้แก่ รองผู้อำนวยการทุกฝ่าย หัวหน้า
ระดับ หัวหน้างานแผนงาน หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน และ
หัวหน้างานแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) มีบทบาทหน้าที่
ดังต่อไปนี้

1.1 ส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนและผดุงรักษาระบบการดูแล
และช่วยเหลือนักเรียน

1.2 สร้างขวัญกำลังใจ และพัฒนาบุคลากร

1.3 เป็นผู้นำในการฝึกฝน บูรณาการภารกิจโดยรวมของ
สถานศึกษา

1.4 ประสานสัมพันธ์และสร้างความเข้มแข็งให้ทีมประสาน ทีมนำ
และเครือข่ายการดำเนินงานจากทุกภาคส่วน

1.5 นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

2. คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) ประกอบด้วย รอง
ผู้อำนวยการที่ผู้บริหารมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งและหน้าที่ต่างๆ
ได้แก่ หัวหน้าทุกระดับ หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานอนามัย ครูพยาบาล และ
หัวหน้างานแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) มี
บทบาทหน้าที่ ดังต่อไปนี้

2.1 ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักในการดำเนินงานระบบการดูแล
และช่วยเหลือนักเรียน

2.2 ประสานงานระหว่างคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) และ
คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3 จัดทำเครื่องมือ สื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการพัฒนาดำเนินงานและ
รับผิดชอบในการชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ปฏิบัติงาน

2.4 จัดการประชุมคณะกรรมการทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
เพื่อแสวงหาแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.5 สรุปรายงานผลการดำเนินงานและดำเนินการอื่นใด เพื่อให้
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) ประกอบด้วย หัวหน้าทุกระดับ
เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ ได้แก่ รองหัวหน้าระดับ ครูที่ปรึกษา
ครูผู้สอน และครูแนะแนว เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) มีบทบาท
หน้าที่ ดังต่อไปนี้

3.1 ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องและดำเนินการประชุมชี้แจง
3.2 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน ประเมินผลและจัดทำรายงาน
ตามระดับชั้น

3.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครูที่ปรึกษาและนักเรียน
เพื่อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.4 ประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
3.5 ดำเนินการดูแลให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามขั้นตอนและ
กระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2) บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ)
(2.1) บทบาทหน้าที่ของหัวหน้าระดับ/รองหัวหน้าระดับ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 25) ได้ระบุ
บทบาทหน้าที่ของหัวหน้าระดับ/รองหัวหน้าระดับในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1. ติดตาม กำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา
2. ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. จัดประชุมครูในระดับเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

4. จัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาปัญหากรณี (Case Conference)
5. บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและจัดทำรายงาน ประเมินผลระดับ
ส่งผู้บริหารโดยผ่านทีมประสาน

(2.2) บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 26) ได้ระบุ
บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1. ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามแนวทางที่กำหนด ดังนี้

1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการรวบรวมข้อมูลผู้เรียน เป็นรายบุคคลจัดทำข้อมูลให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน

1.2 การคัดกรองนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกจัดกลุ่มผู้เรียน เช่น กลุ่มเด็กมีความสามารถพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาต้องการการช่วยเหลือโดยเร่งด่วน (จำนวนกลุ่มและเกณฑ์ในการคัดกรองอยู่ในดุลยพินิจของโรงเรียน)

1.3 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยจัดกิจกรรม โครงการ โครงการงาน ส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง มีทักษะในการดำรงชีวิต

1.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา ดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษากรณี ปัญหาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

1.5 การส่งต่อ กรณีปัญหาของนักเรียนซับซ้อน ให้ส่งต่อไปยังครู แนะแนว ฝ่ายปกครองหรือผู้มีทักษะ ความสามารถตรงกับลักษณะปัญหา

2. พัฒนาตนเองด้านองค์ความรู้ทางจิตวิทยาการแนะแนวและการให้ คำปรึกษา

3. ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี

4. บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผลรายงานส่งหัวหน้า ระดับ

(2.3) บทบาทของครูแนะแนว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 27-28) ได้ กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครูแนะแนวในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1. นิเทศ (Supervising) สนับสนุนและเป็นแกนหลักแก่ครูที่ปรึกษา และผู้เกี่ยวข้องทุกคนในการให้ความรู้ เทคนิค วิธีการ และกระบวนการตามหลักจิตวิทยาและการแนะ แนวเพื่อใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในประเด็นสำคัญต่อไปนี้

1.1 เทคนิค วิธีการและเครื่องมือ เพื่อการรู้จักและเข้าใจนักเรียน รวมทั้งการคัดกรองจัดกลุ่มผู้เรียน การให้คำปรึกษาเบื้องต้น เช่น การใช้ระเบียบสะสม แบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์

1.2 เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมชั้น เรียนและกิจกรรมสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มคัดกรอง

1.3 ให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธรรมชาติและลักษณะของ ผู้เรียนกลุ่มพิเศษประเภทต่างๆ และเสนอแนะแนวทางการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมและการพัฒนา นักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

2. ให้คำปรึกษา (Counseling) แก่นักเรียน (ในกรณีที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถแก้ไขหรือยากต่อการช่วยเหลือ) ผู้ปกครองและผู้ขอรับบริการทั่วไป

3. ประสาน (Co-ordinating) กับผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา เป็นระบบ “ เครือข่าย ” ในการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในคาบแนะแนว

5. ให้บริการต่างๆหรือจัดทำโครงการ กิจกรรมกลุ่มต่างๆ ให้กับนักเรียนซึ่งเป็นการสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

6. ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี

7. ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหายากต่อการช่วยเหลือของครูแนะแนวให้ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกและติดตามผลการช่วยเหลือนั้น

8. บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผลรายงานส่งผู้บริหารหรือหัวหน้าระดับ

(2.4) บทบาทของครูผู้สอนประจำวิชาและครูที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 27-28) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนประจำวิชาและครูที่เกี่ยวข้องในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อรู้จักและเข้าใจนักเรียนอย่างแท้จริง

2. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนแก่ครูที่ปรึกษา และให้ความร่วมมือกับครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. ให้ข้อมูลการรู้จักและเข้าใจผู้เรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและบริการต่างๆ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

4. ให้คำปรึกษาเบื้องต้นในรายวิชาที่สอน ในด้านการศึกษาต่อการประกอบอาชีพทักษะการดำรงชีวิต และบุคลิกภาพที่พึงประสงค์

5. พัฒนาตนเองด้านองค์ความรู้ทางจิตวิทยาและแนะแนวและนำมาบูรณาการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

6. ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

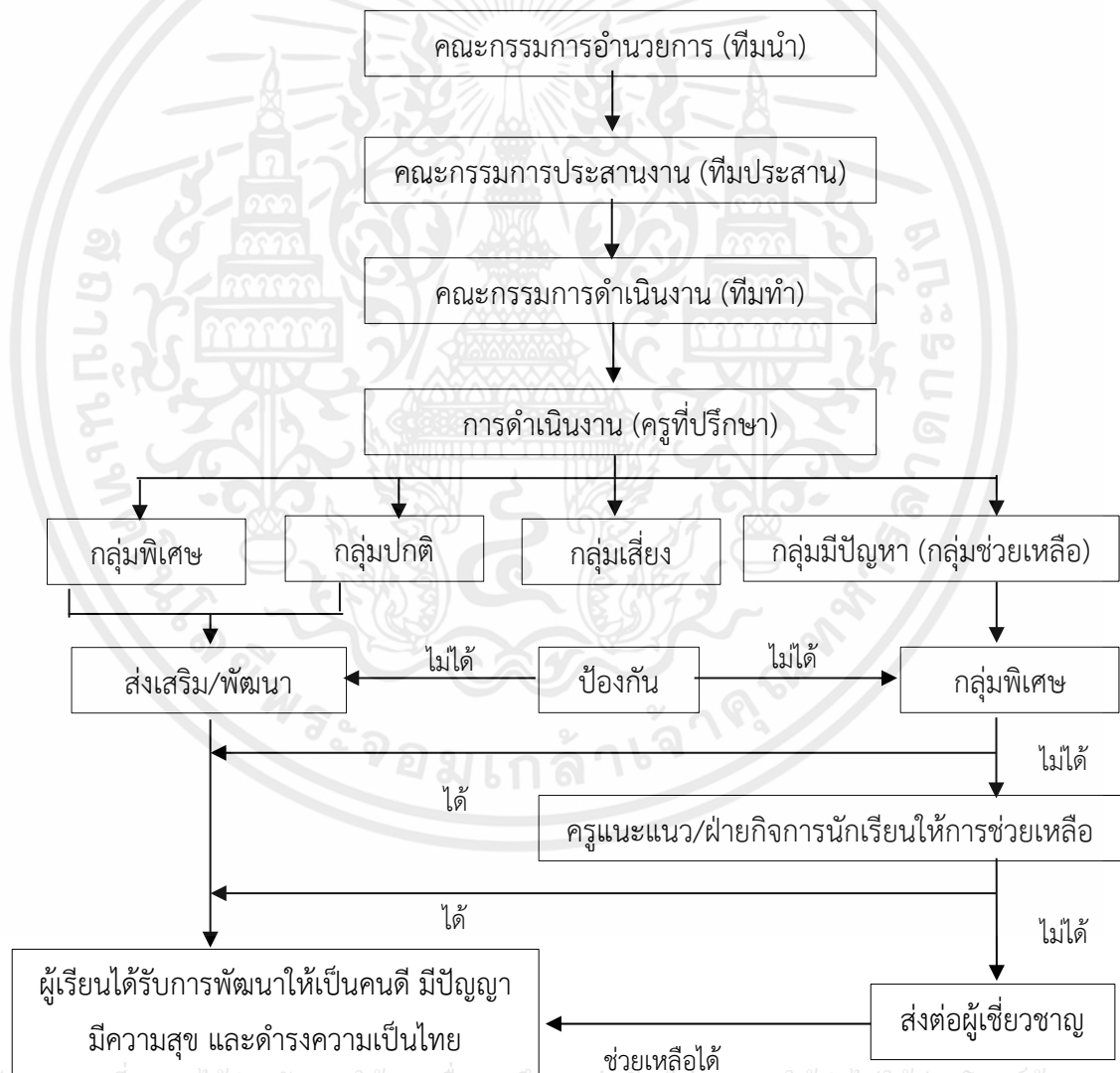
7. บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน สรุปผล และรายงานส่งหัวหน้าระดับ

(2.5) บทบาทของผู้แทนนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 29) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้แทนนักเรียนในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1. เรียนรู้ ทำความเข้าใจกรอบแนวคิดของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. ประสานงานในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของเพื่อนนักเรียน
  3. มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
  4. เป็นแกนนำในการดูแลช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนให้ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้และการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตอย่างเต็มตามศักยภาพ
- (3) โครงสร้างของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 27-28) ได้กล่าวถึงโครงสร้างของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แสดงถึงกระบวนการ/ขั้นตอนของผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.1 แสดงโครงสร้างของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ (2559 : 30)

(4) ปรัชญาและหลักการในการทำงานของครูและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546 : 9) ได้กล่าวว่า ครูทุกคนควรมีคุณสมบัติต่างๆ เช่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความสุขุม รอบคอบ อ่อนโยน และเข้มแข็ง มองนักเรียนในแง่ดี เป็นผู้มีเหตุผล ใช้คำพูดที่สุภาพ ใจกว้างและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน มีความเสียสละ ความเมตตากรุณาต่อศิษย์ จริงใจและเต็มใจให้ความช่วยเหลือนักเรียนจนสุดความสามารถ และการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนถือเป็นคุณสมบัติด้านจรรยาบรรณของครู ดังนั้นจึงถือได้ว่า ครูทุกคนเป็นครูแนะแนว ซึ่งปรัชญาและหลักการแนะแนวนั้นมีรายละเอียด ดังภาพที่ 2.2

ปรัชญา (ความเชื่อตามหลักจิตวิทยาและประชาธิปไตย)   หลักการ (สิ่งที่ควรยึดถือในการปฏิบัติ)

1. ทุกคนมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์	1. จัดบริการให้กับทุกคน (โดยไม่เลือกปฏิบัติ) และให้บริการด้วยความเคารพในเกียรติแห่งความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน
2. คนทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพทัดเทียมกัน	2. การจัดการบริการจะต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ไม่มีการบังคับ
3. แต่ละคนมีศักยภาพที่สามารถพัฒนาและเรียนรู้ได้ด้วย	3. การให้บริการต้องเปิดโอกาสให้บุคคลใช้ปัญญา เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองและได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพของตน
4. แต่ละคนมีความแตกต่างกัน	4. การให้บริการจะต้องคำนึงหรือตอบสนองความแตกต่างของแต่ละบุคคล
5. พฤติกรรมย่อมมีสาเหตุ และบุคคลเปลี่ยนแปลงได้	5. การให้บริการคือการอำนวยความสะดวก-ปัจจัยที่เหมาะสมในการสร้างเสริมพัฒนาการหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์
6. คนทุกคนย่อมมีปัญหา และคนเป็นสัตว์สังคมที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน ซึ่งพฤติกรรมของแต่ละบุคคลย่อม ส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่น	6. การให้บริการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์เป็นภารกิจที่พึงกระทำด้วยความเมตตาและด้วยความรู้ ความเข้าใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.2 แสดงปรัชญาและหลักการในการทำงานของครูและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 31)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน พร้อมทั้งวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐานที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน แก้ไข พัฒนาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้มีความสุขโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักในการดำเนินงานและมีบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง การพัฒนาและขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้ คือ

1. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. กระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.2 การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 12) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นระบบ ต้องมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. กำหนดทิศทางและกลยุทธ์ โดยการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และผู้เกี่ยวข้องศึกษานโยบายมาตรฐานด้านสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศึกษาศักยภาพของโรงเรียน และกำหนดแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน
2. กำหนดมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับระบบต่างๆที่เกี่ยวข้องทั้งระบบการแนะแนว ระบบป้องกันสารเสพติด ระบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระบบความปลอดภัยของสภาพสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองสิทธิเด็ก เยาวชน ฯลฯ
3. พิจารณามาตรฐานและตัวชี้วัดโดยผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการยอมรับ วางมาตรการและแนวปฏิบัติโดยการทบทวนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การคัดกรองและช่วยเหลือผู้เสพหรือติดยาแนวการวางระบบความปลอดภัยทางสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน แนวทางการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน มาตรการช่วยเหลือนักเรียน
4. วางแผนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยกำหนดเป้าหมายและลำดับความสำคัญ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน กำหนด กิจกรรม โครงการและมอบหมายหน้าที่

กระทรวงศึกษาธิการ (2547 : 12-13) ได้กล่าวถึง แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาก่อนดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ

1. ศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ครอบคลุมกิจกรรมต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 ศึกษาและทำความเข้าใจนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของสถานศึกษาในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3 ศึกษาและวิเคราะห์บริบทของชุมชน

2. วางแผนการดำเนินงานจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจัดทำแผนและระบบการดำเนินงานที่ครอบคลุมกิจกรรมต่อไปนี้

2.1 การจัดสร้างจัดทีมงานและสร้างความตระหนักเจตคติที่ดีในการทำงานแก่ทีมงาน

2.2 การกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3 การกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.4 การจัดทำแผนงานปฏิทินปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งด้านการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา

2.5 การจัดทำสื่อ/นวัตกรรม สนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 17) ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ มีแนวทางดำเนินงานดังนี้

1. กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนและบุคคลที่เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. กำหนดโครงสร้าง ให้มีแผนงาน โครงการ ปฏิทินการปฏิบัติงานการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับสถานศึกษา

4. แต่งตั้งคณะกรรมการให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามเหมาะสม

5. ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์จำแนกกลุ่มนักเรียน

6. ส่งเสริมให้ครูทุกคนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้เพิ่มเติม มีทักษะเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

7. ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคคลภายนอก เช่น ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง องค์กรต่างๆ สาธารณสุขโรงพยาบาล สถานีตำรวจ ฯลฯ โดยการเชิญร่วมเป็นกรรมการและเครือข่ายในการช่วยเหลือนักเรียน พร้อมการจัดประชุมปรึกษาหารือและขอความร่วมมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชน แล้วกำหนดแผนกลยุทธ์ของ

โรงเรียน กำหนดโครงสร้างให้มีแผนงานและโครงการ จัดทำแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานการบริหาร ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับโรงเรียน จัดทำสื่อ/นวัตกรรม สนับสนุนการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.3 กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 14) ได้กล่าวถึงกระบวนการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา มีแนวทางดำเนินงาน โดยดำเนินงานตาม แผนการที่จัดทำขึ้นให้ครอบคลุมกิจกรรมต่อไปนี้

1. พัฒนาบุคลากรให้มีเจตคติ ความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการดำเนินงานตาม กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. สนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครอบคลุมทั้งการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนา การป้องกัน แก้ไข การส่งต่อทั้งภายใน-ภายนอก และช่วยให้สามารถปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่กำหนดอย่าง ราบรื่นและมีคุณภาพ

3. ผลิหรือจัดหาสื่อนวัตกรรม ให้การสนับสนุนกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ประจำชั้น ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

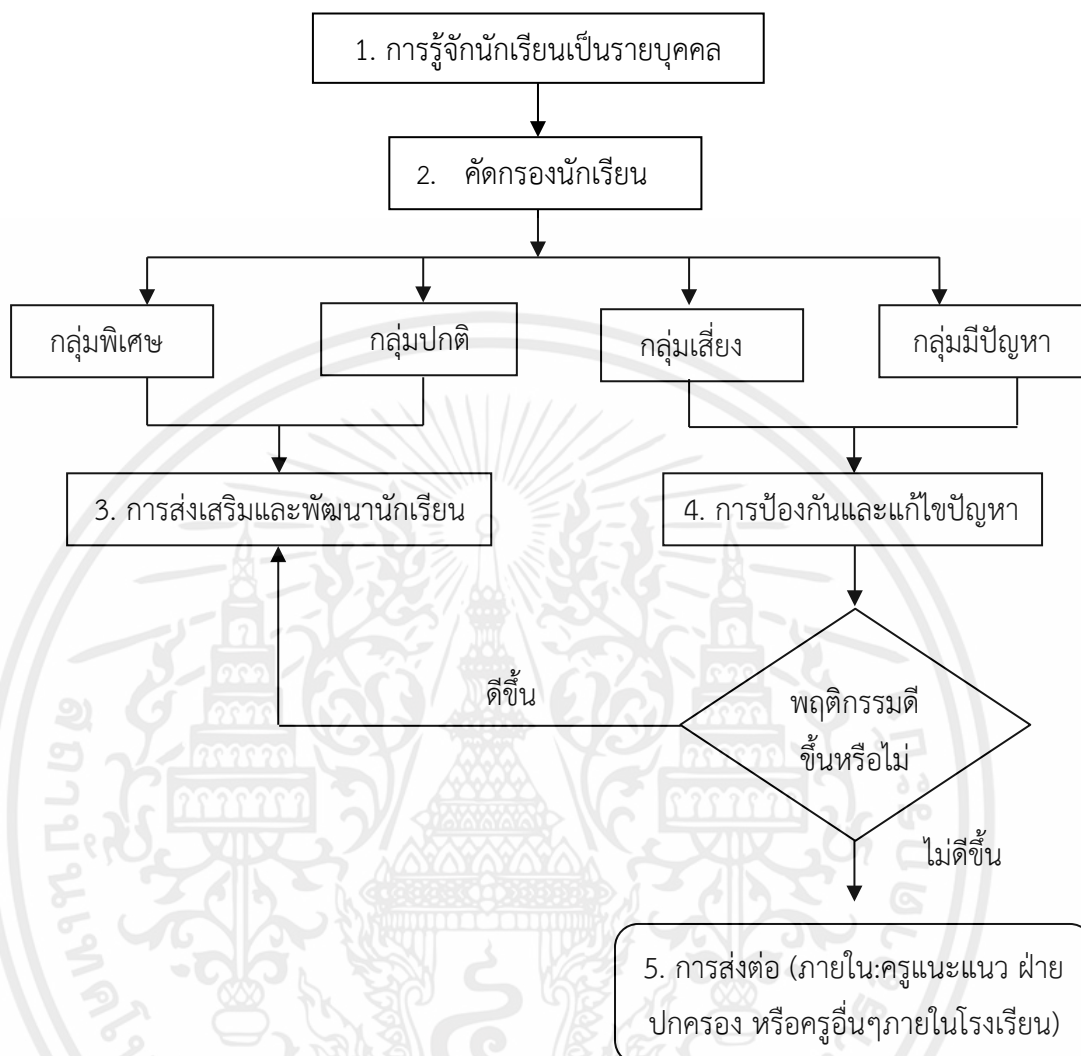
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 14-15) ได้กล่าวถึงกระบวนการและ ขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง เป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงาน ที่ตรวจสอบได้

กระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบวนการดำเนินงานทั้ง 5 ประการดังกล่าว แสดงให้เห็นเป็นดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แสดงกระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 20)

ผู้วิจัยได้รวบรวมกระบวนการและขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยนำเสนอตามทั้ง 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา
5. การส่งต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมิได้คิดเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งมีวิธีการและเครื่องมือแตกต่างกันไป มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน เอื้อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ มีรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

กรมสุขภาพจิต (2551 : 7) ได้กล่าวถึง ความสำคัญด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ว่าด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาที่ไม่เหมือนกัน ผ่านการหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายลักษณะ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือ การคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาที่นักเรียนซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 18) ได้กล่าวถึง การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการรับรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้นเนื่องจากความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้จักนักเรียนแต่ละคนทำให้ครูที่ปรึกษา สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่นักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาที่นักเรียนซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน

(1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจากข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 37) ครูที่ปรึกษาควรมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนดังนี้

1. ด้านความสามารถ

1.1 การเรียน ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละรายวิชา 2) ผลการเรียนเฉลี่ยในแต่ละภาคเรียน/ปีการศึกษาที่ผ่านมา 3) ผลการสอบวัดความรู้ มาตรฐานระดับชาติ (NT) 4) พฤติกรรมการเรียน

1.2 ความสามารถพิเศษ/อัจฉริยะ ได้แก่ 1) พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถพิเศษ 2) ผลงาน ชิ้นงาน โครงการ 3) เอกสารหลักฐานร่องรอยแสดงถึงพฤติกรรมที่โดดเด่น

2. ด้านสุขภาพ

1.1 ร่างกาย/ความพิการ ได้แก่ 1) ความปกติความพิการหรือความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การมองเห็น การได้ยิน บกพร่องด้านการพูดและภาษา ออทิสติก หรือพิการซ้อน 2) โรคประจำตัว 3) ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนสูงกับน้ำหนัก 4) ความสะอาดของร่างกาย

1.2 จิตใจ-พฤติกรรม ได้แก่ 1) สภาพอารมณ์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ความวิตกกังวลหรือซึมเศร้า 2) ความประพฤติ เช่น การลักขโมย การทำร้ายตัวเอง เป็นต้น 3) พฤติกรรมต่างๆที่มีผลต่อการเรียน ความสามารถพิเศษและการปรับตัว เช่น พฤติกรรมการอยู่ไม่นิ่งสมาธิสั้น 4) ความสัมพันธ์กับเพื่อน/ครู/ผู้ปกครอง

3. ด้านครอบครัว

3.1 เศรษฐกิจ ได้แก่ 1) รายได้ผู้ปกครอง 2) ภาระหนี้สิน 3) ความเพียงพอของรายรับกับรายจ่าย 4) จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับและใช้จ่ายในแต่ละวัน

3.2 การคุ้มครองสวัสดิภาพ ได้แก่ 1) ความสามารถในการคุ้มครองดูแลนักเรียนได้อย่างปลอดภัย เหมาะสมของผู้ปกครอง 2) ความเหมาะสมของสภาพที่อยู่อาศัย 3) ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว 4) การถูกคุกคามล่วงละเมิดทางเพศ

4. ด้านสารเสพติด ได้แก่ 1) พฤติกรรมที่แสดงออก 2) พฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียน 3) การใช้จ่ายเงิน 4) การคบเพื่อน 5) สุขภาพและบุคลิกภาพ 6) สถานภาพทางครอบครัวและสิ่งแวดล้อม 7) ผลการตรวจปัสสาวะ

5. ด้านความปลอดภัย ได้แก่ 1) สถานภาพครอบครัวและสิ่งแวดล้อม 2) ข้อมูลการเดินทาง/การใช้ยานพาหนะ 3) การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา 4) การแต่งกายที่ปลอดภัย ฯลฯ

6. พฤติกรรมทางเพศ พฤติกรรมขู้สาว พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ได้แก่ 1) บุคลิกภาพอยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมเหมือนเพศตรงข้าม และมีพฤติกรรมเหมือนเพศตรงข้าม 2) สังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก

7. ด้านอื่นๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2551 : 7) ครูที่ปรึกษาควรมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนมี 6 ด้าน คือ

1. ด้านความสามารถ มีรายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน คือ

1.1 ด้านการเรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละวิชา ผลการเรียนเฉลี่ยในแต่ละภาคเรียน พฤติกรรมการเรียนในห้องเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ไม่ตั้งใจเรียน ขาดเรียน

1.2 ด้านความสามารถอื่นๆ เช่น บทบาทหน้าที่พิเศษในโรงเรียน ความสามารถพิเศษ การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

2. ด้านสุขภาพ มีรายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน คือ

2.1 ด้านร่างกาย เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก โรคประจำตัว ความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การได้ยิน การมองเห็น

2.2 ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม เช่น อารมณ์ซึมเศร้า/วิตกกังวล / พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง / สมาธิสั้น / บุคลิกภาพเก็บตัว / ซ้ำอายุ

3. ด้านครอบครัว มีรายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน คือ

3.1 ด้านเศรษฐกิจ เช่น รายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครองค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในการมาโรงเรียน จำนวนพี่น้อง / บุคคลในครอบครัว

3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน เช่น สถานภาพของบิดา มารดา บุคคลที่ดูแลรับผิดชอบนักเรียน ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อม ความเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัว หรือ การใช้สารเสพติด การติดสุรา การพนัน

4. ด้านสารเสพติด

5. ด้านความปลอดภัย

6. ด้านอื่นๆที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น ด้านเพศ

ระดับ บัญชธรรม (2551 : 43) ได้กล่าวถึง การจำแนกกระบวนการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยแบ่งข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็น 6 ด้าน คือ

1. ด้านความสามารถ

1.1 ด้านการเรียน

1.2 ด้านความสามารถอื่นๆ

2. ด้านสุขภาพ

2.1 ด้านร่างกาย

2.2 ด้านจิตใจ

3. ด้านพฤติกรรม

4. ด้านครอบครัว

4.1 ด้านเศรษฐกิจ

4.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน

4.3 ด้านการเลี้ยงดู

5. ด้านสังคม

6. ด้านอื่นๆ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ข้อมูลพื้นฐานที่ทำให้ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ การที่ครูได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลทางด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว เป็นหัวข้อหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สงวนไว้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

(2) วิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 38) ครูที่ปรึกษา

ควรรู้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียน

1. สังเกต ได้แก่ พฤติกรรมการแสดงออก พฤติกรรมการทำงาน
 2. สัมภาษณ์
 2.1 ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภายนอกสถานศึกษา คือ ผู้ปกครองเด็ก ญาติ
 ใกล้ชิดเด็กเพื่อนบ้าน และภายในสถานศึกษา คือ ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ครูประจำวิชา/เพื่อนครู
 เพื่อนนักเรียน

2.2 ตัวนักเรียน

3. การเยี่ยมบ้าน ได้แก่ พ่อแม่/ผู้ปกครอง และบุคคลในครอบครัว เพื่อ
 ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจ/สังคม ความสัมพันธ์ในครอบครัว ทักษะ/ค่านิยมของคนใน
 ครอบครัว

4. การศึกษาข้อมูล

4.1 ผลงานของนักเรียน

4.1.1 การเขียน ได้แก่ อัตชีวประวัติ บันทึกประจำวันตามประเด็น
 ที่กำหนด

4.1.2 ชิ้นงาน ได้แก่ สมุดทำงาน/แบบฝึกหัด งานฝีมือ/สิ่งประดิษฐ์
 โครงการงาน

4.2 เอกสารหลักฐานอื่นๆ ได้แก่ ระเบียบสะสม การศึกษาเด็กเป็นราย
 กรณี บันทึกสุขภาพจากแพทย์ บันทึกสรุปรูปการประเมินจุดแข็งจุดอ่อน (SDQ) บันทึกสรุปรูปการสำรวจ
 เบื้องต้นเพื่อคัดแยกความพิการ/บกพร่อง บันทึกสรุปรูปการสำรวจความสามารถพิเศษ 10 แว่ว บันทึก
 สรุปรูปการสำรวจนักเรียนด้อยโอกาส อื่นๆ

5. ทดสอบ ได้แก่ แบบทดสอบที่สถานศึกษาสร้างขึ้น แบบทดสอบระดับชาติ
 แบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งแบบทดสอบเป็นตัวช่วยวัดความสามารถทางการเรียน วัดความถนัดหรือ
 ความสนใจ วัดทักษะความสามารถและประเมินเพื่อคัดแยกนักเรียนเครื่องมือสำหรับการรู้จักนักเรียน
 เป็นรายบุคคล ให้พิจารณาตามความเหมาะสม และการใช้แบบทดสอบ ผู้ใช้ควรมีความรู้ หรือศึกษา
 คำชี้แจงให้ชัดเจน เพื่อให้ผลการใช้แบบทดสอบมีประสิทธิภาพ

กรมสุขภาพจิต (2551 : 9) ครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่
 หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว
 ดังนี้

1. ระเบียบสะสม
2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) หรือ

3. วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์นักเรียน การศึกษาจากแฟ้ม
 สะสมผลงาน การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึก การตรวจสุขภาพด้วยตนเอง ซึ่งจัดทำ
 โดยกรมอนามัย เป็นต้น

3.1 ระเบียบสะสม กรมสุขภาพจิต (2551 : 9) ใช้เป็นเครื่องมือในรูปแบบของเอกสารเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูล และครูที่ปรึกษานำข้อมูลเหล่านั้นมาศึกษาพิจารณาทำ ความรู้จักนักเรียนเบื้องต้น หากข้อมูลไม่เพียงพอ หรือมีข้อสังเกตบางประการ ก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสอบถามจากนักเรียนโดยตรง การสอบถามจากครูอื่นๆ หรือเพื่อนๆ ของนักเรียน รวมทั้งการใช้เครื่องมือทดสอบต่างๆ หากครูที่ปรึกษาดำเนินการได้ รูปแบบ และรายละเอียดในระเบียบสะสมของแต่ละโรงเรียนอาจมีความแตกต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละโรงเรียน แต่อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูลทั้งด้านการเรียน ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว ระเบียบสะสมเป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน จึงต้องเป็นความลับและเก็บไว้อย่างดี ไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเด็กอื่นๆ มารื้อค้นได้ หากเป็นไปได้ควรเก็บไว้กับครูที่ปรึกษาและมีผู้เก็บระเบียบสะสมให้เรียบร้อย ระเบียบสะสมควรเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย 3 ปี การศึกษาหรือ 6 ปี การศึกษาและส่งต่อระเบียบไปยังครูที่ปรึกษาคนใหม่ในปี การศึกษาต่อไป หรืออาจจัดครูที่ปรึกษาตามดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จนจบมัธยมศึกษาในแต่ละตอนหรือจนจบ 6 ปีการศึกษาก็ได้

3.2 แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) กรมสุขภาพจิต (2551 : 10) กล่าวว่า แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนไม่ได้เป็นแบบวัดหรือแบบทดสอบ แต่เป็นเครื่องมือสำหรับการคัดกรองนักเรียนด้านพฤติกรรมการปรับตัวที่มีผลเกี่ยวข้องกับสภาพจิต ซึ่งจะช่วยให้ครูที่ปรึกษา มีแนวทางการพิจารณานักเรียนด้านสุขภาพจิตมากขึ้น แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน กรมสุขภาพจิต เป็นผู้จัดทำ ขึ้น โดยพัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ประเทศเยอรมนี ซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศแถบยุโรป เพราะมีความเที่ยงและความตรง จำนวนข้อไม่มากนัก คณะผู้จัดทำของกรมสุขภาพจิต ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบประเมิน และหาเกณฑ์มาตรฐาน (Norm) ของเด็กไทย แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนมี 3 ชุด คือ

- ชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินนักเรียน
- ชุดที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินนักเรียน
- ชุดที่นักเรียนประเมินตนเอง

ทั้ง 3 ชุด มีรายการประเมิน และจำนวนข้อ 25 ข้อเท่ากัน โรงเรียนอาจเลือกใช้ชุดที่นักเรียนประเมินตนเองชุดเดียว หรือใช้ควบคู่กับชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเพื่อความแม่นยำยิ่งขึ้นโดยระยะเวลาที่ประเมินไม่ควรห่างจากนักเรียนประเมินตนเองเกิน 1 เดือน ซึ่งหากเป็นไปได้ควรใช้แบบประเมินทั้ง 3 ชุดพร้อมกัน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผลที่ออกมา

3.3 วิธีการและเครื่องมืออื่นๆ ในกรณีที่ข้อมูลของนักเรียนจากระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนไม่พอหรือเกิดกรณีที่จำเป็นต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมอีก ครูที่ปรึกษา ก็อาจใช้วิธีและเครื่องมืออื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การสังเกตพฤติกรรมอื่นๆ ในห้องเรียน การสัมภาษณ์และการเยี่ยมบ้านนักเรียน การทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q) โดยใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) การตรวจสอบสารเสพติด (กรมสุขภาพจิต, 2551 : 10) เป็นต้น

กรมสุขภาพจิต (2546 : 5) และธงชาติ วงศ์สุวรรณค์ (2553 : 201-202) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับวิธีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นมี 5 วิธีการ คือ

1. การสังเกต เช่น พฤติกรรมการแสดงออก พฤติกรรมการทำงาน เป็นต้น
2. การสัมภาษณ์ เช่น ผู้ปกครองเด็ก ญาติใกล้ชิดเด็ก เพื่อนนักเรียน เป็นต้น
3. การเยี่ยมบ้าน เช่น พ่อแม่/ผู้ปกครอง บุคคลในครอบครัว เป็นต้น
4. การศึกษาข้อมูลจาก

4.1 ผลงานนักเรียน เช่น อัตชีวประวัติ บันทึกประจำวัน ภาระงานที่กำหนดสมุดทำงาน/แบบฝึกหัด งานฝีมือ/สิ่งประดิษฐ์ โครงการ เป็นต้น

4.2 เอกสารหลักฐานอื่นๆ เช่น ระเบียบสะสม การศึกษาเด็กเป็นรายกรณี บันทึกสุขภาพของแพทย์ บันทึกสรุปรายการประเมินจุดแข็งจุดอ่อน (SDQ) บันทึกสรุปรายการสำรวจเบื้องต้นเพื่อคัดแยกความพิการบกพร่อง บันทึกสรุปรายการสำรวจความสามารถพิเศษ 10 แฉวบันทึกสรุปรายการสำรวจนักเรียนด้อยโอกาส เป็นต้น

5. การทดสอบ เช่น แบบทดสอบที่สถานศึกษาสร้างขึ้น แบบทดสอบระดับชาติ แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นต้น

จุฑามณี เกษสุวรรณค์ (2555 : 36) สรุป เครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลประกอบด้วย

1. ระเบียบสะสม
2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก
3. แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์
4. แฟ้มสะสมงาน
5. แบบบันทึกการตรวจสุขภาพตนเองของกรมอนามัย
6. แบบทดสอบต่างๆที่ใช้ ทดสอบความสามารถด้านการเรียน
7. แบบสำรวจความสามารถพิเศษ 10 แฉว

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การที่ครูได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลทางด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว เตรียมเครื่องมือเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

2.2.3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 43) ได้กล่าวถึง การคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น สถานศึกษาควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษาและสอดคล้อง

กับสภาพความเป็นจริง รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่า ความรุนแรงหรือความถี่เท่าไรจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา การคัดกรองนักเรียนจะแบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม

1. กลุ่มปกติ หมายถึง นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนรวมในด้านลบ

2. กลุ่มเสี่ยง หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต การปรับตัวทางเพศไม่เหมาะสม ทดลองสิ่งเสพติด ผลการเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ

3. กลุ่มมีปัญหา หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจน มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวันของตนเองหรือต่อสังคมส่วนรวมในด้านลบ

ข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบในการคัดกรองนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา คือ ข้อมูลการศึกษานักเรียนรายบุคคล โดยมีวิธีการแยกนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองและลงบันทึกในแบบสรุปผลการคัดกรอง และจัดทำเอกสารสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียน ซึ่งจากการคัดกรองจะพบเด็กที่มีความสามารถพิเศษแทรกอยู่ในเด็กทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งเด็กที่มีความสามารถพิเศษเหล่านี้ ได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม เด็กออทิสติก และเด็กอัจฉริยะ ซึ่งโรงเรียนต้องจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กเหล่านี้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

กรมสุขภาพจิต (2551 : 11) ได้กล่าวถึง การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2. กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้ความช่วยเหลือ ป้องกันหรือแก้ไขปัญหามาตามแต่กรณี

การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาก็ให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้นและมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาก็เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาก็ของนักเรียนจะมีน้อยลง มีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

ผลการคัดกรองนักเรียนนี้ครูที่ปรึกษาต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่าตนถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา เพราะวัยรุ่นมีความไวต่อการรับรู้ (sensitive) แม้ว่านักเรียนจะรู้ตัวดีว่าขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไร หรือประสบกับปัญหาใดก็ตามและเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้นครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็น

ความลับ หากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ก็ควรระมัดระวัง การสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าคุณครูหลอกหลอนของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจาก เพื่อนนักเรียนอื่นๆ ซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้

(1) แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2551 : 11) ระบุว่า การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษา และยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย ดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน เพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา สำหรับประเด็นการพิจารณาเพื่อจัดทำเกณฑ์คัดกรอง และแหล่งข้อมูลเพื่อคัดกรองนักเรียนแต่ละด้าน มีตัวอย่างดังต่อไปนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2551 : 12-14)

1. ด้านความสามารถ

1.1 ด้านการเรียนรู้ วิธีการพิจารณาคือ ผลการเรียนรู้ที่ได้และความเปลี่ยนแปลงของผลการเรียน ความเอาใจใส่ความพร้อมในการเรียน ความสามารถในการเรียน ความสม่ำเสมอในการมาโรงเรียนเวลาที่มาโรงเรียน และการเข้าชั้นเรียน

1.2 ด้านความสามารถอื่นๆ วิธีการพิจารณาคือ การแสดงออกถึงความสามารถพิเศษที่มี ความถนัด ความสนใจและผลงานในอดีตที่ผ่านมา บทบาทหน้าที่พิเศษในโรงเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

2. ด้านสุขภาพ

2.1 ด้านร่างกาย วิธีการพิจารณาคือ ความปกติความพิการหรือความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การมองเห็น การได้ยิน เป็นต้น โรคประจำตัว ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักกับส่วนสูง ความสะอาดด้านร่างกาย

2.2 ด้านจิตใจและพฤติกรรม วิธีการพิจารณาคือ สภาพอารมณ์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ความวิตกกังวลหรือซึมเศร้า ความประพฤติ พฤติกรรมต่างๆที่มีผลกระทบต่อการศึกษา ความสามารถพิเศษและการปรับตัว เช่น พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่งสมาธิสั้น ความสัมพันธ์กับเพื่อน/ครู/ผู้ปกครอง การใช้สารเสพติด การลักขโมย การทำร้ายตนเอง พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

3. ด้านครอบครัว

3.1 ด้านเศรษฐกิจ วิธีการพิจารณาคือ ผู้หารายได้ให้ครอบครัว ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ภาระหนี้สิน ความเพียงพอของรายรับกับรายจ่าย จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับและใช้จ่ายในแต่ละวัน

3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน วิธีการพิจารณาคือ ความสามารถในการคุ้มครองดูแลนักเรียนได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสมของผู้ปกครอง ความเหมาะสมของสภาพ

ที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว เช่น อบอุ่นหรือมีทะเลาะเบาะแว้งใช้ความรุนแรงในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ซึม เหม่อลอย แสดงออกถึงการไม่อยากกลับบ้าน เป็นต้น การใช้สารเสพติด สุราหรือเล่นการพนัน รวมถึงความเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือรุนแรงของสมาชิกในครอบครัว

4. ด้านสารเสพติด วิธีการพิจารณาคือ พฤติกรรมที่แสดงออก พฤติกรรมในชั้นเรียน การใช้จ่ายเงิน การคบเพื่อน สุขภาพและบุคลิกภาพ สถานภาพทางครอบครัว และสิ่งแวดล้อม

5. ด้านความปลอดภัย วิธีการพิจารณาคือ พฤติกรรมการทำงานที่สร้างความปลอดภัยให้กับตนเองและผู้อื่น จิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัย

6. ด้านอื่นๆเช่น ด้านเพศเป็นต้น วิธีการพิจารณาคือ พฤติกรรมอื่นๆที่เปลี่ยนแปลงจากเดิมซึ่งอาจเป็นไปได้ขึ้น หรือมีความไม่เหมาะสมที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถ สุขภาพและการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและบันทึกในรูปแบบสรุปผลการคัดกรองเป็นรายบุคคล

2.2.3.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 45) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมามีพฤติกรรมดีขึ้นตามที่สถานศึกษาหรือชุมชนคาดหวัง

กรมสุขภาพจิต (2551 : 15) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติ กลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา ได้กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

(1) วิธีการและเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 47) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียน มีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

1. การจัดกิจกรรมโฮมรูม การจัดตามความต้องการของนักเรียนและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
2. การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)
  - 2.1 การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
  - 2.2 ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่างๆ เช่น ข้อมูลนักเรียนแต่ละคนวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม และกิจกรรมที่จะดำเนินการ ฯลฯ
  - 2.3 จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน
  - 2.4 สรุปและบันทึกหลักฐานการประชุมผู้ปกครองแต่ละครั้งเพื่อประโยชน์ ดังนี้ เป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง เป็นข้อมูลสำหรับดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป เป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. โครงการพิเศษอื่นๆ

กรมสุขภาพจิต (2551 : 15) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียน มีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

1. การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) กิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ ซึ่งสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมโฮมรูมอาจเป็นที่ห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนโดยให้มีบรรยากาศเสมือนบ้าน มีครูที่ปรึกษาและนักเรียนเป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน และมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่างๆ เช่น การรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมมีทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปรับตัวและการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูมจะช่วยให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริมความสามารถ และป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย แนวดำเนินการกิจกรรมโฮมรูม มีดังนี้

- 1.1 กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูม หรือจัดทำคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง โดยมีจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนา นักเรียน และครูที่ปรึกษาก็ดำเนินการตามนั้นแต่ให้ยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อและวิธีการดำเนินการให้เหมาะสมและทันสมัย

- 1.2 กำหนดกิจกรรมโฮมรูม โดยยึดตามความต้องการของนักเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยสำรวจความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูมแล้วจึงพิจารณาเลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนหรือให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้นๆ เป็นเรื่องที่ทันสมัย การจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละครั้งควรมีการดำเนินการเป็นหลักฐานทั้งก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ ซึ่งอาจเขียนในรูปแบบของการ

บันทึกการจัดกิจกรรมหรืออื่นๆ รวมทั้งให้มีการบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ซึ่งการบันทึกอาจบันทึกในแผนการจัดกิจกรรมหรือในแบบฟอร์มบันทึกที่แยกออกมาต่างหากก็ได้เมื่อจัดกิจกรรมเสร็จแล้วควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงานด้วย

1.3 วิธีการผสมผสาน โดยยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1.4 วิธีการอื่นๆ ตามความเหมาะสม

2. การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน เป็นการพบปะหารือกันระหว่างครูที่ปรึกษากับ ผู้ปกครองนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาดูแลอยู่เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้านโรงเรียนและผู้ปกครองด้วยกัน การประชุมผู้ปกครองจะทำให้ นักเรียนได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้น ทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพ ความสามารถมากยิ่งขึ้นหรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียน โดยมีแนวดำเนินการคือครูที่ปรึกษาควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งการประชุมนี้มิใช่การรายงานสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น ดังนั้น สิ่งสำคัญที่ควรตระหนักในการจัดกิจกรรมประชุมก็คือ

2.1 การเตรียมการ ครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน

2.2 การสื่อสาร ครูที่ปรึกษาควรระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนินักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุม ควรใช้คำพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียนแสดงถึงความห่วงใยใส่ใจของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคน และอาศัยกิจกรรมที่จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักในความรับผิดชอบ และต้องการปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนที่บกพร่องของนักเรียน

2.3 การจัดกิจกรรมในการประชุม การที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมนั้นจำเป็นต้องใช้กิจกรรมต่างๆ โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองด้วยกันก่อนจึงจะมีกิจกรรมอื่นๆ ให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.4 การสรุปผลและบันทึกหลักฐานการประชุมผู้ปกครองในการประชุม แต่ละครั้ง ครูที่ปรึกษาควรมีการสรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน เพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีทักษะในการดำรงชีวิต และจัดกิจกรรมพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มนักเรียน

2.2.3.4 ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 49) ได้กล่าวว่า ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม

กรมสุขภาพจิต (2551 : 15) ได้กล่าวว่า ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูที่ปรึกษา ควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา นั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

(1) วิธีการและเครื่องมือเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 50) ได้กล่าวว่า การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขครูควรจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขช่วยเหลือนักเรียน ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา วิธีการดำเนินงานคือ ให้คำปรึกษาเบื้องต้น ประสานกับครูและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น และติดตาม/รายงานผลผู้เกี่ยวข้อง

กรมสุขภาพจิต (2551 : 15) ได้กล่าวว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิค วิธีการ แต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ มี 2 ประการ คือ

1. การให้การปรึกษาเบื้องต้น การให้การปรึกษากับนักเรียนเป็นการช่วยเหลือผ่อนคลายปัญหาให้ลดน้อยลงทั้งด้านความรู้สึก ความคิด และการปฏิบัติตนของนักเรียนในทางที่ไม่ถูกต้องโดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามหรือพึงประสงค์ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ การปรึกษาเบื้องต้นมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้และทักษะพื้นฐาน คือ ด้านจิตวิทยาวัยรุ่น ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทั้งร่างกายและจิตใจกระบวนการและทักษะการปรึกษาเบื้องต้นที่สำคัญๆ คือ การสร้างสัมพันธภาพ การใช้คำถามการรับฟังทั้งเนื้อหาและความรู้สึก แนวทางการแก้ไขปัญหาของนักเรียนในแต่ละลักษณะปัญหาเช่น ด้านการเรียน สุขภาพ ครอบครัว หรือการใช้สารเสพติด การพนัน หนีเรียน เป็นต้น ซึ่ง

ศึกษาค้นคว้าได้จากเอกสารของหน่วยงานต่างๆ แนวดำเนินการนั้นครูที่ปรึกษาควรมีความพร้อมในการให้การปรึกษาช่วยเหลือ นักเรียนด้วยความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียนตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ การปรึกษาโดยมีกระบวนการในการปรึกษาคือ

- สร้างสัมพันธภาพ
- พิจารณาทำความเข้าใจ
- กำหนดวิธีการและดำเนินการแก้ไขปัญหา
- การยุติการปรึกษา

การเป็นผู้ให้การปรึกษาที่ดีมีคุณภาพนั้นครูที่ปรึกษาควรจะปฏิบัติดังนี้

1.1 รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปรึกษาหรือวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านต่างๆ ซึ่งอาจรับการอบรมจากหน่วยงานภายนอก หรือโรงเรียนจัดอบรมให้

1.2 หมั่นฝึกฝนทักษะการปรึกษาและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการ หรือความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับการปรึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. การจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน นอกจากจะให้การปรึกษาเบื้องต้นการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อการช่วยเหลือนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญเพราะจะทำให้การช่วยเหลือ มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของครูทุกคนและผู้ปกครอง โดยมีแนวดำเนินการ ได้แก่

2.1 การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.2 การใช้กิจกรรมในห้องเรียน

2.3 การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

2.4 การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม

2.5 การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง สำหรับข้อ (2.2), (2.3)

และ (2.5) ครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการด้วยตนเอง ส่วนข้อ(2.1) และ(2.4) จำเป็นต้องมีการประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจากครูอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียนด้วย แต่อย่างไรก็ตาม การช่วยเหลือทั้ง 5 กิจกรรมดังกล่าวครูที่ปรึกษาสามารถขอคำแนะนำ ความคิดเห็นจากครูอื่นๆในการจัดกิจกรรมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น การพิจารณาเลือกใช้กิจกรรม ครูที่ปรึกษาควรคำนึงถึงความเหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะปัญหาบุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละคน สภาพของชั้นเรียน/โรงเรียน/ชุมชน

กรมสุขภาพจิต (2551 : 20) ระบุว่า ข้อที่พึงตระหนักในการป้องกันและ

แก้ไขปัญหานักเรียน มีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การรักษาความลับ

1.1 เรื่องราวข้อมูลของนักเรียนที่ต้องช่วยเหลือแก้ไข ไม่ควรนำไปเปิดเผย ยกเว้นเพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยไม่ระบุชื่อ-สกุลจริงของนักเรียนและการเปิดเผยควรเป็นไปในลักษณะที่ไม่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

1.2 บันทึกข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียน ควรเก็บไว้ในที่เหมาะสมและสะดวก ในการเรียกใช้

1.3 การรายงานการช่วยเหลือนักเรียน ควรรายงานในส่วนที่เปิดเผยได้ โดยให้เกียรติและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

2. การแก้ไข้ปัญหา

2.1 การช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหาของนักเรียน ต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ ครบถ้วนและหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสาเหตุนั้นๆ เพราะปัญหาไม่ได้เกิดจากสาเหตุเดียว แต่อาจจะเกิดจากหลายสาเหตุที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

2.2 ปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนแต่ละคน ไม่จำเป็นต้องเกิดจากสาเหตุที่เหมือนกันและวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับนักเรียนคนหนึ่ง ก็อาจไม่เหมาะสมกับนักเรียนอีกคนหนึ่งเนื่องจากความแตกต่างของบุคคล ดังนั้นการช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะ การให้คำแนะนำปรึกษาจึงไม่มีสูตรการช่วยเหลือสำเร็จตายตัว เพียงแต่มีแนวทาง กระบวนการหรือทักษะการช่วยเหลือที่ครูแต่ละคนสามารถเรียนรู้ ผักผ่อน เพื่อการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละปัญหาในนักเรียนแต่ละคน

นันทินี เครือจันทร์ (2551 : 70) กล่าวว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียน หมายถึง กระบวนการต่อเนื่องจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการคัดกรองนักเรียน ซึ่งหากครูที่ปรึกษาพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาจำเป็นต้องให้ความสนใจดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อช่วยให้นักเรียนมีคุณภาพและเป็นคนดีของสังคมต่อไป การป้องกันและแก้ไข้ปัญหาให้กับนักเรียนมีหลายเทคนิควิธีการ (นันทินี เครือจันทร์. 2551 : 70) เช่น

1. การให้คำปรึกษาเบื้องต้น
2. กิจกรรมในชั้นเรียน
3. กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
4. การสื่อสารกับผู้ปกครอง
5. กิจกรรมชมเสริม
6. กิจกรรมเสริมหลักสูตร
7. การเยี่ยมบ้านนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในโรงเรียนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกสิ่งนี้ไป และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึง การดูแลเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา นั้น จำเป็น

อย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคมหาวิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือแก้ไข

2.2.3.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 51) ได้กล่าวว่า ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ตามกระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนนั้น ในกรณีที่ปัญหามีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่มีเด็กมีความสามารถพิเศษหรือเด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น การส่งต่อแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การส่งต่อภายใน คือ การส่งต่อภายใน คือ ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน

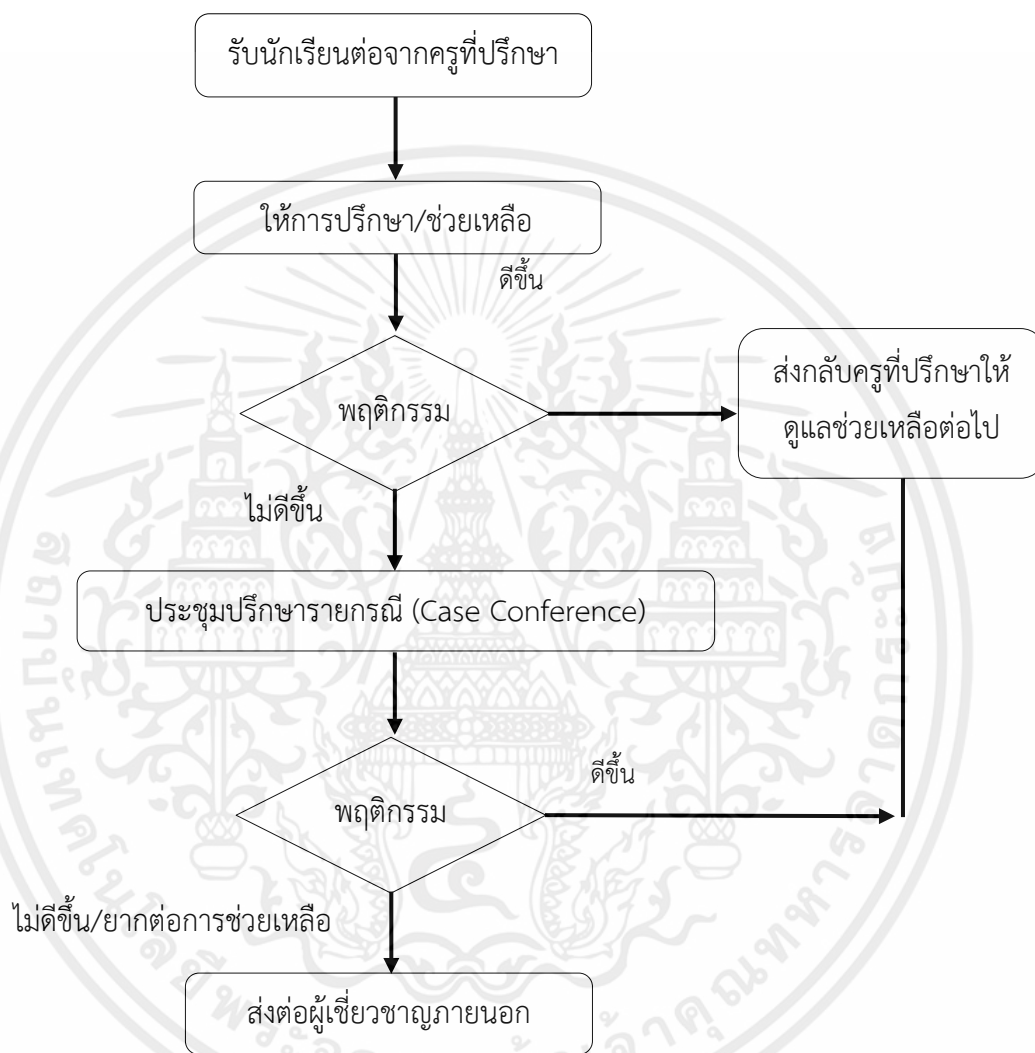
2. การส่งต่อภายนอก คือ การส่งนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือพัฒนานักเรียน กรณีที่เกินความสามารถของสถานศึกษา โดยครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อและมีการติดต่อรับทราบผลการช่วยเหลือเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการส่งต่ออย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

กรมสุขภาพจิต (2551 : 20) ได้กล่าวว่า ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการในข้อ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนนั้น อาจมีบางกรณีที่ปัญหามีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้นความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น

2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครอง เป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก สำหรับการส่งต่อภายในหากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองจะเป็นการแก้ไขปัญหายากต่อการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษาแล้ว เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึกปัญหา

พฤติกรรมที่ซับซ้อนหรือรุนแรง เป็นต้น ครูที่รับต่อต้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และประสานการทำงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ แต่หากเกิดกรณียากต่อการช่วยเหลืออีกก็ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกเช่นกัน ดังภาพที่ 2.4 แสดงกระบวนการดำเนินงานของครูแนะแนว/ฝ่ายปกครองในหน้าที่ต่อไป

ภาพที่ 2.4 แสดงกระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา นักเรียนขอครูแนะแนว/ฝ่ายปกครอง
ที่มา : กรมสุขภาพจิต (2551 : 22)

(1) แนวทางการพิจารณาในการส่งต่อโดยครูที่ปรึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 51) ระบุว่า การส่งต่อภายในมีดำเนินการ ดังนี้

1. ทำความเข้าใจและชี้แจงนักเรียนถึงความจำเป็นที่ต้องส่งต่อ
2. ประสานกับครูที่จะช่วยเหลือต่อ

3. สรุปข้อมูลนักเรียนและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมาในบันทึกการส่งต่อ
4. นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะพบครูที่รับการช่วยเหลือต่อ
5. ติดตามผลการช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ

และการส่งต่อภายนอกมีดำเนินการ ดังนี้ ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก ในรายกรณีของนักเรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือครูแนะแนว/ผู้เกี่ยวข้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก ติดตามผลการช่วยเหลือของผู้เชี่ยวชาญและรายงานผลการช่วยเหลือ

กรมสุขภาพจิต (2551 : 23) ในบางกรณีที่นักเรียนมีปัญหารุนแรง จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางซึ่งเป็นบุคลากรภายนอกโรงเรียน ครูที่ปรึกษาจึงควรศึกษารวบรวมแหล่งส่งต่อภายนอกไว้ให้เป็นระบบและทันสมัยเพื่อความสะดวกในการใช้และเพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียนนั้นมีแนวทางการพิจารณาในการส่งต่อสำหรับครูที่ปรึกษา มีดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้นหรือแย่ลงแม้ว่าครูที่ปรึกษาจะดำเนินการช่วยเหลือด้วยวิธีการใดๆ

2. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น นัดให้มาพบแล้วไม่มาตามนัดเสมอ ให้ทำกิจกรรมเพื่อการช่วยเหลือก็ไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใดๆ เป็นต้น

3. ปัญหาของนักเรียนที่เป็นเรื่องเฉพาะด้าน เช่น เกี่ยวข้องกับความรูสึก ความซับซ้อนของสภาพจิตใจที่จำเป็นต้องให้การช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและได้รับการบำบัดทางจิตวิทยาควรพิจารณาส่งต่อให้ผู้มีความรู้เฉพาะทางเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าควรส่งต่อนักเรียน แนวดำเนินการส่งต่อนักเรียนมีดังนี้

- 3.1 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อนเพื่อให้ผู้รับนักเรียนต่อได้เตรียมการในการช่วยเหลือนักเรียน

- 3.2 สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมา รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้น ให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้รับช่วยเหลือนักเรียนทราบข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนและการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาที่ผ่านมา ทำให้สะดวกในการวางแผนช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

- 3.3 ครูที่ปรึกษาควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระวังระมัดระวังมิให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิด กังวล หรือโกรธ เป็นต้น แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีจากการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือตามแต่กรณีที่ครูที่ปรึกษาพิจารณาว่าเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดความสบายใจ ยินดีรับการช่วยเหลือจากครูอื่นๆ เช่นครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ครูประจำวิชา เป็นต้น

- 3.4 ครูที่ปรึกษาพิจารณาว่าหน่วยงานใดที่ควรส่งต่อนักเรียนที่ประสบปัญหาไปพบ เพื่อขอความช่วยเหลือ โดยให้พิจารณาลักษณะของบริการในหน่วยงานนั้นรวมทั้งประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับ

3.5 ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับช่วยเหลือ นักเรียนและส่งต่อให้ เรียบร้อย เพื่อรับรู้ วัน เวลา สถานที่ ที่พบกัน

3.6 ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เสมอเพื่อจะได้ ทราบความก้าวหน้าในการช่วยเหลือนักเรียนและความเปลี่ยนแปลงของนักเรียน จะเห็นได้ว่า กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดและมีความต่อเนื่อง จึงต้องอาศัยครูที่ปรึกษาที่มีความสุขุมรอบคอบ โดยศึกษารูปแบบการคัดกรองจึงจะได้ข้อมูลนักเรียน สำหรับการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกัน แก้ไข ส่งเสริม พัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 53) ได้กล่าวว่า แนวการปฏิบัติของครูแนะแนว/ครูฝ่ายปกครอง/ครูวิชาการ/งานพยาบาลที่รับนักเรียนจากการส่งต่อ ของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา คือ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเมื่อครูประจำชั้นหรือ ครูที่ปรึกษาที่ได้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้นแล้วพบกรณีที่ยากต่อการแก้ไข จึงดำเนินการส่งต่อให้ ครูแนะแนวครูฝ่ายปกครองครูฝ่ายวิชาการหรืองานพยาบาลดำเนินงาน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อ ครูแนะแนวหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รับนักเรียนส่งต่อจากครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ดำเนินการให้ คำปรึกษาช่วยเหลือและประสานกับครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เพื่อแจ้งผลการช่วยเหลือ ถ้านักเรียนมี พฤติกรรมดีขึ้น ก็จะอยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา แต่ถ้ายังไม่ดีขึ้นก็นำเข้าที่ประชุม ปรึกษารายกรณี (Case Conference) เพื่อร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน จนพฤติกรรมดี ขึ้นก็ส่งกลับไปอยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ในบางกรณี แม้จะเข้าที่ประชุมปรึกษา รายกรณีแล้วก็ยังไม่ดีขึ้น ยากต่อการช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องอาจเป็นฝ่ายปกครองหรือแนะแนวก็ดำเนิน ส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อหาสาเหตุและแก้ไขต่อไป การส่งต่อเป็นวิธีการช่วยเหลือนักเรียน อย่างถูกวิธี ตามทักษะในวิชาชีพของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละทางเพื่อให้เกิดผลดีที่สุุดต่อนักเรียน

ข้อควรตระหนักของการส่งต่อนักเรียน ในกรณีที่นักเรียนเปลี่ยนช่วงชั้นและ สถานศึกษา ควรมีการส่งต่อข้อมูล เช่นความสามารถพิเศษ ปัญหาพฤติกรรม โรคประจำตัว ที่มีเพื่อให้ มีการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องและให้ผู้ดูแลในสถานศึกษาใหม่มีข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนป้องกัน ส่งเสริมและช่วยเหลือ ให้ทันเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งต่อข้อมูลต้องเป็น ความลับ และส่งต่อผู้เกี่ยวข้องโดยตรง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การส่งต่อ หมายถึง ครูที่ปรึกษาพิจารณาส่ง ต่อนักเรียนกรณีที่มีปัญหา มีความยากต่อการช่วยเหลือไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แล้วถ้า นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก ครูต้องสรุปข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือ นักเรียนที่ผ่านมา ในบันทึกการส่งต่อและติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

จากกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นความ รับผิดชอบของครูที่ปรึกษาตลอดกระบวนการโดยมีการประสานงานหรือรับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้ปกครอง สามารถสรุปวิธีการและเครื่องมือ ได้ดังตารางที่ 2.5 ดังนี้

ตารางที่ 2.5 กระบวนการดำเนินงาน วิธีการและเครื่องมือ

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
1.การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 1.1 ด้านความสามารถ - การเรียน - ความสามารถอื่น ๆ 1.2 ด้านสุขภาพ - ร่างกาย - จิตใจ - พฤติกรรม 1.3 ด้านครอบครัว - เศรษฐกิจ - การคุ้มครองนักเรียน 1.4 ด้านอื่นๆ	ศึกษาข้อมูลจากการใช้ 1) ระเบียบสะสม 2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) 3) อื่นๆ เช่น - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์(E.Q.) - แบบสัมภาษณ์นักเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง	1) ระเบียบสะสม 2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก(SDQ) 3) อื่นๆ เช่น -แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์(E.Q.) - แบบสัมภาษณ์นักเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน -แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน ฯลฯ
2.การคัดกรองนักเรียน 2.1 กลุ่มปกติ 2.2 กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	ดำเนินการต่อไปนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลจาก 1.1 ระเบียบสะสม 1.2 แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) 1.3 แหล่งข้อมูลอื่นๆ 2) คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน	1) เกณฑ์การคัดกรอง 2) แบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล 3) แบบสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นห้อง
3.ส่งเสริมนักเรียน (สำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม)	ดำเนินการต่อไปนี้ 1) จัดกิจกรรมโฮมรูม(Homeroom) 2) จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) 3) จัดกิจกรรมอื่นๆที่ครูพิจารณาว่าเหมาะสมในการส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น	1) แนวทางในการจัดกิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียน 2) แนวทางการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนของโรงเรียน 3) แบบบันทึก /สรุปประเมินผลการดำเนินการกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้เพื่อการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
4. การป้องกันการแก้ไข ปัญหา(จำเป็นมากสำหรับ นักเรียน กลุ่มเสี่ยง/มี ปัญหา)	ดำเนินการต่อไปนี้ 1) ให้การปรึกษาเบื้องต้น 2) ประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้อง อื่นๆ เพื่อการจัดกิจกรรมสำหรับ การป้องกันและช่วยเหลือปัญหาของ นักเรียนคือ 2.1 กิจกรรมในห้องเรียน 2.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร 2.3 กิจกรรมเพื่อช่วยเพื่อน 2.4 กิจกรรมซ่อมเสริม 2.5 กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง	1) แนวทางในการจัด กิจกรรมเพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาของนักเรียน 5 กิจกรรม 2) แบบบันทึกสรุปการคัด กรองและช่วยเหลือ นักเรียนเป็นรายบุคคล 3) แบบบันทึกรายงานผล การดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5.การส่งต่อ 5.1 ส่งต่อภายใน 5.2 ส่งต่อภายนอก	ดำเนินการต่อไปนี้ 1) บันทึกการส่งนักเรียนไปยังครูที่ เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียน ต่อไป เช่น ครูแนะแนว ครูปกครอง ครูประจำวิชา ครูพยาบาล เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่งต่อภายใน 2) บันทึกการส่งนักเรียนไปยัง ผู้เชี่ยวชาญภายนอกโดยครูแนะแนว หรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการซึ่ง เป็นการส่งต่อภายนอก	1) แบบบันทึกการส่งต่อ ของโรงเรียน 2) แบบรายงานแจ้งผลการ ช่วยเหลือนักเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการและมีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ขั้นตอน ในการดำเนินงานและครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการในด้านการศึกษา ความสามารถอื่น ๆ ด้านสุขภาพร่างกาย เอกสารนี้เป็นจิตใจ พฤติกรรม ด้านครอบครัวเศรษฐกิจ การคุ้มครองนักเรียน 2) การคัดกรองนักเรียน เป็นการคัดกรองนักเรียน เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ให้อยู่ในความดูแลของครูประจำ

ชั้น ครูที่ปรึกษา โดยหาโรงเรียนจะจัดกิจกรรมโฮมรูม จัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมชมรม ชุมนุม ตามความถนัดและความสนใจ 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา สิ่งที่เป็นที่ครูที่ปรึกษาต้องดำเนินการคือ การให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน 5) การส่งต่อ ในกรณีที่มีปัญหาการต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรส่งต่อ ซึ่งมี 2 ลักษณะคือการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก

2.2.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. การนิเทศ

อารมณ ฉนวนจิตร (2551 : 1) ได้กล่าวว่า การนิเทศ (Supervision) คือ การช่วยเหลือแนะนำ ปรับปรุง บริการ การให้ความร่วมมือ และการประสานงานให้บุคคลที่ปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานทำงานได้ดีขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 27) ได้กล่าวว่า การนิเทศ (Supervising) สนับสนุนและเป็นแกนหลักแก่ครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกคนในการให้ความรู้ เทคนิค วิธีการ และกระบวนการตามหลักจิตวิทยาและการแนะแนวเพื่อใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในประเด็นสำคัญต่อไปนี้

1. เทคนิค วิธีการและเครื่องมือ เพื่อการรู้จักและเข้าใจนักเรียน รวมทั้งการคัดกรองจัดกลุ่มผู้เรียน การให้คำปรึกษาเบื้องต้น เช่น การใช้ระเบียบสะสม แบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์
2. เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมชั้นเรียนและกิจกรรมสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มคัดกรอง
3. ให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธรรมชาติและลักษณะของผู้เรียนกลุ่มพิเศษประเภทต่างๆ และเสนอแนะแนวทางในการดูแลช่วยเหลือน ส่งเสริมและการพัฒนานักเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การนิเทศ (Supervision) คือ การช่วยเหลือแนะนำ การให้ความร่วมมือ การประสานงาน สนับสนุนแก่ครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกคนในการให้ความรู้ เทคนิค วิธีการ และกระบวนการตามหลักจิตวิทยาและการแนะแนวเพื่อใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. การติดตาม

ปาริชาติ วลัยเสถียร (2543 : 128-135) การติดตาม (monitoring) คือระบบการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนมากที่สุด ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุด ซึ่งจะมีการติดตามเป็นระยะอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มดำเนินการโครงการจนสิ้นสุดโครงการ เพื่อการทบทวนการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมในประเด็นสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรกการใช้ทรัพยากรของโครงการ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ว่าเป็นไปตามที่วางไว้หรือไม่ เป็นไปตามเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่ มีคุณภาพเป็นอย่างไร ในประการที่สองการพิจารณา

กระบวนการวิธีการทำงานว่ามีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่เพียงใด มีปัญหา-อุปสรรค ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุง

อำพล ทิมสาร (2538 : 38) การติดตามงานกล่าวคือ เป็นการรวบรวมข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้แล้ววิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีประสิทธิภาพสูงสุด

ประจักษ์ ศรีวิวัฒนพงศ์ (2531 : 26) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งของการแนะนำมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เรียน และเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วซึ่งจะได้ทราบความสามารถและปัญหาในการประกอบอาชีพของบุคคลเหล่านั้นและเพื่อสร้างความคิดเห็น ด้านการจัดการเรียนการสอนหรือการให้บริการอื่นๆอันอาจนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรของการเรียนการสอน

วิจิตร ศรีสะอาด (2525 : 11) กล่าวว่า ระบบงานใดๆก็ตามถ้าไม่มีระบบติดตามผลการดำเนินงาน (monitoring system) และนำผลสะท้อนกลับ (feed back) มาปรับปรุงงานนั้นให้ก้าวหน้ามีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ระบบงานนั้นก็จะเป็นระบบน้ำนิ่งไหลลึก แต่ไม่รู้ว่าจะไหลไปไหน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การติดตาม คือระบบการติดตามความก้าวหน้าการรวบรวมข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนมากที่สุด และนำผลสะท้อนกลับ มาปรับปรุงงานนั้น

3. การประเมินผล

การประเมินผล (evaluation) หมายถึง ในมุมมองของงานพัฒนาชุมชนคือ “การศึกษาว่าดำเนินโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ภายใต้เงื่อนไข ปัจจัยใด หากจะดำเนินการต่อไปน่าจะทำอย่างไรบ้าง” การประเมินผลจึงมุ่งเน้นเพื่อให้เห็นโครงการพัฒนาได้ดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่และการแสดงให้เห็นคุณภาพของโครงการ เช่น โครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมความเข้มแข็งของกลุ่ม/เครือข่าย ในการดำเนินงานโครงการได้เกิดกลุ่มองค์กรที่มีโครงสร้างบทบาทหน้าที่องค์กรรวมทั้งมีกฎระเบียบและแผนงานที่ชัดเจนมีการบริหารจัดการองค์กรที่โปร่งใสและได้รับการยอมรับจากคนในชุมชน สมาชิกขององค์กรและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเป็นต้น

กรมวิชาการ (2531 : 1) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ว่า เป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงาน ทั้งในช่วงขณะที่กำลังทำและเวลาที่งานเสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อหาข้อสรุปว่างานที่ทำนั้นได้รับความสำเร็จตามความคาดหวัง หรือไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคใดเกิดขึ้นอันเป็นผลให้งานไม่สำเร็จ จะมีแนวทางการแก้ไขอย่างไร เพื่อให้ทำงานเกิดความสำเร็จตามความคาดหวัง หรือใกล้ความคาดหวังมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การประเมินผล คือ กระบวนการตรวจสอบการดำเนินงาน ทั้งในช่วงขณะที่กำลังดำเนินงานและเวลาที่งานเสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อหาข้อสรุปว่าดำเนินงานไปแล้วนั้นได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวัง หรือไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคใดเกิดขึ้น

อันเป็นผลให้งานไม่สำเร็จ จะมีแนวทางการแก้ไขอย่างไร เพื่อให้ทำงานเกิดความสำเร็จตามความคาดหวัง หรือใกล้ความคาดหวังมากที่สุด

4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 98-100) อธิบายว่า การนิเทศ ติดตามและประเมินผลจะบรรลุเป้าหมายได้ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
2. การวางแผนตามระบบมาตรฐาน (PDCA)
3. มีการนิเทศ ติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง
4. จัดทำ ระบบสารสนเทศ
5. สรุปรายงานและเผยแพร่

กรมสุขภาพจิต (2554 : 32) อธิบายว่า การนิเทศ ติดตามและประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนางานซึ่งจะช่วยส่งเสริม สนับสนุนและให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ควรดำเนินการให้เป็นระบบ โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการ การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ความสำเร็จ เครื่องมือและวิธีการในการนิเทศ ติดตามและประเมินผล และการกำหนดแผนงาน / ปฏิทินการดำเนินงาน
2. ขั้นการดำเนินงาน ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริงของสถานการณ์ ได้แก่ ขั้นการตรวจสอบ ขั้นตรวจสอบติดตามการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขั้นประเมินผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ผลการตรวจสอบและการจัดทำ รายงานผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน และขั้นการปรับปรุงและพัฒนางาน นำผลการประเมินมาปรับปรุงและดำเนินการตามแผนใหม่อย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 12) ได้กล่าวถึง นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ต้องมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. นิเทศ กำกับ ติดตาม งานที่มอบหมาย โดยการประสานสัมพันธ์ผู้เกี่ยวข้อง เสริมสร้างขวัญกำลังใจ และพัฒนาบุคลากร
2. ประเมินผลและสรุปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน วางแผนการประเมิน ประเมินตามมาตรฐานและแผนการประเมิน จัดทำรายงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับครูที่ปรึกษาดีเด่น หัวหน้าระดับดีเด่น ผู้ให้การสนับสนุนดีเด่น และผลสำเร็จ

กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 15) กล่าวว่า การนิเทศ กำกับ ติดตาม มีแนวทางคือ

1. การจัดประชุมครูในแต่ละระดับชั้นประมาณสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ที่ครอบคลุมกิจกรรมต่อไปนี้

1.1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และประสานความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.2 นำเสนอข้อมูล ความรู้ หรือเทคนิควิธีที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3 ติดตามผลการดำเนินงานของครูในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2. ประเมินเพื่อทบทวน (ประเมินภายใน) โดยยึดแนวทางดังนี้

2.1 จัดประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูแต่ละระดับชั้น ด้วยวิธีการที่หลากหลาย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.2 เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา มิใช่การจับผิดตัวบุคคล

2.3 ประเมินด้วยบรรยากาศแบบกัลยาณมิตร

2.4 นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงส่วนที่เป็นจุดอ่อนและพัฒนาในส่วนที่ดีเป็นที่ยอมรับให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นเพื่อให้มีความเข้มแข็งมั่นคงตลอดไป

3. สรุปรายงาน ประชาสัมพันธ์ โดยจัดทำหลักฐานการสรุป รายงาน ประชาสัมพันธ์ ที่ครอบคลุมประเด็นดังนี้ คือ จุดประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนา การรายงาน เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 18) ได้กล่าวถึง นิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล มีแนวทางดำเนินงานดังนี้

1. สร้างความตระหนักในความสำคัญของการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

2. ให้มีการประชุมปรึกษาหารือคณะกรรมการต่างๆร่วมกัน โดยกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน

3. กำหนดการวางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผล

4. กำกับ ติดตามการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาและผู้รับผิดชอบในทุกภาระงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

5. กำหนดให้มีการสรุปผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตั้งแต่ระดับครูที่ปรึกษา ระดับชั้น ระดับโรงเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

6. จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินไปปรับพัฒนาต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการพัฒนางานส่งเสริม สนับสนุน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้ข้อมูล ความรู้ หรือเทคนิควิธีที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการตรวจสอบและประเมินผลระหว่างการทำงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขให้การทำงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

2.3.1 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

Kaufman and English (1981 : 8) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็นกระบวนการที่เป็นทางการซึ่งกำหนดช่องว่างระหว่างผลผลิตหรือผลลัพธ์ในปัจจุบัน และผลลัพธ์หรือผลผลิตที่เป็นที่ต้องการ และจัดวางช่องว่างเหล่านี้ตามลำดับความสำคัญและเลือกสิ่งที่เห็นว่าสำคัญที่สุดเพื่อแก้ไขปัญหา

Witkin (1984 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช. 2550 : 60) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็น กระบวนการที่เป็นระบบซึ่งใช้เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง ส่วนใหญ่จะเน้นที่ความแตกต่างของผลลัพธ์ (outcome gaps) จากนั้นมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่างนั้น แล้วเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาแก้ไข

ปิยมภรณ์ โชคอวยชัย (2540 : 18) ได้สรุปความหมาย การประเมินความต้องการจำเป็นว่าหมายถึง กระบวนการประเมินความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริงหรือสภาพปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข รวมถึงการประเมินความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการ แล้วนำผลความต้องการหรือความแตกต่างดังกล่าวมาจัดเรียงลำดับความสำคัญ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกและวางแผนโครงการต่อไปในอนาคต

ทิพวรรณ ประเสริฐอำไพสกุล (2544 : 14) ได้สรุปความหมายการประเมินความต้องการจำเป็นว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพในปัจจุบันกับสภาพที่ควรจะเป็นที่มีระบบเพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยเป็นการระบุความต้องการจำเป็น พิจารณาตัดสินใจความขัดแย้ง ตรวจสอบสภาพทั่วไปตามธรรมชาติ และหาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องจำเป็น และจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไข การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำแผน การดำเนินงานขององค์กร ดังนั้นการประเมินความต้องการจำเป็นจะทำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างสถานภาพของสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่เป็นจริง ซึ่งแสดงถึงสถานะที่ไม่พอใจอันเป็นจุดเริ่มต้นหาหนทางแก้ปัญหาต่อไป ตัวเทคนิคในการประเมินความต้องการจำเป็นไม่ได้ระบุวิธีการแก้ปัญหาแต่จะชี้แนะทางเลือกในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีการแก้ปัญหา

ชนกนาถ กัปตพล (2550 : 7) ได้กล่าวสรุปความหมาย การประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็นกระบวนการที่เป็นระบบที่ใช้ในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาจากสภาพที่เป็นจริงไปยังสภาพที่พึงประสงค์ โดยมีการกำหนดความแตกต่างของสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นจริงแล้วทำการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่างและเลือกสิ่งที่ต้องการจำเป็นที่สุดมาแก้ไข

สุวิมล ว่องวาณิช (2550 : 62) ได้กล่าวสรุปความหมาย การประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็นโดย

ระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะใด การประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความหมายการประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวัง แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต่างต่างนั้น

2.3.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

Suarez (1991 อ้างถึงใน วันชาติ แก้วปาน. 2557 : 26) ได้กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมี 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อวางแผน ซึ่งจะส่งผลในการจำแนกเป้าหมายการตัดสินใจถึงขอบเขตของเป้าหมายว่าจะทำได้แค่ไหน

2. เพื่อเป็นการตรวจวิเคราะห์หรือการจำแนกแยกแยะปัญหา หรือหาจุดอ่อนของสิ่งที่ศึกษา อันจะทำให้การวางแผนเป็นไปอย่างเหมาะสม

3. เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบสำหรับการประเมินหลายรูปแบบ

4. เพื่อนำไปใช้กับการรับรองสถาบัน หน่วยงาน หรือองค์กร

คมศร วงษ์รักษา (2540 : 21) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นมี 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อการวางแผน ซึ่งจะส่งผลในการจำแนกเป้าหมาย การตัดสินใจถึงขอบเขตของเป้าหมายว่าจะทำได้แค่ไหน

2. เพื่อเป็นการตรวจวิเคราะห์หรือการจำแนกแยกแยะปัญหา หรือหาจุดอ่อนของสิ่งที่ศึกษา จะทำให้การวางแผนเป็นไปอย่างเหมาะสม

3. เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบสำหรับการประเมินหลายรูปแบบ

4. เพื่อนำไปใช้กับการรับรองสถาบันการศึกษา เช่น การประเมินผลผลิตในเรื่องของนักศึกษา ผลการประเมินชนิดนี้ นำไปจำแนกความพยายามทางการศึกษาของโรงเรียนว่าเกิดประสิทธิผลหรือไม่ และยังใช้จำแนกขอบเขตวิชา หรือสถานที่ตั้ง ซึ่งสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษามีน้อย

สุวิมล ว่องวานิช (2550 : 14) ได้กล่าวว่าจุดมุ่งหมาย การประเมินความต้องการจำเป็น คือ ความพยายามให้ได้ข้อมูลที่ช่วยเสริมการวางแผนการดำเนินงาน ทำให้การพัฒนากิจกรรมหรือการแก้ไขปัญหาต่างๆสอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริงนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วันชาติ แก้วปาน (2557 : 26) ได้กล่าวสรุปจุดมุ่งหมาย การประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล สำหรับใช้เป็นเครื่องมือประกอบการวางแผนกำหนดทิศทางเพื่อพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กร

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการในการพัฒนากิจกรรมและเป็นทางเลือกในการแก้ไขปัญหาเพื่อการวางแผนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่ม

2.3.3 ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น

นักการศึกษาได้แบ่งประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ดังนี้ คือ

Witkin and Alschuld (1995 : 10) ได้จัดแยกประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นตามระดับความต้องการ 3 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับเป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้

ระดับที่ 1 (ปฐมภูมิ) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับบริการ เช่น นักเรียน ลูกค้า คนไข้ผู้ใช้ข้อมูล ผู้แลกเปลี่ยน ผู้ที่มีศักยภาพเป็นลูกค้า

ระดับที่ 2 (ทุติยภูมิ) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นของผู้ให้บริการ และผู้วางนโยบาย เช่น ครู ผู้ปกครอง พนักงานที่อยู่ในสังคม ผู้ให้การดูแลรักษา ผู้เชี่ยวชาญในด้านการดูแลสุขภาพ พนักงานในโรงงาน พนักงานไปรษณีย์ เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ ผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชาผู้จัดการ

ระดับที่ 3 (ตติยภูมิ) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็น ที่เกี่ยวกับทรัพยากรหรือการแก้ไขปัญหา เช่น อาคาร อุปกรณ์อำนวยความสะดวก เครื่องไม้เครื่องมือ พัสดุ เทคโนโลยีโปรแกรม ขนาดห้องเรียน กระบวนการผ่าตัด ระบบการนำข้อมูลมาใช้ การขนส่ง เงินเดือนและผลประโยชน์ ระบบการจัดส่งโปรแกรม การจัดแบ่งเวลา สภาพแวดล้อมในการทำงาน

Kaufman and English (1981 : 66-67) จัดแยกประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ 2 ประเภท ตามขอบข่ายของการประเมิน คือ การประเมินความจำเป็นภายนอก (External Needs Assessment) และการประเมินความต้องการจำเป็นภายใน (Internal Needs Assessment) เกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งประเภทวิธีการประเมินความต้องการจำเป็นดังกล่าว ได้แก่ ขอบข่ายการดำเนินงานและประโยชน์ที่จะได้จากการประเมินความต้องการจำเป็น

1. การประเมินความต้องการจำเป็นภายใน เป็นการวิเคราะห์ที่ความต้องการจำเป็นเพื่อศึกษา จัดลำดับ คัดเลือกความต้องการจำเป็นภายในขอบเขตขององค์กร

2. การประเมินความต้องการจำเป็นภายนอก เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นที่มุ่งหวังจะให้ได้ความต้องการจำเป็นที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรทั้งในปัจจุบันและในอนาคตต่อองค์กร และต่อสังคมโดยรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของสำนักงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวิมล ว่องวานิช (2550 : 76) กล่าวว่า การจัดประเภทที่มีประโยชน์ต่อการวางแผนการประเมินความต้องการจำเป็น คือ การจัดประเภทความต้องการจำเป็นตามกลุ่มมิติกลุ่มของผู้เป็นเจ้าของความต้องการจำเป็นซึ่งแยกออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. ความต้องการจำเป็นระดับปฐมภูมิ เป็นความต้องการจำเป็นของผู้รับบริการ
2. ความต้องการจำเป็นระดับทุติยภูมิ ได้แก่ ความต้องการจำเป็นของผู้ให้บริการ
3. ความต้องการจำเป็นระดับตติยภูมิ ได้แก่ ความต้องการจำเป็นด้านทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานหรือแนวทางแก้ไขปัญหา

2.3.4 ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น

Kaufman (1977 : 60-64) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน และเป็นการศึกษาหรือวิเคราะห์ความแตกต่างของสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นอยู่จริงในประเด็นสำคัญที่ต่างกัน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Alpha เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างในรูปของผลลัพธ์ (outcome gap) นำไปสู่การกำหนดปัญหาขององค์กร การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Beta เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างในรูปของกระบวนการ (process gap) และวิธีการแก้ไขปัญหา (solution gap) นำไปสู่การกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Gamma เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างในรูปของวิธีการแก้ไขปัญหตามทางเลือกแบบต่างๆ นำไปสู่การกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหที่เหมาะสม การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Delta เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างในรูปของการปฏิบัติงานตามแผน นำไปสู่การกำหนดวิธีการบริหารจัดการ การกำกับให้การดำเนินการเป็นไปตามแผน การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Epsilon เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างในรูปของผลการปฏิบัติงาน (performance gap) นำไปสู่การกำหนดระดับความสำเร็จหรือประสิทธิภาพของการทำงาน การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Zeta เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างในรูปของกระบวนการและความก้าวหน้าในระหว่างการทำงานและสิ้นสุดโครงการ นำไปสู่การกำหนดวิธีการปรับปรุงแก้ไขการทำงานในรอบต่อไป ถ้าวิเคราะห์แนวคิดของ Kaufman จะเห็นว่าในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานผู้เกี่ยวข้องต้องวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในทุกขั้น เพื่อให้ได้ผลลัพธ์สุดท้ายสนองความต้องการจำเป็นให้มากที่สุด

Witkin and Alschuld (1995 : 14-15) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นที่เรียกว่า Three-Phase Model โดยแบ่งขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นออกเป็น 3 ระยะ

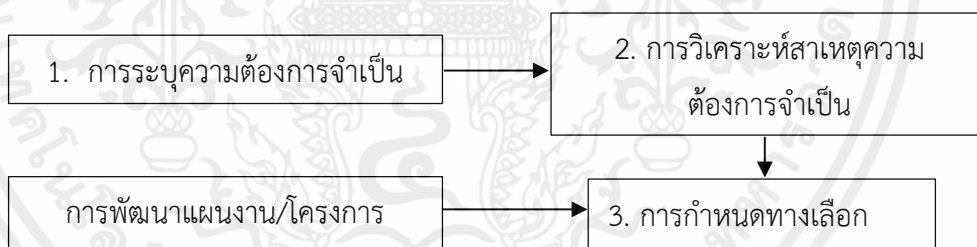
ระยะที่ 1 ก่อนการประเมิน (การสำรวจ) เป็นระยะการเตรียมการก่อนการประเมินความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดแผนการดำเนินการสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักของการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดขอบเขตหรือประเด็นของความต้องการจำเป็น การระบุข้อมูลที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตของความต้องการจำเป็น รวมถึงการกำหนดข้อมูลที่จะรวบรวม แหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการ ระดับความสามารถในการใช้ข้อมูล

ระยะที่ 2 การประเมิน (การเก็บรวบรวมข้อมูล) เป็นระยะการเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลัง การวิเคราะห์สาเหตุ ระดับที่ 1,2 และ 3 การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 หลังการประเมิน (การนำผลไปใช้ประโยชน์) เป็นระยะของการจัดลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลังในทุกระดับที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ การพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหา การพัฒนาแผนปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหา การประเมินการประเมินความต้องการจำเป็น การเผยแพร่ผลที่ได้รับ

ขั้นตอนการประเมินความจำเป็นที่นักการศึกษาได้เสนอไว้ข้างต้นนั้นมีความสอดคล้องใกล้เคียงกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็นประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็น ออกแบบประเมินความต้องการจำเป็น ประเมินความต้องการจำเป็น จัดลำดับความต้องการจำเป็น หรือจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การรายงานผลและการใช้ผลการประเมิน

สุวิมล ว่องวานิช (2550 : 110) กล่าวว่า สำหรับขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้คือ ขั้นตอนแรกเป็นการระบุความต้องการจำเป็น (needs identification) ขั้นตอนที่สองคือการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (needs analysis) เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุและขั้นตอนที่สาม การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาความต้องการจำเป็น (needs solution) โดยเขียนกรอบการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นดังนี้

ภาพที่ 2.5 การประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ

ที่มา : สุวิมล ว่องวานิช (2550 : 110)

การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นอยู่บนพื้นฐานหลักการ 2 ประการด้วยกันคือ หลักความแตกต่างและหลักความสำคัญซึ่งในกระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจำแนกได้ 5 ขั้นตอนด้วยกันคือ (1) เป็นการศึกษาสภาพที่มุ่งหวัง (what should be) (2) การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (what is) (3) การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จาก (1) และ (2) แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญเพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น (4) การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างในข้อ (3) และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และ (5) การศึกษาและกำหนดแนวทางเพื่อแก้ปัญหา

2.3.5 วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2550 : 134-135) ได้นำเสนอกลุ่มวิธีโดยแยกเป็น 8 กลุ่ม โดยมีตัวอย่างของวิธีการต่างๆ ภายใต้แต่ละกลุ่มดังรายการต่อไปนี้

กลุ่มแรก เป็นกลุ่มที่ใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว เช่น การใช้ข้อมูลจากตัวบ่งชี้ทางสังคมหรือข้อมูลทางสถิติของหน่วยงานต่างๆ ข้อมูลประเภทนี้มักใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นขององค์กร นอกจากนี้ยังมีข้อมูลจากผลวิจัยที่มีการดำเนินการมาก่อนหน้านี้ สามารถนำมาใช้ในการกำหนดความต้องการจำเป็นได้เช่นกัน ผลการวิจัยบางเรื่องสามารถให้ข้อมูลที่แสดงสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมด้วย

กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มที่เก็บข้อมูลโดยใช้การสำรวจ เช่น การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต การเก็บข้อมูลจากการสำรวจเป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นตามการรับรู้ของผู้ตอบ และสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นนั้น มักจะไม่ใช้ในการวิเคราะห์ทางเลือกในการปฏิบัติ

กลุ่มที่สาม เป็นกลุ่มที่ใช้กระบวนการกลุ่มในการเก็บข้อมูล เช่น เทคนิคกลุ่มสมมติ (Nominal Group Technique) เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง (Focus Group Technique) การระดมความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ (Brainstorming) การเก็บข้อมูลด้วยวิธีนี้สามารถใช้ได้ดีทั้งการกำหนดความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุ และการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา เป็นที่น่าสังเกตว่าวิธีการที่ใช้ในการกำหนดทางเลือกมักใช้กระบวนการกลุ่มในการสร้างทางเลือกต่างๆ แต่ในขั้นตอนการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดจะใช้วิธีการอื่นช่วยเสริม เช่น การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (Cross-Impact Analysis) การวิเคราะห์อรรถประโยชน์-พหุลักษณะ (MAUT) เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการเก็บข้อมูลโดยกระบวนการกลุ่มที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาใช้ข้อมูลในวงกว้าง เช่น สมัชชาชุมชน หรือประชาพิจารณ์ก็เช่นเดียวกัน สามารถกำหนดความต้องการจำเป็นตามเสียงส่วนใหญ่ การกำหนดทางเลือกเพื่อการทำประชาพิจารณ์มักกำหนดล่วงหน้ามาแล้วจากการระดมความคิดหรือการประชุมกลุ่มย่อยของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อช่วยตัดสินใจเลือกขั้นสุดท้ายว่าประชาชนเห็นด้วยกับทางเลือกใดมากที่สุด

กลุ่มที่สี่ เป็นกลุ่มที่ใช้จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เทคนิคหรือวิธีการต่างๆ ในกลุ่มนี้ มีบทบาทสำคัญมากในการกำหนดความต้องการจำเป็น เนื่องจากในการกำหนดความต้องการจำเป็นต้องมีการจัดลำดับความสำคัญขั้นสุดท้ายว่า ความต้องการจำเป็นใดสำคัญที่สุด เช่น การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (Mean Difference Method : MDF) การจัดเรียงลำดับ (Rank Order) การสร้างมาตราแบบประมาณช่วงขนาด (Magnitude Estimation Scaling : MES) ดัชนี PNI (Priority Needed Index) ดัชนี WNI (Weighted Needs Index) ดัชนี Del-N กระบวนการกำหนดน้ำหนักรายคู่ (Paired-Weighting Procedure : PWP) การเรียงลำดับด้วยการ์ด (Card Sort) สำหรับวิธีการสองวิธีหลังนั้น ยังสามารถนำไปใช้ในการจัดเรียงลำดับสาเหตุของความต้องการจำเป็นหรือทางเลือกที่มีความสำคัญมากที่สุดด้วย

กลุ่มที่ห้า เป็นกลุ่มวิธีการวิเคราะห์เชิงสาเหตุ วิธีการเก็บข้อมูลที่นิยมใช้กัน ได้แก่ การวิเคราะห์แผนภูมิก้างปลา (Fish boning) การวิเคราะห์สาเหตุของความล้มเหลว (Fault Tree Analysis) ทั้งสองวิธีนี้ใช้ต่อเมื่อมีการกำหนดความต้องการจำเป็นแล้ว เป็นวิธีการที่ใช้ในขั้นตอนที่สองของการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์

กลุ่มที่หก เป็นกลุ่มที่วิธีใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบ มักใช้ในขั้นตอนการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา และการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด เช่น การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (Cross Impact Analysis) หรือการวิเคราะห์อรรถประโยชน์ - พหุลักษณะ (MAUT)

กลุ่มที่เจ็ด เป็นกลุ่มวิธีที่ใช้ในการกำหนดความต้องการจำเป็นเชิงอนาคต เช่น เทคนิคเดลฟาย(Delphi Technique) การสร้างภาพอนาคต (Scenario Development) การวิเคราะห์วงล้ออนาคต (Future Wheel Analysis) สองวิธีแรกใช้ได้ในทุกขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ คือ การกำหนดความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุ และการกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมได้ด้วย

กลุ่มที่แปด เป็นกลุ่มวิธีเก็บข้อมูลแบบอื่น ๆ ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นได้ เช่น การทำแผนที่มโนทัศน์ (Concept Mapping) เทคนิคเสียงจากภาพ (Photo voice Technique) การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลที่ตามมา (Costs – Consequence Analysis) เป็นต้น ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการประเมินความต้องการจำเป็นตามแบบกลุ่มที่สี่โดยจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เพื่อทำการเรียงเรียงถึงความต้องการจำเป็นที่สำคัญที่สุด โดยหาค่าความต้องการจำเป็น ตามสูตร Modified Priority Needs Index (PNI Modified) หาค่าผลต่างระหว่างสภาพที่คาดหวัง (I) กับสภาพที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน (D) ด้วยค่าสภาพที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน (D) (สุวิมล ว่องวานิช. 2550 : 279)

2.3.6 การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2550 : 263) การจัดลำดับความสำคัญ (Priority Setting) ของความต้องการจำเป็นเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุและการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำการประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีการแก้ไขต่อไป การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการศึกษาวเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาจัดเรียงลำดับ (sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย ขั้นตอนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญคือ 1) การให้คะแนนความสำคัญตามวิธีการที่กำหนด 2) การจัดเรียงลำดับความสำคัญ และ 3)การสรุปผลการจัดลำดับความสำคัญ โดยมีเทคนิคการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี การนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เทคนิคการจัดลำดับความสำคัญสำหรับข้อมูลแบบการตอบสนองเดียว (สุวิมล ว่องวานิช. 2550 : 265) ข้อมูลแบบตอบสนองเดียวได้แก่ ข้อมูลที่ผู้ตอบข้อคำถามในแบบสอบถามเพียงส่วนเดียวตัวอย่างคำถามเช่น “มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับใด” หรือ “ท่านมีความต้องการจำเป็นในด้านนี้มากน้อยเพียงใด” เป็นต้น เป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นความนิยามการแก้ปัญหา (Solution Problem) ซึ่งขอนำเสนอเทคนิคจัดลำดับแบบนี้ 3 วิธี ดังนี้

1.1 วิธีการจัดเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานสำหรับมาตรแบบกลุ่ม (Category Scales) เป็นการกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างระบุน้ำหนักความสำคัญของความต้องการจำเป็นรายประเด็น (รายวิชาตามตัวอย่าง) ตามมาตรประมาณค่า ผู้ให้ข้อมูลจะให้น้ำหนักความสำคัญกับความต้องการจำเป็นประเด็นต่างๆ หากเห็นว่าให้แต่ละหัวข้อเรื่องมีความต้องการจำเป็นเท่ากันผู้ให้ข้อมูลก็สามารถให้คะแนนตามมาตรประมาณค่าเท่ากันได้ จากนั้นผู้ประเมินจึงนำค่ามาแจกแจงนับความถี่ที่กระจายตามมาตรประมาณค่าแต่ละข้อ แล้วหาค่ามัธยฐาน หรือฐานนิยม หรือค่าเฉลี่ย (แต่ค่ามัธยฐานจะเป็นค่าสถิติที่เหมาะสมสำหรับข้อมูลที่อยู่ในมาตรจัดลำดับ) ผลจากการจัดลำดับด้วยวิธีการนี้มีความเป็นไปได้สูงที่ความต้องการจำเป็นทุกประเด็นมีค่าเท่ากัน (สุวิมล ว่องวานิช. 2550 : 265-266)

1.2 วิธีการสร้างมาตรประมาณช่วงขนาด (Magnitude Estimation Scaling) การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นวิธีนี้ กระทำโดยใช้วิธีการสร้างมาตรประมาณช่วงขนาด (Magnitude Estimation Scaling : MES) โดยเปรียบเทียบกับความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งมีหลายด้านว่าด้านใดหรือเรื่องใด (หัวข้อใด) มีความสำคัญมากกว่า วิธีการสร้างมาตรประมาณช่วงขนาด จะมีการกำหนดความสำคัญของแต่ละข้อรายการด้วยคะแนนในเชิงเปรียบเทียบกับคะแนนความสำคัญของความต้องการจำเป็นในข้อแรก ที่ใช้เป็นฐานการอ้างอิงซึ่งกำหนดโดยนักประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งถือว่าเป็นวิธีที่ลัดจุดอ่อนของวิธีแรก (สุวิมล ว่องวานิช. 2550 : 267-269)

1.3 วิธีการกำหนดคะแนนรายคู่ (Paired-Weighting Procedure: PWP) กระบวนการกำหนดน้ำหนักคะแนนแบบรายคู่ เป็นวิธีการจัดลำดับความสำคัญด้วยการเปรียบเทียบความสำคัญของความต้องการจำเป็นทุกประเด็นเป็นรายคู่ให้ครบทุกคู่ที่เป็นไปได้ซึ่งไม่ควรเกิน 15 ข้อ กระบวนการ PWP จะเริ่มโดยการกำหนดหมายเลขข้อรายการตั้งแต่ข้อ 1,2,3,4.... จนถึงข้อสุดท้ายและวางโครงสร้างของข้อรายการเพื่อการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ซึ่งเรียงเป็น 2 แถวเริ่มต้นด้วยแถวบนเป็นข้อที่ 1 และแถวล่างคือข้อที่นำมาเป็นคู่เปรียบเทียบ ในที่นี้คือข้อ 2,3,4.... จากนั้นจึงกำหนดข้อ 2 สำคัญกว่าข้อ 1 (ให้วงกลมข้อที่ 2) ส่วนข้อที่ 1 สำคัญกว่าข้อ 3 (ให้วงกลมข้อที่ 1) และทำการเปรียบเทียบแบบนี้ไปเรื่อยๆจนครบทุกข้อ แล้วจึงนับความถี่ว่าข้อ 1,2,3,... มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด

ข้อดีของการใช้ PWP คือ เป็นกระบวนการที่บังคับให้กลุ่มตัดสินใจเลือกรายการที่มีความสำคัญ (forced choice) ซึ่งทำให้ได้ความต้องการที่มีความสำคัญจริงๆ อย่างไรก็ตามมีความเป็นไปได้เช่นกันที่จะเกิดความสับสนในการใช้วิธีนี้ (สุวิมล ว่องวานิช. 2550 : 269-272)

1.4 วิธีจัดเรียงลำดับความสำคัญด้วยการ์ด (Card Sort) วิธีนี้เป็นวิธีการที่ใช้การ์ดเป็นอุปกรณ์ที่ทำให้ผู้ประเมินความต้องการจำเป็นมีความสะดวกในการจัดลำดับ ความสำคัญของความต้องการจำเป็นมากขึ้น วิธีนี้มีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

4.1 ผู้รับผิดชอบในการประเมินความต้องการจำเป็น เตรียมข้อความที่แสดงความต้องการจำเป็นทั้งหมดที่ต้องจัดลำดับ โดยการพิมพ์ในกระดาษที่เป็นการ์ด จัดทำการ์ดเป็นชุดๆตามจำนวนคนที่ทำหน้าที่จัดลำดับความสำคัญ

4.2 มอบการ์ดให้กับกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่จัดเรียงลำดับความสำคัญ ชี้แจงให้แยกการ์ดเป็นกองๆ ตามกลุ่มของข้อความที่คิดว่ามีความสำคัญในกองเดียวกัน จะเป็นกี่กองก็ได้ ระบุระดับความสำคัญในการ์ดแต่ละใบแล้วมอบการ์ดคืน

4.3 ผู้รับผิดชอบในการประเมินความต้องการจำเป็นทำการแจกแจงความถี่ของคะแนนของการ์ดแต่ละใบ แล้วสรุปคะแนนเป็นภาพรวม เสนอเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย

ข้อดีของการเรียงลำดับตามการ์ด คือ สามารถเรียงตามความต้องการจำเป็นได้หลายรายการมีโอกาสเปรียบเทียบเป็นรายคู่ และมีโอกาสทบทวนผลการจัดเรียงลำดับ เนื่องจากสามารถสลับตำแหน่งของการ์ดได้ตลอดเวลา อย่างไรก็ตามวิธีนี้สามารถจัดทำเหมือนการตอบแบบสอบถาม โดยผู้ให้ข้อมูลได้รับการ์ด 1 ชุดพร้อมกระดาษบันทึกข้อมูล มีคำสั่งชี้แจงให้จัดทำเหมือนการตอบแบบสอบถาม โดยผู้ให้ข้อมูลได้รับการ์ด 1 ชุด พร้อมกระดาษบันทึกข้อมูลที่เตรียมให้ แล้วส่งผลมายังนักประเมินหรือนักวิจัย ทำการรวบรวมและประเมินต่อไป (สุวิมล ว่องวานิช. 2550 : 272-274)

2. เทคนิคการจัดลำดับสำหรับข้อมูลแบบการตอบสนองคู่ (สุวิมล ว่องวานิช. 2550 : 271) รูปแบบของการให้ตอบข้อมูลแบบตอบสนองคู่ (Dual-Response-Format) ปรากฏในแบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปการประมาณค่าโดยให้ระบุข้อมูลทั้งสองชุด คือ สภาพที่เป็นอยู่จริง และสภาพที่ควรจะเป็น รูปแบบนี้สร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานแนวคิดของการนิยามความต้องการจำเป็น โมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) มีเทคนิควิธีการดังต่อไปนี้

2.1 วิธีที่ใช้หลักประเมินความแตกต่าง วิธีการนี้นิยมใช้กันมาก เป็นวิธีที่มีรากฐานมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้โมเดลความแตกต่างซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลแบบการตอบสนองคู่ จากมาตรวัดที่แสดงระดับความสำคัญ ($I = Importance$) ของข้อความนั้น เป็นเสมือนค่าที่บอกระดับของสภาพที่หน่วยงานต้องการ (What Should Be) และมาตรวัดที่แสดงระดับที่ข้อรายการนั้นได้รับการตอบสนอง หรือระดับสัมฤทธิ์ผล ($D = Degree of Success$) ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นเสมือนค่าที่บอกสภาพที่เป็นอยู่ของหน่วยงาน (What is) สูตรในการคำนวณความต้องการจำเป็นแต่ละสูตรมีดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช. 2550: 275-280)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.1 วิธี Mean Difference Method (MDF) กำหนดโดยหาผลต่างของค่าเฉลี่ย I และค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า Rank Order Of Difference Scores (RODS)

$$MDF = I - D$$

ในทางปฏิบัติ ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นอาจไม่ได้เรียงลำดับเหมือนกับข้อความที่เรียงอยู่เดิม เช่นข้อมูลที่ได้จากคะแนนเฉลี่ยและผลต่างของค่าเฉลี่ยของนักเรียนในวิชาต่างๆ ปรากฏในตาราง 2.6 ที่

ตารางที่ 2.6 แสดงคะแนนเฉลี่ยและผลต่างของค่าเฉลี่ยของนักเรียนในวิชาต่างๆ

ข้อความ	สภาพที่เป็นจริง					สภาพที่ควรจะเป็น					Mean	Mean	ผลต่าง	ลำดับ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	(IS)	(Should)	(needs)	
1.ความรู้วิชาคณิตศาสตร์		2	9	6	3	15	5				2.50	4.75	2.25	2
2.ความรู้วิชาภาษาอังกฤษ			12	7	1	17	3				2.55	4.85	2.30	1
3.ความรู้วิชาภาษาไทย	3	4	8	3	2	18	2				3.15	4.90	1.75	3

นักประเมินความต้องการจำเป็นควรจัดเรียงข้อรายการใหม่ โดยเอาข้อรายการความรู้ด้านภาษาอังกฤษมาอยู่ก่อนความรู้ด้านคณิตศาสตร์ เพื่อให้เห็นภาพระดับความสำคัญของความต้องการจะเป็นชัดเจนขึ้น ยังมีความต้องการจำเป็นหลายข้อ ยังจำเป็นต้องนำเสนอตารางที่มีการจัดเรียงใหม่ (Sort) ตามขนาดของความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ดังปรากฏในตารางที่ 2.7

ตารางที่ 2.7 ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ข้อความ	สภาพที่เป็นจริง					สภาพที่ควรจะเป็น					Mean	Mean	ผลต่าง	ลำดับ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	(IS)	(Should)	(needs)	
1.ความรู้วิชาภาษาอังกฤษ			12	7	1	17	3				2.55	4.85	2.30	1
2.ความรู้วิชาคณิตศาสตร์		2	9	6	3	15	5				2.50	4.75	2.25	2
3.ความรู้วิชาภาษาไทย	3	4	8	3	2	18	2				3.15	4.90	1.75	3

ข้อดีของการใช้วิธีการจัดลำดับความสำคัญผลต่างของค่าเฉลี่ย คือเป็นวิธีที่วิเคราะห์ได้ง่ายแต่มีข้อเสียคือ บางครั้ง ความต้องการจำเป็นหลายข้อมีคะแนนความต่าง (Difference Score) เท่ากัน ทำให้มีความหมายว่า มีความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญเท่ากัน โดยไม่ได้ให้ความสนใจกับระดับสภาพที่เป็นอยู่จริง กับสภาพที่ควรจะเป็นว่า มาก หรือน้อย ข้อรายการหลายข้อ อาจมี

ระดับความคาดหวัง (Expected หรือ Should be) สูงมาก แต่ผลการวิเคราะห์อาจปรากฏว่า ไม่ใช่ความต้องการจำเป็นในระดับต้นๆ ถ้าหากว่าข้อรายการนั้นมีระดับบรรลุความสำเร็จหรือสภาพที่เป็นจริง (What is) สูงด้วย ในขณะที่บางข้อรายการซึ่งไม่ได้เป็นข้อที่มีระดับความคาดหวังสูง (หรือสำคัญน้อยกว่า) แต่ระดับบรรลุผลหรือสภาพที่เป็นจริงต่ำด้วย อาจเป็นความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญ 2 สูงกว่า

2.1.2 วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่พัฒนามาจากวิธีแรกโดยใช้น้ำหนักความสำคัญให้กับระดับความคาดหวังเป็นตัวถ่วงคะแนน ซึ่งเป็นวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ซึ่งพัฒนามาโดยใช้ค่าสถิติในรูปแบบดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดได้ Lane, Crotion และ Hall (1983, อ้างใน Witkin, 1982) ได้สร้างดัชนีชื่อว่า Priority Needs Index ซึ่งตัดแปลงมาจากการเรียงตำแหน่งความต้องการจำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังที่เป็นอยู่จริง (วิธีแรก Mean Difference) โดยการถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I และ D ด้วยน้ำหนักของความสำคัญ I นั่นคือ

$$PNI = (I - D) \times I$$

ตัวอย่างในตารางที่ 2.8 แสดงความต้องการจำเป็นกำหนดโดยวิธี MDF จะได้ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นดังนี้

ตารางที่ 2.8 แสดงความต้องการจำเป็นกำหนดโดยวิธี MDF

ข้อความ	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง (D)	(I - D)	ลำดับ
1.การวิจัยในชั้นเรียน	4.50	3.50	1.00	1
2.การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้	2.50	2.00	0.50	2
3.การประเมินผลตามสภาพจริง	4.00	3.60	0.40	3

ภายใต้ข้อมูลชุดเดียวกันนี้ หากนักวิจัยต้องการถ่วงน้ำหนักความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยค่าน้ำหนักของสภาพที่ควรจะเป็น (ค่า I) จะได้ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นดังตารางที่ 2.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.9 แสดงความต้องการจำเป็นกำหนดโดยวิธี PNI

ข้อความ	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่ควร จะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่เป็น จริง (D)	(I-D)	(I-D) × I	ลำดับ
1.การวิจัยในชั้นเรียน	4.50	3.50	1.00	4.5	1
2.การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้	2.50	2.00	0.50	1.25	3
3.การประเมินผลตามสภาพจริง	4.00	3.60	0.40	1.6	2

จะเห็นว่าการจัดลำดับความสำคัญในตัวอย่างนี้มีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม การใช้สูตร PNI มิได้หมายความว่า จะให้ผลการประเมินความต้องการต่างกับสูตร MDF ทุกครั้ง ในบางครั้งไม่ว่าจะใช้วิธีการใด การวิเคราะห์ข้อมูลก็สามารถให้ผลสอดคล้องกันได้ ในเชิงลำดับที่ ของความต้องการจำเป็น

2.1.3 วิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง เป็นสูตรปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิมโดยนงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช เป็นวิธีการหาค่าผลต่างของ (I – D) แล้วหารด้วย D เพื่อควบคุมขนาดความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่องกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบเมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม

ตารางที่ 2.10 แสดงความต้องการจำเป็นกำหนดโดยวิธี PNI_{Modified}

ข้อความ	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่ควร จะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่เป็น จริง (D)	(I - D)	(I - D) /D	ลำดับ
1.การวิจัยในชั้นเรียน	4.50	3.50	1.00	0.29	1
2.การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่ง เรียนรู้	2.50	2.00	0.50	0.25	2
3.การประเมินผลตามสภาพจริง	4.00	3.60	0.40	0.11	3

จากตัวอย่างในตารางที่ 2.10 จะพบว่าการใช้วิธีการ PNI_{Modified} ให้ผลการจัดลำดับที่ สอดคล้องกับการใช้วิธี MDF = I – D แต่ให้ผลต่างจากวิธี PNI = (I – D) × I เมื่อแปลความหมายของ ค่า PNI_{Modified} ของความต้องการจำเป็นด้วยค่าน้ำหนักของสภาพที่เป็นจริง (ค่า D)

2.1.4 การวิเคราะห์เมทริกซ์ (matrix analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เน้นการ เสนอผลการดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนที่เป็นจุดแข็งจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยการแบ่ง ตารางออกเป็น 4 ช่อง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่มุ่งหวัง (หรือเรียกว่าเกณฑ์ที่ควรจะเป็น)

และสภาพที่เกิดขึ้นจริง จุดที่ใช้ในการแบ่งอาจเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูง-ต่ำที่กำหนด หรือเกณฑ์ที่ผู้ประเมินเห็นว่าเหมาะสมที่จะเป็นจุดตัด (cut – off score)

สรุปได้ว่าการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นมีวิธีการหลายแบบด้วยกัน ที่สามารถจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นได้ทั้งข้อมูลในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ซึ่งนักประเมินจะต้องทราบว่า ความต้องการจำเป็นดังกล่าวนั้นเป็นของใคร คือเป็นของผู้รับบริการหรือผู้ให้บริการ ซึ่งโดยทั่วไปจะจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของผู้รับบริการก่อน โดยที่ขั้นตอนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการที่คล้ายคลึงกันที่สำคัญคือ การให้คะแนนความสำคัญตามวิธีการที่กำหนด การจัดเรียงลำดับความสำคัญและสรุปผลการจัดลำดับความสำคัญ และในบางครั้งไม่ว่าจะใช้วิธีการใด การวิเคราะห์ข้อมูลก็สามารถให้ผลสอดคล้องกันได้ในเชิงลำดับที่ของความต้องการจำเป็น สำหรับงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยเลือกการวิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็นตามสูตร Modified Priority Needs Index (PNI Modified) โดยการหาค่าผลต่างระหว่างสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครู (I) กับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D) ด้วยค่าสภาพที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน (D) เป็นการถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I กับ D ด้วยการหารของน้ำหนักความสำคัญ D เพื่อควบคุมขนาดความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่องกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบเมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม โดยสูตรที่ใช้คือ $PNI_{Modified} = (I-D)/D$ แล้วจัดลำดับความสำคัญของความต้องการของครูตามค่า $PNI_{Modified}$ โดยจัดลำดับจากค่ามากไปค่าน้อยโดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 วิจัยที่เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เรื่องยศ อุตระศาสตร์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับ“มาก” เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ 1) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 2) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) ด้านการคัดกรองนักเรียน 4) ด้านการส่งต่อ 5) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ปัญหาโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับ “น้อย” เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ 1) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 2) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) ด้านการส่งต่อ 5) ด้านการคัดกรองนักเรียน และความต้องการโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับ“มาก” เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 3) ด้านการคัดกรองนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ

สุนันทา ชัยสิทธิ์ดำรง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวัฏจักรคุณภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารจัดการเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวัฏจักรคุณภาพในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและราย องค์ประกอบพบว่า ทุกด้านและทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง (2) ผู้บริหารกับครูแนะแนว หรือครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และผู้บริหารกับครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวัฏจักรคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้านและทุกองค์ประกอบ โดยผู้บริหารมีความเห็นว่ามีการบริหาร จัดการอยู่ในระดับปานกลางที่สูงกว่าครูแนะแนวหรือครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ ครูที่ปรึกษา(3) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามวัฏจักรคุณภาพในสถานศึกษา พบว่า ด้านการวางแผน สถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดการ วิเคราะห์บริบทของชุมชน ด้านการดำเนินงาน ครูมีความรู้ความเข้าใจน้อยและมีภาระงานมาก ขาด การส่งต่อนักเรียน และผู้ปกครองไม่ให้ข้อมูลที่แท้จริง ข้อเสนอแนะ ควรกำหนดรูปแบบการ ดำเนินงานที่ง่าย จัดสรรงบประมาณสนับสนุนและทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ด้านการตรวจสอบ ขาดการกำกับติดตามและประเมินผล ขาดการจัดทำหลักฐานการดำเนินงาน ไม่มีการประชุมครูและ บุคลากร การประเมินครูที่ปรึกษาและหัวหน้าระดับช่วงชั้น ข้อเสนอแนะ สำนักงานเขตพื้นที่ควรมี การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างจริงจัง ด้านการปรับปรุงพัฒนา ขาดการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จ และการประกาศเกียรติคุณแก่ครูที่ปรึกษาและหัวหน้าช่วงชั้นดีเด่น ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์และการประกาศเกียรติคุณ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการดำเนินงานแก่ครู

อภินิชานา แสนทวิ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามแนวโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนโคกสูงวิทยา จังหวัดลพบุรี ผลที่ได้รับจากการจัดทำสาร นิพนธ์ฉบับนี้คือ คู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนโคกสูง วิทยา จังหวัดลพบุรี ซึ่งประกอบไปด้วยแนวทางในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม แนวโรงเรียนวิถีพุทธ 6 ขั้นตอนดังนี้ คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือการศึกษาข้อมูล นักเรียนเป็นรายกรณี จากการใช้เครื่องมือแบบบันทึกต่าง ๆ เพื่อทราบพื้นฐานในจิตสำนึกความเป็น คนดี มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม 2) การคัดกรองนักเรียน คือการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา นักเรียนเป็นรายบุคคล สรุปเพื่อแบ่งกลุ่มตามพฤติกรรมด้านบวกและด้านลบจากเครื่องมือแบบบันทึก ต่าง ๆ 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียนคือการดำเนินการกิจกรรมอื่น ๆ ที่ครูพิจารณาว่าเหมาะสมใน การส่งเสริมพัฒนา โดยใช้หลักพุทธธรรมพื้นฐานเพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณภาพมากขึ้น 4) การป้องกันและ แก้ไขปัญหา คือการประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยยึดหลักธรรมตามแนวพุทธศาสนา เพื่อการจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาของเด็กนักเรียน 5) การส่งต่อ คือการ บันทึกการส่งนักเรียนไปยังครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ครูประจำวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

นักจิตวิทยานักสังคมสงเคราะห์ พระ เป็นต้น เพื่อร่วมพัฒนาและกลมเกลียวจิตใจให้นักเรียนมีจิตสำนึกเป็นคนดี มีศีลธรรมอันดีงาม 6) การประเมิน คือกระบวนการวางแผนการประเมินเพื่อทดสอบความเป็นไปได้ของกลุ่มปฏิบัติงานที่เป็นระบบขั้นตอน วิธีการ เครื่องมือที่มีมาตรฐาน เป็นการประเมินระบบทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ณภัช รุ่งโรจน์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก (2) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน (3) การบริหารงานวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุนันทา ประทุมรัตน์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง พัฒนาครูด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านม่วง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ในรอบที่ 1 ครูโรงเรียนบ้านม่วงมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีขึ้น แต่ยังมีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ จึงได้ร่วมกันแก้ไขปัญหา โดยพัฒนาในรอบที่ 2 ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ สามารถดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดี และปฏิบัติได้ตามขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนภายในโรงเรียนได้อย่างทั่วถึง ครูเข้าใจในบทบาทผู้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งส่งผลช่วยเสริมสร้างคุณภาพที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ฐานิยา งามศิริ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อและด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนตามลำดับ(2) ครูที่ปรึกษาที่สังกัดขนาดโรงเรียนต่างกันมีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่นักเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูที่ปรึกษาที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูที่ปรึกษาที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ทั้งโดยรวมและรายด้าน (3) ครูที่ปรึกษาที่อยู่ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูที่ปรึกษาที่มีที่ตั้งโรงเรียนอยู่เขตในเมืองมีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูที่ปรึกษาที่มีที่ตั้งโรงเรียนอยู่เขตนอกเมือง

กิตติศักดิ์ จุลมณฑล (2554 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อและด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ตามลำดับ (2) ครูที่ปรึกษาที่สังกัดขนาดโรงเรียนต่างกัมีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยครูที่ปรึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูที่ปรึกษาที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง (3) ครูที่ปรึกษาที่มีระดับชั้นของครูที่ปรึกษาต่างกัน มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดยครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปลาย

จุฑามณี เกษสุวรรณ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ($r = 0.420$) กับประสพการณ์ในการทำงานของครูที่ปรึกษา และมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = 0.242$) กับประสพการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมของครูปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย มี 3 ปัจจัย คือ ประสพการณ์ในการทำงานของครู ประสพการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมของครูและจำนวนนักเรียนต่อห้องที่ครูรับผิดชอบในการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกษมสุข อันตรโลก (2557 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนก่อนการพัฒนา ครูที่ปรึกษาไม่เข้าใจระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขาดความเข้าใจใส่ดูแล ขาดการประสานงานระหว่างครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองและชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมเท่าที่ควร ขาดการนิเทศภายในที่ต่อเนื่องและเป็นระบบ การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมปรึกษาหารือ และการนิเทศภายใน พบว่าครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.1 และการติดตามผล ครูที่ปรึกษาทุกคนมีความรู้ความเข้าใจสามารถดำเนินงานตามขั้นตอนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมากขึ้น มีผลการปฏิบัติรวมอยู่ในระดับมาก การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 4.00 จึงนำมาพัฒนาในรอบที่ ทำให้ผลการ

ดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 0.24 ดังนั้นครูที่ปรึกษาสามารถจัดกิจกรรม การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้รับการดูแล และช่วยเหลือตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการ

ซัชชัย โชมชุมทต (2557 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูในการดำเนินงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กรณีศึกษา : โรงเรียนบัวใหญ่พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า ในวงจร รอบที่ 1 ครูโรงเรียนบัวใหญ่พิทยาคมมีความเข้าใจสามารถดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนได้เป็นอย่างดีแต่ยังมีปัญหาในขั้นตอนที่มีการดำเนินงานไปแล้วนั้นครูที่ปรึกษาบางท่านยังไม่ เข้าใจในบางขั้นตอน ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงานจึงได้ดำเนินการพัฒนาครูในวงจรที่ 2 ทำให้ครู มีความรู้ความเข้าใจ สามารถดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือได้ดีขึ้น และสามารถปฏิบัติงานตาม ขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนภายในโรงเรียนได้ อย่างทั่วถึง ครูเข้าใจถึงบทบาทของผู้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความมั่นใจที่จะนำไปสู่การจัดกิจกรรม การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลช่วยในการเสริมสร้าง คุณภาพที่ดีแก่นักเรียนทั้งทางด้านร่างกายจิตใจ นักเรียนมีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น

จากการศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถวิเคราะห์ และสรุปได้ว่า การบริหารจัดการเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องมีการวางแผน การวิเคราะห์ สภาพปัญหาบริบททั้งภายในโรงเรียนและชุมชน บุคลากรสำคัญคือผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาซึ่งทุกคนต้องร่วมมือกัน การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือมากยิ่งขึ้น ให้ เข้าใจถึงบทบาทของผู้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความมั่นใจที่จะนำไปสู่การจัดกิจกรรม กระตุ้นให้มีการ ประสานงานระหว่างครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองและชุมชนและผลการวิจัย เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สำคัญ คือ ประสบการณ์ใน การทำงานของครู ประสบการณ์ในการเข้ารับการฝึกอบรมของครูและจำนวนนักเรียนต่อห้องที่ครู รับผิดชอบในการสอน ทำให้เห็นว่าครูเป็นบุคลากรหลักและสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือที่ต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีศักยภาพที่ดี สำหรับกระบวนการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง นักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และการส่งต่อ เป็นแนวทางใน การดำเนินงานเพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแล และช่วยเหลือตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการ ของนักเรียน เมื่อมีการดำเนินงานย่อมต้องมีการตรวจสอบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงต้องมี การกำกับติดตามและประเมินผล จัดทำหลักฐานการดำเนินงาน มีการประชุมครูและบุคลากร การ ประเมินครูที่ปรึกษาและหัวหน้าระดับช่วงชั้น ข้อเสนอแนะ มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน ของโรงเรียนจากภายนอกอย่างจริงจัง แล้วนำผลประเมินมาปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2.4.2 วิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

ชนกนาล กัปตพล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนากระบวนการปรับปรุงโรงเรียนหลังการตรวจสอบคุณภาพ ผลวิจัยพบว่า (1) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาที่เป็นกรณีศึกษาของโรงเรียนที่ 3 สังกัดทั้งรอบแรกและรอบสองไม่แตกต่างกัน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี (2) ผลจากการสังเคราะห์เอกสารพบว่า กระบวนการปรับปรุงโรงเรียนประกอบด้วย 10 ขั้นตอน ได้แก่การทำให้เกิดการยอมรับผลประเมิน การวิเคราะห์สาเหตุ การร่วมกันหาวิธีแก้ไข การมีส่วนร่วมในการแก้ไข การกำหนดเป้าหมายการพัฒนา การวางระบบกำกับติดตาม การตรวจสอบผลการพัฒนาตนเองและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (3) โดยเฉลี่ยโรงเรียนมีการดำเนินงานตามกระบวนการปรับปรุงโรงเรียน 10 ขั้นตอน ได้คะแนนการปฏิบัติงานร้อยละ 97.67 ของงานที่ควรจะทำให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐานการประเมินภายนอกและไม่ว่าจะเป็นสังกัดและขนาดใดต่างก็มีการปรับปรุงโรงเรียนอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกกลุ่มโรงเรียนตามระดับพัฒนาการของผลการประเมินภายนอกจากรอบแรกและรอบสอง พบว่าการปรับปรุงโรงเรียนเกิดขึ้นมากในกลุ่มโรงเรียนที่มีพัฒนาการจากระดับพอใช้ในรอบแรกมาเป็นระดับดีในรอบสอง (4) ขั้นตอนการปรับปรุงโรงเรียนที่จำเป็นต้องเร่งดำเนินการมากที่สุด คือ ขั้นการเผยแพร่ผลการประเมินและการวิเคราะห์สาเหตุ และเร่งปรับปรุงการดำเนินงานในมาตรฐานที่ 4 “ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์” ซึ่งพบว่าการปรับปรุงน้อยกว่ามาตรฐานอื่น

ดาวรุ่ง อินนอก (2552 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะของข้าราชการครูสาขาช่างอุตสาหกรรมของสถานศึกษากลุ่มภาคกลางสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการของกลุ่มผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เรื่องที่ยังไม่ได้ดำเนินการมากที่สุดคือ การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินติดตามประเมินผลโครงการฝึกอบรมเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ ส่วนกลุ่มหัวหน้าแผนก/หัวหน้าสาขาวิชา/หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน เรื่องที่ยังไม่ได้ดำเนินการมากที่สุดคือ การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะให้แก่สถานประกอบการ ชุมชน ผู้ปกครองและนักศึกษา ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติของครูผู้สอน จัดเรียงลำดับได้ดังนี้ (1) ด้านการออกแบบและการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะครูผู้สอน (2) ด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ (3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ และ (4) ด้านการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ

วันเพ็ญ เนตรประไพ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ทั้งในส่วนของสภาพจริง และสภาพที่คาดหวัง โดยมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมของสภาพจริง 3.829 โดยมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมของสภาพที่คาดหวัง 4.238 (2) นักเรียนมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ 1) ด้านใฝ่เรียนรู้ 2) ด้านอยู่อย่างพอเพียง 3) รักความเป็นไทย (3) การเปรียบเทียบผลประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวังพบว่า 1) จำแนกตามเพศในภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองเพศหญิงมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสูงกว่าเพศชาย (ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.11) 2) จำแนกตามอายุในภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสูงสุด (ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.307) 3) จำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสูงสุด (ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.152) 4) จำแนกตามอาชีพในภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสูงสุด (ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.256) 5) จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองในภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ระหว่าง 30,001- 40,000 บาท มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสูงสุด (ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.172) 6) จำแนกตามภูมิลำเนาของผู้ปกครองในภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนากรุงเทพฯ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสูงสุด (ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.137)

มรกต พิษฐ์ไพศาล (2557 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมการใช้แท็บเล็ตเพื่อการเรียนการสอนของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูมีสภาพการฝึกอบรมการใช้แท็บเล็ตด้านความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแท็บเล็ตมากเป็นอันดับ 1 เฉลี่ย ($\bar{x} = 3.71, S = 0.78$) รองลงมาคือด้านการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้แท็บเล็ตเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.28, S = 0.63$) และด้านสื่อการเรียนรู้สำหรับแท็บเล็ต ($\bar{x} = 2.95, S = 0.83$) ตามลำดับ ครูมีความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม (PNI modified) ด้านสื่อการเรียนรู้สำหรับแท็บเล็ตมากเป็นอันดับ 1 (PNI modified = 0.30) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้แท็บเล็ต (PNI modified = 0.14) ส่วนด้านความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแท็บเล็ตครูไม่มีความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม (PNI modified = -0.14)

แสงระวี วงษ์กาไชย (2557 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ประเมินความต้องการฝึกอบรมของบุคลากรต่อการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ผลการวิจัย พบว่า (1) บุคลากรมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการฝึกอบรมการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย อยู่ในระดับปาน ($\bar{x} = 3.15,$

$S = 1.07$) และมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14, S = 0.92$) และ (2) ความต้องการฝึกอบรมของบุคลากรต่อการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการของการรถไฟฟ้ายานขนส่งมวลชนแห่ง ประเทศไทยพบว่า บุคลากรมีความต้องการฝึกอบรมระบบงานงบประมาณและตรวจจ่าย เป็นลำดับที่ 1 ระบบงานห้องสมุดเป็นลำดับที่ 2 ระบบงานยานพาหนะและระบบบริหารพัสดุเป็นลำดับที่ 3 ระบบงานบริหารงานเป็นลำดับที่ 5 ระบบปฏิทินและตารางนัดหมายเป็นลำดับที่ 6 ระบบสมุดโทรศัพท์เป็นลำดับที่ 7 ระบบงานตู้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์เป็นลำดับที่ 8 ระบบงานการจองห้องประชุมเป็นลำดับที่ 9 และระบบการส่งข้อความภายในองค์กรเป็นลำดับสุดท้าย

วันชาติ แก้วปาน (2557 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นของการปฏิบัติงานของนักจิตวิทยา อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรสาธารณสุขจำนวน 59 คน ได้มาด้วยวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์กำหนดร้อยละ 25 ของประชากรจำนวนหลักร้อย ซึ่งเป็นบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานร่วมกับนักจิตวิทยามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป และปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั้ง 13 แห่งสำนักงานสาธารณสุขอำเภอชุมพวง และ โรงพยาบาลชุมพวง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป (2) แบบสอบถามข้อมูลความต้องการจำเป็นของการปฏิบัติงานของนักจิตวิทยาในอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Dependent - Sample test (t-test) และการประเมินความต้องการจำเป็นด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นวิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง (PNI modifies) และวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณภาพตามเนื้อหาประเด็นสำคัญ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพความเป็นจริงในภาพรวม ผลการวิจัยพบว่า สภาพความเป็นจริงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สภาพที่ควรจะเป็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านและสภาพที่ควรจะเป็นสูงกว่าสภาพความเป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาผลการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นสามารถวิเคราะห์และสรุปการประเมินความต้องการจำเป็นคือ การศึกษาข้อมูลสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่ควรจะเป็นหรือที่คาดหวังเอาไว้ว่าเป็นอย่างไรบ้างแล้วมีการจัดลำดับความสำคัญ (Priority Setting) ของความต้องการจำเป็นเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุและการกำหนดแนวทางการแก้ไข้ปัญหา ซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์สามารถนำผลไปใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีการแก้ไข้ต่อไป การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาจัดเรียงลำดับ (sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อยจากผลการประเมินความต้องการจำเป็นตามกรอบแนวคิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่ายหรือใช้ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยเป็นอย่างสูง และต้องอภัยถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3 งานวิจัยต่างประเทศ

สำหรับหัวข้องานวิจัยต่างประเทศนี้จะกล่าวถึงผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของต่างประเทศ ซึ่งมีผลการวิจัยดังนี้

Gunderson (2000 : Abstract) ได้ทำการศึกษาการใช้การประชุมเชิงสร้างสรรค์ในโรงเรียนซึ่งเรียกชื่อเฉพาะว่า การประชุมกลุ่มครอบครัวในการแก้ไขปัญหาเด็กหนีเรียน โดยให้ผู้ปกครองที่มีลูกหลานหนีเรียนได้มาร่วมประชุมปรึกษาหารือ วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยกลุ่มครอบครัวประกอบด้วย กลุ่มเสียงต่ำ กลุ่มเสียงปานกลาง และกลุ่มเสียงสูง โดยกลุ่มเสียงต่ำ เคยหรือไม่เคยได้รับการลงโทษลูกหลานจากโรงเรียน กลุ่มเสียงปานกลาง เคยได้รับการลงโทษลูกหลานจากโรงเรียนบ้าง และกลุ่มเสียงสูง เคยได้รับการลงโทษจากโรงเรียนต่อลูกหลานอย่างรุนแรง ในการประชุมผู้ปกครองนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม การประชุมมีลักษณะเป็นกันเอง ยอมรับฟังซึ่งกันและกันทุกคนมีสิทธิแสดงความคิดเห็นในการเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาค่าหนีเรียนของนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองได้เสนอความเข้มแข็งของตนเอง และใช้กระบวนการประชุมสำหรับได้ข้อยุติในการแก้ไขปัญหาเด็กหนีเรียนหนีเรียน กระบวนการประชุมผู้ปกครองซึ่งเป็นกระบวนการเรียบง่ายผลการดำเนินการและเป็นพลวัตร มีผลทางบวกต่อนักเรียน ครอบครัว โรงเรียน และยังมีผลสำคัญต่อการมาโรงเรียนของนักเรียน ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวมีประสิทธิภาพดีกว่ารูปแบบการแก้ไขปัญหาหนีเรียนที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

Enciso (2001 : Abstract) ได้ศึกษา การรับรู้เกี่ยวกับวินัยนักเรียนตามทัศนะของนักเรียน ครู และผู้บริหาร ผลการศึกษาพบว่า ทั้งครูและนักเรียนไม่มีความรู้สึกว่าการปฏิบัติใดๆ ต่อปัญหาวินัยนักเรียนมีประสิทธิภาพในการป้องกันหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่เหมาะสม แต่ผู้บริหารรู้สึกตัวครูเป็นปัจจัยสำคัญในการนำนโยบายการแก้ปัญหานักเรียนไปใช้ได้อย่างประสบความสำเร็จ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการชั้นเรียนของครู และนักเรียนมีความเชื่อว่าผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในกระบวนการแก้ปัญหาด้านวินัยนักเรียน

Muchado (2003 : Abstract) ได้ศึกษา วิจัยเรื่องการสำรวจความจำเป็นที่รับรู้สำหรับการให้บริการ ประเด็นที่จะเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการแนะแนวในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความกังวลในเรื่องการสอบตกและการได้รับการคัดเลือกเข้าทำงานที่ดี และวิธีที่เขาได้รับการปฏิบัติตอบ นอกจากนั้นยังพบว่า นักเรียนรู้สึกไม่มั่นคงต่อการกระทำที่ไม่เหมาะสมทุกชนิด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้บริการช่วยเหลือ การให้อำนาจเขาสำหรับเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ผู้ปกครองและนักแนะแนวมีอาชีพแสดงความเป็นห่วงในการให้การแนะแนวในโรงเรียน ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้ต่างระบุว่า มีความจำเป็นต้องมีการแนะแนวในโรงเรียนและยังพบผลจากการวิจัยครั้งนี้ว่า บทเรียนการแนะแนวมีประโยชน์มาก ครูแนะแนวสมควรได้รับการฝึกอบรม

Dlamini (2004 : Abstract) ได้ศึกษา เรื่ององค์ประกอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่เหมาะสมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และนักเรียน พบว่าผู้บริหาร ครู และนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า องค์ประกอบหลักที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

ที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนคือ ความสัมพันธ์ที่มีระหว่างครูกับนักเรียนสัมพันธ์กับการบริหารงาน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในด้านวัยประสบการณ์ ระดับการศึกษา ถิ่นที่อยู่ ศาสนา และการบริหารจัดการของโรงเรียน ทั้งนี้องค์ประกอบดังกล่าวมีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนทั้งพฤติกรรมกลุ่มและรายบุคคล นอกจากนี้ยังพบว่าการบริหารงานที่อ่อนแอมีอิทธิพลต่อสังคม วัฒนธรรม นำมาซึ่งสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ด้อยคุณภาพ

Gaenzle (2010 : Abstract) การศึกษาความสำเร็จของผู้บริหารโรงเรียนในการให้บริการแก่นักเรียนที่ไม่มีที่อยู่อาศัย : บทบาทของความรู้ความเข้าใจการเตรียมความพร้อมในการปกครองและการรับรู้ความสามารถตนเองในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตนที่เป็นที่น่าพึงพอใจ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่มีที่พักอาศัย ซึ่งโรงเรียนมีความเป็นปัจเจกมากขึ้น ทำให้พวกเขามีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่น้อยลง จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายร่วมกัน ผลการวิจัยนี้ยังแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของที่ปรึกษาของโรงเรียนที่เกี่ยวกับความรู้เฉพาะ ความสามารถในการรับรู้ความสามารถตนเองและบทบาทการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการยื่นมือช่วยเหลือและการปฏิบัติร่วมกันเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่มีที่อยู่อาศัย

จากการศึกษาผลการวิจัยเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของต่างประเทศสามารถวิเคราะห์และสรุปได้ว่าการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนทั้งพฤติกรรมกลุ่มและรายบุคคล การบริหารงานที่อ่อนแอมีอิทธิพลต่อสังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ครูถือเป็นบุคคลสำคัญในการนำนโยบายการแก้ปัญหาไปใช้ได้อย่างประสบความสำเร็จ ครูสมควรได้รับการฝึกอบรม ศึกษาหาความรู้ความเข้าใจการเตรียมความพร้อมในการแนะนำช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาต่างๆของนักเรียน ร่วมกับการประชุมผู้ปกครองนักเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทุกคนมีสิทธิแสดงความคิดเห็นในการเสนอแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน 2) เพื่อประเมินความต้องการของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูประจำชั้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (ฉะเชิงเทรา-สมุทรปราการ) ปีการศึกษา 2560 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนได้ ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 20 โรงเรียน มีครูจำนวน 285 คน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 12 โรงเรียน มีครูจำนวน 580 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและใหญ่ จำนวน 22 โรงเรียน มีครูจำนวน 2,852 คน รวมจำนวนครูทั้งหมด 3,717 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูประจำชั้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (ฉะเชิงเทรา-สมุทรปราการ) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 362 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1973 : 125) ที่ระดับความเชื่อมั่น (confident level) 95% โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนได้ ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็กได้จำนวน 10 โรงเรียน จำนวนครู 28 คน โรงเรียนขนาดกลางได้จำนวน 6 โรงเรียน จำนวนครู 56 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและใหญ่ได้จำนวน 11 โรงเรียน จำนวนครู 278 คน แล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1. จัดแบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 กลุ่มตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก 20 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 12 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษรวมกับขนาดใหญ่ 22

โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้เทคนิค 50% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็น โรงเรียนขนาดเล็ก 10 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 6 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ 11 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 27 แห่ง

2. ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียนโดยมีครูเป็นหน่วยการสุ่ม

3. ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อแจกแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร (N)		กลุ่มตัวอย่าง (n)	
	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู
เล็ก	20	285	10	28
กลาง	12	580	6	56
ใหญ่	22	2,852	11	278
รวม	54	3,717	27	362

ที่มา : หนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่ ศธ 04236/ว4723

ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2560

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาและของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ที่ตั้งโรงเรียน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 1. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น 2. กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ไปใช้

2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

- 2.2 การคัดกรองนักเรียน
- 2.3 การป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 2.4 การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน
- 2.5 การส่งต่อ

3. การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ได้กำหนดน้ำหนักคะแนน โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง

- 5 หมายถึง มีการรับรู้ที่เป็นจริงมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการรับรู้ที่เป็นจริงมาก
- 3 หมายถึง มีการรับรู้ที่เป็นจริงปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการรับรู้ที่เป็นจริงน้อย
- 1 หมายถึง มีการรับรู้ที่เป็นจริงน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง

- 5 หมายถึง มีการรับรู้ที่คาดหวังมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการรับรู้ที่คาดหวังมาก
- 3 หมายถึง มีการรับรู้ที่คาดหวังปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการรับรู้ที่คาดหวังน้อย
- 1 หมายถึง มีการรับรู้ที่คาดหวังน้อยที่สุด

3.2.2 การสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามการประเมินความต้องการของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ผู้วิจัยได้
ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารบทความวิชาการ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาสร้างข้อคำถามและขอคำแนะนำจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามที่ถูกต้อง ตามหลัก ทฤษฎี ระเบียบและขั้นตอนที่มีคุณภาพ
และ ศึกษาการหาคุณภาพของเครื่องมือจากทฤษฎี และงานวิจัยที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือใน
การวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามโดยเขียนข้อคำถามจากแนวทางที่ได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาจาก
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา วัตถุประสงค์การวิจัย และสอดคล้องกับนิยามศัพท์เชิง
ปฏิบัติการ

เอกสารนี้เป็น
ไม่ว่ากรณีใด
ปฎิบัติการ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม พร้อมทั้งให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ร่วมตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้วิจัยได้ ดำเนินการแก้ไขปรับปรุง ให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ที่สุด

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับ นิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 5 ท่าน ในที่นี้ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยหาดัชนีความ สอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้น ไป และปรับปรุงแบบสอบถาม ให้สมบูรณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ (บุญจันทร์ สีสันต์. 2557 : 124) สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

5.1 ผศ.ดร. อัจฉรา นิยมภา	อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5.2 รศ.ดร.บุญจันทร์ สีสันต์	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
5.3 ดร.ชยาภรณ์ เปี่ยมถาวรพจน์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
5.4 นางกัญจะณา พุ่มมาลา	ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 3 ชนะสงครามวิทยา
5.5 นางสาวสุพิชฌาย์ เจริญรักษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2

เกณฑ์การให้คะแนนความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นดังนี้

- +1 คะแนน สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 คะแนน สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 คะแนน สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

เมื่อได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ใน แต่ละข้อ มาหาดัชนีความสอดคล้อง (index of congruency : IOC) โดยใช้สูตรดังนี้
ดัชนีความสอดคล้อง (index of congruency : IOC) (พรธณี ลีกิจวัฒน์. 2554 : 195)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ $IOC = \frac{\sum R}{N}$ เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

R แทน คะแนนรายข้อตามดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญ

Σ แทน ผลรวม

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะให้ดีขึ้น และผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80 - 1.00 (ภาคผนวก : ค)

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับครูที่ดำเนินงานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากนั้นนำผลการทดลองใช้แบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามหลังจากทดลองใช้แบบสอบถามดังกล่าว ด้วยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้ (บุญจันทร์ สีสันต์. 2557 : 125)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_j^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม
 $\sum s_j^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนแบบสอบถามทั้งฉบับ

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือจะต้องมีค่าคำนวณได้ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนั้นๆ มีความเชื่อมั่นสูงเพียงพอที่จะเชื่อถือได้จริง (บุญจันทร์ สีสันต์. 2557 : 119)

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.976 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการรับรู้ที่คาดหวังมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.989

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับจริงเพื่อนำ ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ใดๆ ได้ตามค่า
 ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำนวนกตามขนาดโรงเรียน
 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. บันทึกเสนอขออนุญาต จากงานบริหารวิชาการและบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ อดุสากรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูที่ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จำนวน 362 ฉบับ ส่งไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 362 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ระหว่างเดือน กันยายน 2561 ถึงเดือน พฤศจิกายน 2561
4. ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา
5. ผู้วิจัยรวบรวมคะแนนจากแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ(Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
2. วิเคราะห์ข้อมูล สภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน นำมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งสูตรในการคำนวณมีดังนี้

2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญจันทร์ สีสันต์. 2557 : 157)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนในชุดข้อมูล

n แทน จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า โดยผู้ยู่ใดให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S/S.D.) (บุญจันทร์ สีสันต์.
2557 : 159-160)

$$S = \sqrt{\frac{\sum(x-\bar{x})^2}{n}}$$

เมื่อ	S	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	Σ	แทน ผลรวม
	X	แทน คะแนนแต่ละคนในชุดข้อมูล
	$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนในชุดข้อมูล
	n	แทน จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการแปลความหมายของคะแนนความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังต่อไปนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย ความหมาย

- 4.50 – 5.00 หมายถึง มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึง มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับการแปลความหมายของคะแนนความคิดเห็นที่มีต่อ สภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังต่อไปนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย ความหมาย

- 4.50 – 5.00 หมายถึง มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึง มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 3. วิเคราะห์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือ
ไม่ว่ากรณีใดนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน
โดยวิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็นตามสูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) โดย

การหาค่าผลต่างระหว่างสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครู (I) กับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D) หารด้วยค่าสภาพที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน (D) โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็นจากระดับสภาพที่เป็นจริง

ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) (สุวิมล ว่องวานิช.

2550 : 279)

$$PNI_{Modified} = (I-D)/D$$

เมื่อ $PNI_{Modified}$ แทน ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น
I แทน สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง
D แทน สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง

และจัดลำดับความสำคัญความต้องการของครูตามค่า $PNI_{Modified}$ โดยจัดลำดับจากค่ามากไปค่าน้อยโดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทิศทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง ทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ประการดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริง และสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน 2) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน 3) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (ฉะเชิงเทรา-สมุทรปราการ) จำนวน 362 คน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูและความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

4.3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ประกอบด้วย ผลการแจกแจงความถี่และร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาและของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ที่ตั้งโรงเรียน ขนาดโรงเรียน และเอกสารนี้เป็นตำแหน่งหน้าที่ รายละเอียดดังตารางที่ 4.1 การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 ค่าจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ข้อมูลทั่วไปของของครู	จำนวน (คน) n=362	ร้อยละ
1. ที่ตั้งโรงเรียน		
ฉะเชิงเทรา	139	38.40
สมุทรปราการ	223	61.60
รวม	362	100
2. ขนาดโรงเรียน		
โรงเรียนขนาดเล็ก	28	7.70
โรงเรียนขนาดกลาง	56	15.50
โรงเรียนขนาดใหญ่	278	76.80
รวม	362	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ค่าจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำนวน 362 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ที่ตั้งโรงเรียน พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เป็นครูในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 เป็นครูในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 61.60

ขนาดโรงเรียน พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เป็นครูในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.70 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 76.80

4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูและความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์สภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
1.การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.07	0.83	มาก	4.49	0.69	มาก	3.79	0.61	มาก	4.58	0.40	มากที่สุด	4.02	0.59	มาก	4.53	0.55	มากที่สุด
2.กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.37	0.60	มาก	4.61	0.50	มากที่สุด	3.81	0.61	มาก	4.70	0.38	มากที่สุด	4.09	0.55	มาก	4.58	0.50	มากที่สุด
2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.47	0.53	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด	3.90	0.68	มาก	4.78	0.36	มากที่สุด	4.23	0.66	มาก	4.69	0.50	มากที่สุด
2.2 การคัดกรองนักเรียน	4.33	0.67	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด	3.86	0.62	มาก	4.74	0.37	มากที่สุด	4.14	0.65	มาก	4.61	0.52	มากที่สุด
2.3 การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน	4.29	0.81	มาก	4.45	0.73	มาก	3.73	0.87	มากที่สุด	4.58	0.62	มากที่สุด	3.99	0.67	มากที่สุด	4.54	0.59	มากที่สุด
2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.51	0.60	มากที่สุด	4.76	0.42	มากที่สุด	3.83	0.68	มาก	4.73	0.44	มากที่สุด	4.09	0.64	มาก	4.58	0.58	มากที่สุด
2.5 การส่งต่อ	4.21	0.85	มาก	4.56	0.71	มากที่สุด	3.73	0.67	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด	3.97	0.70	มาก	4.50	0.67	มากที่สุด
3.การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.14	0.63	มาก	4.54	0.59	มากที่สุด	3.83	0.67	มาก	4.64	0.56	มากที่สุด	3.98	0.68	มาก	4.47	0.67	มาก
รวม	4.07	0.83	มาก	4.57	0.53	มากที่สุด	3.81	0.58	มาก	4.67	0.36	มากที่สุด	4.04	0.56	มาก	4.58	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, $S=0.83$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} =4.37$, $S=0.60$) การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} =4.14$, $S=0.63$) การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} =4.07$, $S=0.83$) และขั้นตอนในด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} =4.51$, $S=0.60$) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} =4.47$, $S=0.53$) การคัดกรองนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} =4.33$, $S=0.67$) การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} =4.29$, $S=0.81$) และการส่งต่อเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} =4.21$, $S=0.85$)

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, $S=0.53$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} =4.61$, $S=0.50$) การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} =4.54$, $S=0.59$) การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} =4.49$, $S=0.69$) และขั้นตอนในด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} =4.76$, $S=0.42$) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} =4.64$, $S=0.49$) การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อ เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} =4.56$, $S=0.53$) ($\bar{X} =4.56$, $S=0.71$) และการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} =4.45$, $S=0.73$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$, $S=0.58$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} =3.83$, $S=0.67$) กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} =3.81$, $S=0.61$) การบริหาร กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} =3.79$, $S=0.61$) และขั้นตอนในด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการรู้จัก

นักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.90$, $S=0.68$) การคัดกรองนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.86$, $S=0.62$) การป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.83$, $S=0.68$) และลำดับสุดท้ายเป็นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 3.73$, $S=0.87$) และการส่งต่อ ($\bar{X} = 3.73$, $S=0.67$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, $S=0.36$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.70$, $S=0.38$) การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.64$, $S=0.56$) การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.58$, $S=0.40$) และขั้นตอนในด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.78$, $S=0.36$) การคัดกรองนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.74$, $S=0.37$) การป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.73$, $S=0.44$) การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 4.58$, $S=0.62$) และการส่งต่อเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.64$, $S=0.49$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, $S=0.56$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.09$, $S=0.55$) การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.02$, $S=0.59$) และการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.98$, $S=0.68$) และขั้นตอนในด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.23$, $S=0.66$) การคัดกรองนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.14$, $S=0.65$) การป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.09$, $S=0.64$) การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 3.99$, $S=0.67$) และการส่งต่อเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.97$, $S=0.70$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, $S=0.49$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.58$, $S=0.50$) การบริหารจัดการระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.53$, $S=0.55$) และการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.47$, $S=0.67$) และขั้นตอนในด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.69$, $S=0.50$) การคัดกรองนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.61$, $S=0.52$) การป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.53$, $S=0.58$) และลำดับสุดท้าย เป็นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 4.54$, $S=0.59$) และการส่งต่อเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.50$, $S=0.67$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
1.มีการศึกษาสภาพปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนเพื่อจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.14	0.84	มาก	4.50	0.74	มาก	3.64	0.72	มาก	4.54	0.50	มากที่สุด	4.14	0.68	มาก	4.55	0.64	มากที่สุด
2. มีการวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.07	0.90	มาก	4.57	0.74	มากที่สุด	3.64	0.72	มาก	4.46	0.60	มาก	3.94	0.70	มาก	4.47	0.71	มาก
3. มีการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชน	3.93	0.97	มาก	4.43	0.74	มาก	3.66	0.74	มาก	4.52	0.54	มากที่สุด	3.89	0.76	มาก	4.47	0.67	มาก
4. มีการกำหนดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน	4.43	0.74	มาก	4.57	0.63	มากที่สุด	4.00	0.85	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	4.15	0.72	มาก	4.58	0.61	มากที่สุด
5. โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนกำหนดให้มีส่วนงานที่ดูแลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.29	0.89	มาก	4.57	0.63	มากที่สุด	4.07	0.80	มาก	4.68	0.51	มากที่สุด	4.19	0.75	มาก	4.59	0.61	มากที่สุด

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
6. กำหนดแผนงานและโครงการที่สนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.07	0.97	มาก	4.57	0.74	มากที่สุด	3.91	0.81	มาก	4.64	0.55	มากที่สุด	4.09	0.76	มาก	4.57	0.60	มากที่สุด
7. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับโรงเรียน	4.00	1.01	มาก	4.43	0.83	มาก	3.89	0.67	มาก	4.75	0.48	มากที่สุด	4.04	0.78	มาก	4.56	0.64	มากที่สุด
8. จัดทำสื่อ/นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.64	1.19	มาก	4.29	0.89	มาก	3.54	0.85	มาก	4.39	0.76	มาก	3.79	0.82	มาก	4.48	0.69	มาก
รวม	4.07	0.83	มาก	4.49	0.69	มาก	3.79	0.61	มาก	4.58	0.40	มากที่สุด	4.02	0.59	มาก	4.53	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, $S=0.83$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการกำหนดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X}=4.43$, $S=0.74$) โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนกำหนดให้มีส่วนงานที่ดูแลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X}=4.29$, $S=0.89$) มีการศึกษาสภาพปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนเพื่อจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X}=4.14$, $S=0.84$) มีการวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดแผนงานและโครงการที่สนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X}=4.07$, $S=0.90$) ($\bar{X}=4.07$, $S=0.97$) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับโรงเรียนเป็นลำดับที่ 5 ($\bar{X}=4.00$, $S=1.01$) มีการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชนเป็นลำดับที่ 6 ($\bar{X}=3.93$, $S=0.97$) และจัดทำสื่อ/นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}=3.64$, $S=1.19$)

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$, $S=0.69$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการกำหนดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนกำหนดให้มีส่วนงานที่ดูแลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การกำหนดแผนงานและโครงการที่สนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X}=4.57$, $S=0.74$) ($\bar{X}=4.57$, $S=0.63$) ($\bar{X}=4.57$, $S=0.63$) ($\bar{X}=4.57$, $S=0.74$) มีการศึกษาสภาพปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนเพื่อจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X}=4.50$, $S=0.74$) มีการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชน และจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับโรงเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X}=4.43$, $S=0.74$) ($\bar{X}=4.43$, $S=0.83$) จัดทำสื่อ/นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}=4.29$, $S=0.89$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$, $S=0.61$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริง

ต่อโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนกำหนดให้มีส่วนงานที่ดูแลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.07$, $S = 0.80$) มีการกำหนดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.07$, $S = 0.85$) การกำหนดแผนงานและโครงการที่สนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.91$, $S = 0.81$) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับโรงเรียนเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 3.89$, $S = 0.67$) มีการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชนเป็นลำดับที่ 5 ($\bar{X} = 3.66$, $S = 0.74$) มีการศึกษาสภาพปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนเพื่อจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 6 ($\bar{X} = 3.64$, $S = 0.72$) จัดทำสื่อ/นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.29$, $S = 0.89$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, $S = 0.40$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับโรงเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.75$, $S = 0.48$) มีการกำหนดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนกำหนดให้มีส่วนงานที่ดูแลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.68$, $S = 0.47$) ($\bar{X} = 4.68$, $S = 0.51$) การกำหนดแผนงานและโครงการที่สนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.64$, $S = 0.55$) มีการศึกษาสภาพปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนเพื่อจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 4.54$, $S = 0.50$) มีการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชนเป็นลำดับที่ 5 ($\bar{X} = 4.52$, $S = 0.54$) มีการวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 6 ($\bar{X} = 4.46$, $S = 0.60$) และจัดทำสื่อ/นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.39$, $S = 0.76$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, $S = 0.59$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนกำหนดให้มีส่วนงานที่ดูแลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.19$, $S = 0.75$) มีการกำหนดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.15$, $S = 0.72$) มีการศึกษาสภาพปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนเพื่อ

จัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.14$, $S = 0.68$) กำหนดแผนงานและโครงการที่สนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 4.09$, $S = 0.76$) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับโรงเรียนเป็นลำดับที่ 5 ($\bar{X} = 4.04$, $S = 0.78$) มีการวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 6 ($\bar{X} = 3.94$, $S = 0.70$) มีการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชนเป็นลำดับที่ 7 ($\bar{X} = 3.89$, $S = 0.76$) และจัดทำสื่อ/นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.79$, $S = 0.82$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, $S = 0.55$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนกำหนดให้มีส่วนงานที่ดูแลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.59$, $S = 0.61$) มีการกำหนดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.58$, $S = 0.61$) กำหนดแผนงานและโครงการที่สนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.57$, $S = 0.60$) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับโรงเรียนเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 4.56$, $S = 0.64$) มีการศึกษาสภาพปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนเพื่อจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 5 ($\bar{X} = 4.55$, $S = 0.64$) จัดทำสื่อ/นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 6 ($\bar{X} = 4.48$, $S = 0.69$) มีการวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ มีการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.47$, $S = 0.71$) ($\bar{X} = 4.47$, $S = 0.67$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ชั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
9.โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.57	0.50	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	3.96	0.75	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	4.23	0.83	มาก	4.68	0.58	มากที่สุด
10.โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.86	0.35	มากที่สุด	4.86	0.35	มากที่สุด	4.02	0.82	มาก	4.75	0.51	มากที่สุด	4.24	0.80	มาก	4.67	0.56	มากที่สุด
11.โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.64	0.62	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.02	0.75	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด	4.32	0.79	มาก	4.70	0.55	มากที่สุด
12.โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.14	0.93	มาก	4.36	0.82	มาก	3.75	0.87	มาก	4.8	0.40	มากที่สุด	4.14	0.74	มาก	4.68	0.57	มากที่สุด
13.โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน	4.14	0.84	มาก	4.57	0.63	มากที่สุด	3.73	0.79	มาก	4.75	0.55	มากที่สุด	4.21	0.72	มาก	4.70	0.57	มากที่สุด
รวม	4.47	0.53	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด	3.90	0.68	มาก	4.78	0.36	มากที่สุด	4.23	0.66	มาก	4.69	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, $S=0.53$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อโรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.86$, $S=0.35$) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.64$, $S=0.62$) โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.57$, $S=0.50$) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.14$, $S=0.93$) ($\bar{X} = 4.14$, $S=0.84$)

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, $S=0.49$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อโรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.86$, $S=0.35$) โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล และโรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.71$, $S=0.46$) ($\bar{X} = 4.71$, $S=0.46$) โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.57$, $S=0.63$) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.36$, $S=0.82$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$, $S=0.68$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อโรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.02$, $S=0.82$) ($\bar{X} = 4.02$, $S=0.75$) โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.96$, $S=0.75$) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.75$, $S=0.87$) โรงเรียนจัดเก็บ

ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.73, S = 0.79$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78, S = 0.36$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อโรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.86, S = 0.35$) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.80, S = 0.40$) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคล และโรงเรียนจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.75, S = 0.51$) ($\bar{X} = 4.75, S = 0.55$) โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.71, S = 0.46$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23, S = 0.66$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อโรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.32, S = 0.79$) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.24, S = 0.80$) โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.23, S = 0.83$) โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 4.21, S = 0.72$) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.14, S = 0.74$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69, S = 0.50$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อโรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล และ โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.70, S = 0.55$) ($\bar{X}$

=4.70, S=0.57) โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล และ โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X}$ =4.68, S=0.58) ($\bar{X}$ =4.68, S=0.57) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}$ =4.67, S=0.56)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ขั้นการคัดกรองนักเรียน

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
14.โรงเรียนมีเกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน	4.21	0.68	มาก	4.57	0.63	มากที่สุด	3.70	0.73	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	4.07	0.78	มาก	4.65	0.63	4.21
15.เกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	4.14	0.84	มาก	4.50	0.63	มาก	3.88	0.83	มาก	4.71	0.49	มากที่สุด	4.10	0.71	มาก	4.63	0.57	4.14
16.โรงเรียนมีแบบบันทึกการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นห้องเรียน	4.50	0.83	มาก	4.64	0.48	มากที่สุด	3.80	0.72	มาก	4.80	0.40	มากที่สุด	4.22	0.75	มาก	4.67	0.54	4.50
17.โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.29	0.81	มาก	4.50	0.74	มาก	3.89	0.65	มาก	4.64	0.59	มากที่สุด	4.15	0.80	มาก	4.56	0.63	4.29
18.โรงเรียนมีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคน	4.50	0.63	มาก	4.57	0.50	มากที่สุด	4.05	0.69	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด	4.15	0.78	มาก	4.52	0.69	4.50
รวม	4.33	0.67	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด	3.86	0.62	มาก	4.74	0.37	มากที่สุด	4.14	0.65	มาก	4.61	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, $S=0.53$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อโรงเรียนมีแบบบันทึกการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นห้องเรียน และ โรงเรียนมีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.86$, $S=0.35$) ($\bar{X} = 4.14$, $S=0.84$) โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.64$, $S=0.62$) โรงเรียนมีเกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.57$, $S=0.50$) เกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.14$, $S=0.93$)

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, $S=0.53$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อโรงเรียนมีแบบบันทึกการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นห้องเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.64$, $S=0.48$) โรงเรียนมีเกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน และ โรงเรียนมีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.57$, $S=0.63$) ($\bar{X} = 4.57$, $S=0.50$) เกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และ โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.50$, $S=0.63$) ($\bar{X} = 4.50$, $S=0.74$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$, $S=0.62$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อโรงเรียนมีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.05$, $S=0.69$) โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.89$, $S=0.65$) เกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.88$, $S=0.83$) โรงเรียนมีแบบบันทึกการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นห้องเรียนเป็น

ลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.80$, $S = 0.72$) โรงเรียนมีเกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.70$, $S = 0.73$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพ การรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, $S = 0.37$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อ กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อโรงเรียนมีแบบบันทึกการสรุปผล การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นห้องเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.80$, $S = 0.40$) โรงเรียนมี การสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.79$, $S = 0.41$) โรงเรียนมี เกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.75$, $S = 0.44$) เกณฑ์ การจำแนกคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 4.71$, $S = 0.49$) โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาเป็น ลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.64$, $S = 0.59$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพ การรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, $S = 0.65$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อ กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อโรงเรียนมีแบบบันทึกการสรุปผล การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นห้องเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.22$, $S = 0.75$) โรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา และ โรงเรียนมีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.15$, $S = 0.80$) ($\bar{X} = 4.15$, $S = 0.78$) เกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.10$, $S = 0.71$) โรงเรียนมีเกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจนเป็นลำดับ สุดท้าย ($\bar{X} = 4.07$, $S = 0.78$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพ การรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, $S = 0.52$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อ กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการคัดกรองนักเรียน จำแนกตามด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อโรงเรียนมีแบบบันทึกการสรุปผล การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นห้องเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.67$, $S = 0.54$) โรงเรียนมี เกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.65$, $S = 0.63$) เกณฑ์

การจำแนกคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X}$ =4.63, S=0.57) โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X}$ =4.56, S=0.63) โรงเรียนมีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}$ =4.52, S=0.69)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 ขั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
19.มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้น	4.21	0.87	มาก	4.36	0.91	มาก	3.77	0.91	มาก	4.59	0.68	มากที่สุด	4.02	0.70	มาก	4.54	0.63	มากที่สุด
20.มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง	4.29	0.81	มาก	4.29	0.81	มาก	3.70	0.87	มาก	4.55	0.69	มากที่สุด	4.05	0.76	มาก	4.57	0.64	มากที่สุด
21.มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต	4.43	0.83	มาก	4.57	0.63	มากที่สุด	3.64	0.98	มาก	4.57	0.68	มากที่สุด	3.98	0.77	มาก	4.51	0.66	มากที่สุด
22.มีการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างเหมาะสม	4.21	0.95	มาก	4.57	0.74	มากที่สุด	3.82	1.01	มาก	4.63	0.68	มากที่สุด	3.91	0.84	มาก	4.54	0.66	มากที่สุด
รวม	4.29	0.81	มาก	4.45	0.73	มาก	3.73	0.87	มาก	4.58	0.62	มากที่สุด	3.99	0.67	มาก	4.54	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, $S=0.81$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X}=4.43$, $S=0.83$) มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X}=4.29$, $S=0.81$) มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้น และ มีการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างเหมาะสมเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}=4.21$, $S=0.87$) ($\bar{X}=4.21$, $S=0.95$)

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, $S=0.73$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต และ มีการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างเหมาะสมเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X}=4.57$, $S=0.63$) ($\bar{X}=4.57$, $S=0.74$) มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้นเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X}=4.36$, $S=0.91$) มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}=4.29$, $S=0.81$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$, $S=0.87$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างเหมาะสมเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X}=3.82$, $S=1.01$) มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้นเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X}=3.77$, $S=0.91$) มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X}=3.70$, $S=0.87$) มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}=3.64$, $S=0.98$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, $S=0.62$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของ

ครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการจัดกิจกรรม สำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างเหมาะสมเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.63$, $S = 0.68$) มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้นเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.59$, $S = 0.68$) มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.57$, $S = 0.68$) มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.55$, $S = 0.69$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการพัฒนาและส่งเสริม นักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, $S = 0.67$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มี ต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน จำแนก ตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการจัดกิจกรรม สนับสนุนให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.05$, $S = 0.76$) มีกิจกรรมที่ หลากหลายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้นเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.02$, $S = 0.70$) มีการ จัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.98$, $S = 0.77$) มีการจัด กิจกรรมสำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างเหมาะสมเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.91$, $S = 0.84$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพ การรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการพัฒนาและส่งเสริม นักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, $S = 0.59$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของ ครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการจัดกิจกรรม สนับสนุนให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.57$, $S = 0.64$) มีกิจกรรมที่ หลากหลายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้น และ มีการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างเหมาะสมเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.54$, $S = 0.63$) ($\bar{X} = 4.54$, $S = 0.66$) มี การจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.51$, $S = 0.66$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ชั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหา

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
23.โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	4.71	0.60	มากที่สุด	4.71	0.60	มากที่สุด	3.84	0.84	มาก	4.70	0.63	มากที่สุด	4.08	0.73	มาก	4.60	0.64	มากที่สุด
24.โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด โดยการส่งเสริมให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง	4.43	0.74	มาก	4.71	0.60	มากที่สุด	3.75	0.76	มาก	4.80	0.40	มากที่สุด	4.01	0.78	มาก	4.56	0.67	มากที่สุด
25.โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.36	0.73	มาก	4.71	0.60	มากที่สุด	3.91	0.76	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	4.05	0.80	มาก	4.58	0.64	มากที่สุด
26.ครูมีทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแก่นักเรียน	4.36	0.62	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	3.79	0.84	มาก	4.64	0.59	มากที่สุด	4.05	0.73	มาก	4.58	0.65	มากที่สุด
27.ครูให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนกรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน	4.50	0.74	มาก	4.79	0.56	มากที่สุด	3.73	0.75	มาก	4.75	0.55	มากที่สุด	4.15	0.77	มาก	4.59	0.65	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
28. โรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของนักเรียน	4.71	0.60	มากที่สุด	4.93	0.26	มากที่สุด	3.96	0.89	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	4.17	0.76	มาก	4.59	0.63	มากที่สุด
รวม	4.51	0.60	มากที่สุด	4.76	0.42	มากที่สุด	3.83	0.68	มาก	4.73	0.44	มากที่สุด	4.09	0.64	มาก	4.58	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51, S=0.60$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญห จําแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อโรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และ โรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} =4.71, S=0.60$) ($\bar{X} =4.71, S=0.60$) ครูให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนกรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} =4.50, S=0.74$) โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด โดยการส่งเสริมให้กำลังใจอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} =4.43, S=0.74$) โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และ ครูมีทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแก่นักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} =4.36, S=0.73$) ($\bar{X} =4.36, S=0.62$) ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.76, S=0.42$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญห จําแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อโรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} =4.93, S=0.26$) ครูให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนกรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} =4.79, S=0.56$) โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด โดยการส่งเสริมให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และ ครูมีทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแก่นักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} =4.71, S=0.60$) ($\bar{X} =4.71, S=0.60$) ($\bar{X} =4.71, S=0.60$) ($\bar{X} =4.71, S=0.46$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญห ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83, S=0.68$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญห จําแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อโรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} =3.96, S=0.89$) โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} =3.91, S=0.76$) โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม

กันเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.84, S = 0.84$) ครูมีทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆแก่นักเรียนเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 3.79, S = 0.84$) โรงเรียนดูแลเอาใจใส่ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด โดยการส่งเสริมให้กำลังใจอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับที่ 5 ($\bar{X} = 3.75, S = 0.76$) ครูให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนกรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.73, S = 0.75$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73, S = 0.44$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหา จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อโรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด โดยการส่งเสริมให้กำลังใจอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.80, S = 0.40$) โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และ ครูให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนกรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.75, S = 0.44$) ($\bar{X} = 4.75, S = 0.55$) โรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.71, S = 0.46$) โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 4.70, S = 0.63$) ครูมีทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ แก่นักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.64, S = 0.59$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09, S = 0.64$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหา จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อโรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.17, S = 0.76$) ครูให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนกรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.15, S = 0.77$) โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.08, S = 0.73$) โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และ ครูมีทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ แก่นักเรียนเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 4.05, S = 0.80$) ($\bar{X} = 4.05, S = 0.73$) โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด โดยการส่งเสริมให้กำลังใจอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.01, S = 0.78$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58, S = 0.58$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครู

ที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหามาตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อโรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X}$ =4.60, S=0.64) ครูให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนกรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน และ โรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X}$ =4.59, S=0.65) ($\bar{X}$ =4.59, S=0.63) โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และ ครูมีทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแก่นักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X}$ =4.58, S=0.64) ($\bar{X}$ =4.58, S=0.65) โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด โดยการส่งเสริมให้กำลังใจอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}$ =4.56, S=0.67)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ชั้นการส่งต่อ

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
29.ครูมีการดำเนินการแก้ปัญหา ในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อน ดำเนินการส่งต่อนักเรียน	4.36	0.82	มาก	4.64	0.73	มากที่สุด	4.00	0.68	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด	4.09	0.74	มาก	4.51	0.68	มากที่สุด
30.ครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูล นักเรียนแล้วส่งต่อไปยังบุคคล หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายใน โรงเรียน	4.43	0.74	มาก	4.64	0.62	มากที่สุด	3.80	0.69	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด	4.08	0.78	มาก	4.56	0.67	มากที่สุด
31.ครูมีการสรุปข้อมูลและ วิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่าน มาก่อนส่งต่อนักเรียน	4.36	0.82	มาก	4.57	0.74	มากที่สุด	3.82	0.76	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด	4.00	0.76	มาก	4.50	0.71	มาก
32.ครูมีการส่งต่อนักเรียนที่มี พฤติกรรมไม่ดีขึ้น ไปยัง ผู้เชี่ยวชาญภายนอก	3.93	1.12	มาก	4.43	0.83	มาก	3.55	0.93	มาก	4.48	0.69	มาก	3.79	0.88	มาก	4.47	0.76	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
33.ครูมีการติดตามผล การช่วยเหลือของ นักเรียนที่ส่งต่อแล้ว อย่างสม่ำเสมอ	4.00	0.94	มาก	4.50	0.74	มาก	3.48	0.83	ปาน กลาง	4.52	0.69	มาก ที่สุด	3.89	0.87	มาก	4.45	0.79	มาก
รวม	4.21	0.85	มาก	4.56	0.71	มาก ที่สุด	3.73	0.67	มาก	4.64	0.49	มาก ที่สุด	3.97	0.70	มาก	4.50	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, $S=0.85$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อ จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูลนักเรียนแล้วส่งต่อไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.43$, $S=0.74$) ครูมีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนดำเนินการส่งต่อนักเรียน และ ครูมีการสรุปข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาก่อนส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.36$, $S=0.82$) ($\bar{X} = 4.36$, $S=0.82$) ครูมีการติดตามผลการช่วยเหลือของนักเรียนที่ส่งต่อแล้วอย่างสม่ำเสมอเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.00$, $S=0.94$) ครูมีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.93$, $S=1.12$)

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, $S=0.71$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อ จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อครูมีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนดำเนินการส่งต่อนักเรียน และ ครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูลนักเรียนแล้วส่งต่อไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.64$, $S=0.73$) ($\bar{X} = 4.64$, $S=0.62$) ครูมีการสรุปข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาก่อนส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.57$, $S=0.74$) ครูมีการติดตามผลการช่วยเหลือของนักเรียนที่ส่งต่อแล้วอย่างสม่ำเสมอเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.50$, $S=0.74$) ครูมีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.43$, $S=0.83$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$, $S=0.67$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อ จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อครูมีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนดำเนินการส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.00$, $S=0.68$) ครูมีการสรุปข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาก่อนส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.82$, $S=0.76$) ครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูลนักเรียนแล้วส่งต่อไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.80$, $S=0.69$) ครูมีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X} = 3.55$,

$S=0.93$) ครูมีการติดตามผลการช่วยเหลือของนักเรียนที่ส่งต่อแล้วอย่างสม่ำเสมอเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}=3.48, S=0.83$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64, S=0.49$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อ จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูลนักเรียนแล้วส่งต่อไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X}=4.79, S=0.41$) ครูมีการสรุปข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาก่อนส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X}=4.73, S=0.45$) ครูมีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนดำเนินการส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X}=4.70, S=0.46$) ครูมีการติดตามผลการช่วยเหลือของนักเรียนที่ส่งต่อแล้วอย่างสม่ำเสมอเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X}=4.52, S=0.69$) ครูมีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}=4.48, S=0.69$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97, S=0.70$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อ จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อครูมีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนดำเนินการส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X}=4.09, S=0.74$) ครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูลนักเรียนแล้วส่งต่อไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X}=4.08, S=0.78$) ครูมีการสรุปข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาก่อนส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X}=4.00, S=0.76$) ครูมีการติดตามผลการช่วยเหลือของนักเรียนที่ส่งต่อแล้วอย่างสม่ำเสมอเป็นลำดับที่ 4 ($\bar{X}=3.89, S=0.87$) ครูมีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}=3.79, S=0.88$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50, S=0.67$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อ จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูลนักเรียนแล้วส่งต่อไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X}=4.56, S=0.67$) ครูมีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนดำเนินการส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X}=4.51, S=0.68$) ครูมีการสรุป

ข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาก่อนส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X}$ =4.50, S=0.71) ครูมีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X}$ =4.47, S=0.76) ครูมีการติดตามผลการช่วยเหลือของนักเรียนที่ส่งต่อแล้วอย่างสม่ำเสมอเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}$ =4.45, S=0.79)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและระดับสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
34.มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.36	0.62	มาก	4.64	0.48	มากที่สุด	3.84	0.78	มาก	4.55	0.63	มากที่สุด	3.96	0.71	มาก	4.48	0.69	มาก
35.การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูส่งเสริมให้ได้ข้อมูลความรู้หรือเทคนิควิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.21	0.56	มาก	4.57	0.50	มากที่สุด	3.86	0.88	มาก	4.70	0.60	มากที่สุด	3.91	0.78	มาก	4.45	0.75	มาก
36.โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.93	0.71	มาก	4.43	0.74	มาก	3.75	0.72	มาก	4.63	0.62	มากที่สุด	4.03	0.74	มาก	4.47	0.71	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)			สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)			สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ	$\bar{X}$	S	ระดับ
37.โรงเรียนนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ	4.07	0.81	มาก	4.50	0.74	มาก	3.91	0.64	มาก	4.68	0.61	มากที่สุด	4.01	0.75	มาก	4.47	0.71	มาก
รวม	4.14	0.63	มาก	4.54	0.59	มากที่สุด	3.83	0.67	มาก	4.64	0.56	มากที่สุด	3.98	0.68	มาก	4.47	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$, $S=0.63$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} =4.36$, $S=0.62$) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูส่งเสริมให้ได้ข้อมูลความรู้หรือเทคนิควิธีการ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} =4.21$, $S=0.56$) โรงเรียนนำผลที่ได้ จากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิด ประสิทธิภาพเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} =4.07$, $S=0.81$) โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} =3.93$, $S=0.71$)

ครูโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, $S=0.59$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อ การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} =4.64$, $S=0.48$) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูส่งเสริมให้ได้ข้อมูลความรู้หรือเทคนิควิธีการที่เป็นประโยชน์ ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} =4.57$, $S=0.50$) โรงเรียนนำผลที่ได้จากการ ประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิด ประสิทธิภาพเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} =4.50$, $S=0.74$) โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} =4.43$, $S=0.74$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพ การรับรู้ที่เป็นจริงต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$, $S=0.67$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อการ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อโรงเรียนนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ ในการปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} =3.91$, $S=0.64$) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูส่งเสริมให้ได้ข้อมูลความรู้หรือเทคนิค วิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} =3.86$, $S=0.88$) มีการ

แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.84, S = 0.78$) โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.75, S = 0.72$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64, S = 0.56$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูส่งเสริมให้ได้ข้อมูลความรู้หรือเทคนิควิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.70, S = 0.60$) โรงเรียนนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.63, S = 0.61$) โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.63, S = 0.62$) มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.55, S = 0.63$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98, S = 0.68$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อโรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.03, S = 0.74$) โรงเรียนนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.01, S = 0.75$) มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.96, S = 0.71$) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูส่งเสริมให้ได้ข้อมูลความรู้หรือเทคนิควิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.91, S = 0.78$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47, S = 0.67$) เมื่อพิจารณาสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครู

และผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X}$ =4.48, S=0.69) โรงเรียน มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และ โรงเรียนนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X}$ =4.47, S=0.71) ($\bar{X}$ =4.47, S=0.71) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูส่งเสริมให้ได้ข้อมูลความรู้หรือเทคนิควิธีการที่เป็น ประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X}$ =4.45, S=0.75)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และ ลำดับที่ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ รายละเอียดดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ
1.การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.07	0.83	4.49	0.69	0.10	1	3.79	0.61	4.58	0.40	0.21	2	4.02	0.59	4.53	0.55	0.13	1
2.กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.37	0.60	4.61	0.50	0.05	2	3.81	0.61	4.70	0.38	0.23	1	4.09	0.55	4.58	0.50	0.12	2
3.การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.14	0.63	4.54	0.59	0.10	1	3.83	0.67	4.64	0.56	0.21	2	3.98	0.68	4.47	0.67	0.12	2
รวม	4.07	0.83	4.57	0.53	0.12	-	3.81	0.58	4.67	0.36	0.23	-	4.04	0.56	4.58	0.49	0.13	-

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.10) และด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.05)

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.23) ด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.21)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.13) ด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.12)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่สำคัญสำหรับ 5 ขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการ รับรู้ที่เป็น จริง (D)		สภาพการ รับรู้ที่ คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการ รับรู้ที่เป็น จริง (D)		สภาพการ รับรู้ที่ คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการ รับรู้ที่เป็น จริง (D)		สภาพการ รับรู้ที่ คาดหวัง (I)		ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ
2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.47	0.53	4.64	0.49	0.04	4	3.90	0.68	4.78	0.36	0.22	3	4.23	0.66	4.69	0.50	0.11	4
2.2 การคัดกรองนักเรียน	4.33	0.67	4.56	0.53	0.05	3	3.86	0.62	4.74	0.37	0.23	2	4.14	0.65	4.61	0.52	0.11	4
2.3 การพัฒนาและส่งเสริม นักเรียน	4.29	0.81	4.45	0.73	0.04	4	3.73	0.87	4.58	0.62	0.23	2	3.99	0.67	4.54	0.59	0.14	1
2.4 การป้องกันและแก้ไข ปัญหา	4.51	0.60	4.76	0.42	0.06	2	3.83	0.68	4.73	0.44	0.23	2	4.09	0.64	4.58	0.58	0.12	3
2.5 การส่งต่อ	4.21	0.85	4.56	0.71	0.08	1	3.73	0.67	4.64	0.49	0.24	1	3.97	0.70	4.50	0.67	0.13	2
รวม	4.37	0.60	4.61	0.50	0.05	-	3.81	0.61	4.70	0.38	0.23	-	4.09	0.55	4.58	0.50	0.12	-

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นสำหรับ 5 ขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นขั้นการส่งต่อเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.08$) ขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.6$) ขั้นการคัดกรองนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.05$) ขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.04$)

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการจำเป็นสำหรับ 5 ขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการจำเป็นขั้นการส่งต่อเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.24$) ขั้นการคัดกรองนักเรียน ขั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และ ขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.23$) ขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.22$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นสำหรับ 5 ขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นขั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.14$) ขั้นการส่งต่อเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.13$) ขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.12$) ขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และขั้นการคัดกรองนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.11$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ
1. มีการศึกษาสภาพปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนเพื่อจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.14	0.84	4.50	0.74	0.09	5	3.64	0.72	4.54	0.50	0.25	1	4.14	0.68	4.55	0.64	0.10	5
2. มีการวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.07	0.90	4.57	0.74	0.12	3	3.64	0.72	4.46	0.60	0.23	3	3.94	0.70	4.47	0.71	0.13	3
3. มีการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชน	3.93	0.97	4.43	0.74	0.13	2	3.66	0.74	4.52	0.54	0.23	3	3.89	0.76	4.47	0.67	0.15	2
4. มีการกำหนดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน	4.43	0.74	4.57	0.63	0.03	7	4.00	0.85	4.68	0.47	0.17	6	4.15	0.72	4.58	0.61	0.10	5

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการ รับรู้ที่เป็น จริง (D)		สภาพการ รับรู้ที่ คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการ รับรู้ที่เป็น จริง (D)		สภาพการ รับรู้ที่ คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการ รับรู้ที่เป็น จริง (D)		สภาพการ รับรู้ที่ คาดหวัง (I)		ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ
5. โครงสร้างการบริหารของ โรงเรียนกำหนดให้มีส่วนงานที่ ดูแลระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	4.29	0.89	4.57	0.63	0.07	6	4.07	0.80	4.68	0.51	0.15	7	4.19	0.75	4.59	0.61	0.10	5
6. กำหนดแผนงานและโครงการที่ สนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	4.07	0.97	4.57	0.74	0.12	3	3.91	0.81	4.64	0.55	0.19	5	4.09	0.76	4.57	0.60	0.12	4
7. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้เหมาะสมกับโรงเรียน	4.00	1.01	4.43	0.83	0.11	4	3.89	0.67	4.75	0.48	0.22	4	4.04	0.78	4.56	0.64	0.13	3
8. จัดทำสื่อ/นวัตกรรม เพื่อ สนับสนุนการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.64	1.19	4.29	0.89	0.18	1	3.54	0.85	4.39	0.76	0.24	2	3.79	0.82	4.48	0.69	0.18	1

ดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการกำหนดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน และโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนกำหนดให้มีส่วนงานที่ดูแลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.10)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ
9. โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.57	0.50	4.71	0.46	0.03	3	3.96	0.75	4.71	0.46	0.19	4	4.23	0.83	4.68	0.58	0.11	3
10. โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.86	0.35	4.86	0.35	0.00	5	4.02	0.82	4.75	0.51	0.18	5	4.24	0.80	4.67	0.56	0.10	4
11. โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.64	0.62	4.71	0.46	0.02	4	4.02	0.75	4.86	0.35	0.21	3	4.32	0.79	4.70	0.55	0.09	5
12. โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.14	0.93	4.36	0.82	0.05	2	3.75	0.87	4.80	0.40	0.28	1	4.14	0.74	4.68	0.57	0.13	1
13. โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน	4.14	0.84	4.57	0.63	0.10	1	3.73	0.79	4.75	0.55	0.27	2	4.21	0.72	4.70	0.57	0.12	2

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นโรงเรียนจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.10) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.05) โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.03) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 4 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.02) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.00)

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการจำเป็นโรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.28) โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.27) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.21) โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 4 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.19) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.18)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นโรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.13) โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.12) โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.11) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับที่ 4 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.10) โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.09)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการคัดกรองนักเรียน

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ
14. โรงเรียนมีเกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน	4.21	0.68	4.57	0.63	0.09	1	3.70	0.73	4.75	0.44	0.28	1	4.07	0.78	4.65	0.63	0.14	1
15. เกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	4.14	0.84	4.50	0.63	0.09	1	3.88	0.83	4.71	0.49	0.21	3	4.10	0.71	4.63	0.57	0.13	2
16. โรงเรียนมีแบบบันทึกการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และเป็นห้องเรียน	4.50	0.83	4.64	0.48	0.03	3	3.80	0.72	4.80	0.40	0.26	2	4.22	0.75	4.67	0.54	0.11	3
17. โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.29	0.81	4.50	0.74	0.05	2	3.89	0.65	4.64	0.59	0.19	4	4.15	0.80	4.56	0.63	0.10	4
18. โรงเรียนมีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคน	4.50	0.63	4.57	0.50	0.02	4	4.05	0.69	4.79	0.41	0.18	5	4.15	0.78	4.52	0.69	0.09	5

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นโรงเรียนมีเกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน และ เกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.09$) โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.05$) โรงเรียนมีแบบบันทึกการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และเป็นห้องเรียนเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.03$) โรงเรียนมีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.02$)

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการจำเป็นโรงเรียนมีเกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจนเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.28$) โรงเรียนมีแบบบันทึกการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และเป็นห้องเรียนเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.26$) เกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.21$) โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาเป็นลำดับที่ 4 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.19$) โรงเรียนมีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.18$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นโรงเรียนมีเกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจนเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.14$) เกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.13$) โรงเรียนมีแบบบันทึกการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และเป็นห้องเรียนเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น $PNI_{Modified} = 0.11$) โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาเป็นลำดับที่ 4 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.10$) โรงเรียนมีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.09$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ
19. มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้น	4.21	0.87	4.36	0.91	0.04	2	3.77	0.91	4.59	0.68	0.22	3	4.02	0.70	4.54	0.63	0.13	2
20. มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง	4.29	0.81	4.29	0.81	0.00	4	3.70	0.87	4.55	0.69	0.23	2	4.05	0.76	4.57	0.64	0.13	2
21. มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต	4.43	0.83	4.57	0.63	0.03	3	3.64	0.98	4.57	0.68	0.26	1	3.98	0.77	4.51	0.66	0.13	2
22. มีการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาอย่างเหมาะสม	4.21	0.95	4.57	0.74	0.09	1	3.82	1.01	4.63	0.68	0.21	4	3.91	0.84	4.54	0.66	0.16	1

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นในการจัดกิจกรรม สำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างเหมาะสมเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการ จำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.05$) มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้น เป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.04$) มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้ นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.03$) มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความ ต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.00$)

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการจำเป็นมีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะ ในการดำรงชีวิตเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.26$) มีการจัดกิจกรรม สนับสนุนให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.23$) มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้นเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.22$) มีการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และ กลุ่มมีปัญหา อย่างเหมาะสมเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.21$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นมีการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างเหมาะสมเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.16$) มี กิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้น มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้ นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง และมีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต เป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.13$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ
23. โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	4.71	0.60	4.71	0.60	0.00	4	3.84	0.84	4.70	0.63	0.22	3	4.08	0.73	4.60	0.64	0.13	2
24. โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด โดยการส่งเสริมให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง	4.43	0.74	4.71	0.60	0.06	2	3.75	0.76	4.80	0.40	0.28	1	4.01	0.78	4.56	0.67	0.14	1
25. โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.36	0.73	4.71	0.60	0.08	1	3.91	0.76	4.75	0.44	0.21	4	4.05	0.80	4.58	0.64	0.13	2
26. ครูมีทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไข้ปัญหาต่างๆแก่นักเรียน	4.36	0.62	4.71	0.46	0.08	1	3.79	0.84	4.64	0.59	0.22	3	4.05	0.73	4.58	0.65	0.13	2

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการ รับรู้ที่เป็น จริง (D)		สภาพการ รับรู้ที่ คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการ รับรู้ที่เป็น จริง (D)		สภาพการ รับรู้ที่ คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการ รับรู้ที่เป็น จริง (D)		สภาพการ รับรู้ที่ คาดหวัง (I)		ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ
27.ครูให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนกรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน	4.50	0.74	4.79	0.56	0.06	2	3.73	0.75	4.75	0.55	0.27	2	4.15	0.77	4.59	0.65	0.11	3
28.โรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน	4.71	0.60	4.93	0.26	0.05	3	3.96	0.89	4.71	0.46	0.19	5	4.17	0.76	4.59	0.63	0.10	4

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นให้โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และ ครูมีทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแก่นักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.08) โรงเรียนดูแลเอาใจใส่ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด โดยการส่งเสริมให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง และ ครูให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนกรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ชับซ้อนเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.06) โรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.05) โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.00)

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการจำเป็นให้โรงเรียนดูแลเอาใจใส่ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด โดยการส่งเสริมให้กำลังใจอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.28) ครูให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนกรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ชับซ้อนเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.27) โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และ ครูมีทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแก่นักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.22) โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นลำดับที่ 4 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.21) โรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.19)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นให้โรงเรียนดูแลเอาใจใส่ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด โดยการส่งเสริมให้กำลังใจอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.14) โรงเรียนดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และครูมีทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแก่นักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.13) ครูให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนกรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ชับซ้อนเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.11) โรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified} = 0.10)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นการส่งต่อ

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ
29.ครูมีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนดำเนินการส่งต่อนักเรียน	4.36	0.82	4.64	0.73	0.06	2	4.00	0.68	4.70	0.46	0.18	4	4.09	0.74	4.51	0.68	0.10	5
30.ครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูลนักเรียนแล้วส่งต่อไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน	4.43	0.74	4.64	0.62	0.05	3	3.80	0.69	4.79	0.41	0.26	2	4.08	0.78	4.56	0.67	0.12	4
31.ครูมีการสรุปข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาก่อนส่งต่อนักเรียน	4.36	0.82	4.57	0.74	0.05	3	3.82	0.76	4.73	0.45	0.24	3	4.00	0.76	4.50	0.71	0.13	3
32.ครูมีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก	3.93	1.12	4.43	0.83	0.13	1	3.55	0.93	4.48	0.69	0.26	2	3.79	0.88	4.47	0.76	0.18	1
33.ครูมีการติดตามผลการช่วยเหลือของนักเรียนที่ส่งต่อแล้วอย่างสม่ำเสมอ	4.00	0.94	4.50	0.74	0.13	1	3.48	0.83	4.52	0.69	0.30	1	3.89	0.87	4.45	0.79	0.14	2

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นให้ครูมีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก และครูมีการติดตามผลการช่วยเหลือของนักเรียนที่ส่งต่อแล้วอย่างสม่ำเสมอเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.13$) ครูมีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนดำเนินการส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.06$) ครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูลนักเรียนแล้วส่งต่อไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน และครูมีการสรุปข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาก่อนส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.05$)

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการจำเป็นให้ครูมีการติดตามผลการช่วยเหลือของนักเรียนที่ส่งต่อแล้วอย่างสม่ำเสมอเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.30$) ครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูลนักเรียนแล้วส่งต่อไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน และครูมีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.26$) ครูมีการสรุปข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาก่อนส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.24$) ครูมีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนดำเนินการส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.18$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นให้ครูมีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.18$) ครูมีการติดตามผลการช่วยเหลือของนักเรียนที่ส่งต่อแล้วอย่างสม่ำเสมอเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.14$) ครูมีการสรุปข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาก่อนส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.13$) ครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูลนักเรียนแล้วส่งต่อไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนเป็นลำดับที่ 4 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.12$) ครูมีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนดำเนินการส่งต่อนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.10$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการของครู และลำดับที่การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รายการ	โรงเรียนขนาดเล็ก						โรงเรียนขนาดกลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่					
	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ		สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D)		สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง (I)		ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	PNI Modified	ลำดับ
34.มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.36	0.62	4.64	0.48	0.06	4	3.84	0.78	4.55	0.63	0.18	4	3.96	0.71	4.48	0.69	0.13	2
35.การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูส่งเสริมให้ได้ข้อมูลความรู้หรือเทคนิควิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.21	0.56	4.57	0.50	0.09	3	3.86	0.88	4.70	0.60	0.22	2	3.91	0.78	4.45	0.75	0.14	1
36.โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.93	0.71	4.43	0.74	0.13	1	3.75	0.72	4.63	0.62	0.23	1	4.03	0.74	4.47	0.71	0.11	3
37.โรงเรียนนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ	4.07	0.81	4.50	0.74	0.11	2	3.91	0.64	4.68	0.61	0.20	3	4.01	0.75	4.47	0.71	0.11	3

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นให้โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็น ลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.13$) โรงเรียนนำผลที่ได้จากการประเมินผล ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพเป็น ลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.11$) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครู ส่งเสริมให้ได้ข้อมูลความรู้หรือเทคนิควิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.09$) มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูและ ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.06$)

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการจำเป็นให้โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่า ความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.23$) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูส่งเสริมให้ได้ ข้อมูลความรู้หรือเทคนิควิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่า ความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.22$) โรงเรียนนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข การปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าความ ต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.20$) มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.18$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นให้การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครู ส่งเสริมให้ได้ข้อมูลความรู้หรือเทคนิควิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.14$) มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูและ ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.13$) โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข การปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่า ความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.11$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เมื่อจำแนกตามโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทิศทางเดียว (one-way ANOVA) รายละเอียดดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.05	0.05 0.001	17.94*	0.00
	ภายในกลุ่ม	21	0.03			
	รวม	23	0.08			
2. กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.40	0.20 0.001	187.20*	0.00
	ภายในกลุ่ม	72	0.08			
	รวม	74	0.47			
3. การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.03	0.01 0.001	24.81*	0.00
	ภายในกลุ่ม	9	0.01			
	รวม	11	0.03			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.45	0.225 0.001	183.71*	0.00
	ภายในกลุ่ม	108	0.13			
	รวม	110	0.58			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม

และรายด้าน การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จึงทำการทดสอบรายคู่โดยวิธี Scheffe's test ปรากฏผลวิเคราะห์ในตารางที่ 4.19 – 4.22

ตารางที่ 4.20 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวม

ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย PNI Modified	ขนาดโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
			0.12	0.23	0.13
ภาพรวมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดเล็ก	0.12	-	.15*	.05
	ขนาดกลาง	0.23		-	.10*
	ขนาดใหญ่	0.13			-

*p < .05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในภาพรวมโรงเรียนขนาดกลางสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย PNI Modified	ขนาดโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
			0.10	0.21	0.13
ด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดเล็ก	0.10	-	.10*	.02
	ขนาดกลาง	0.21		-	.08*
	ขนาดใหญ่	0.13			-

*p < .05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดกลางสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย PNI Modified	ขนาดโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
			0.05	0.23	0.12
ด้านกระบวนการ	ขนาดเล็ก	0.05	-	.18*	.07*
ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดกลาง	0.23		-	.19*
	ขนาดใหญ่	0.12			-

*p < .05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดกลางสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.23 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย PNI Modified	ขนาดโรงเรียน		
			ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
			0.10	0.21	0.12
ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ขนาดเล็ก	0.10	-	.11*	.03
	ขนาดกลาง	0.21		-	.09*
	ขนาดใหญ่	0.12			-

เอกสารนี้เป็นช่วยเหลือนักเรียน สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด *p < .05 อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดกลางสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีขั้นตอนการสรุปผลการวิจัย
อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

5.1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูประจำชั้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (ฉะเชิงเทรา-สมุทรปราการ) ปีการศึกษา 2560 รวมจำนวนครูทั้งหมด 3,717 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 362 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1973 : 125) ที่ระดับความเชื่อมั่น (confident level) 95% โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนได้ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็กได้จำนวน 10 โรงเรียน จำนวนครู 28 คน โรงเรียนขนาดกลางได้จำนวน 6 โรงเรียน จำนวนครู 56 คน และ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและใหญ่ได้จำนวน 11 โรงเรียน จำนวนครู 278 คนแล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.1 ตัวแปรเกี่ยวกับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน การรู้จักนักเรียนเป็น

รายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และการส่งต่อ และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 ตัวแปรเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ ขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ตัวแปรตาม คือ ความต้องการความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และการส่งต่อ และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาและของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ที่ตั้งโรงเรียน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 37 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงเท่ากับ 0.976 ค่าความเชื่อมั่นของสภาพการรับรู้ที่คาดหวังเท่ากับ 0.989 และค่าความเชื่อมั่นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งฉบับ เท่ากับ 0.986

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูที่ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน จำนวน 362 คน ระหว่างเดือน กันยายน 2561 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2561 โดยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 362 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็นตามสูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) โดยการหาค่าผลต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังของครู (I) กับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริง (D) ด้วยค่าสภาพที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน (D) โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็นจากระดับสภาพที่เป็นจริง และเปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์ความ

แปรปรวนทิศทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง ทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test

5.1.3 ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, $S=0.83$) และมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, $S=0.53$)

ครูโรงเรียนขนาดกลาง มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$, $S=0.58$) และมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$, $S=0.36$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, $S=0.56$) และมีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, $S=0.49$)

2. ผลการวิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็นของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน สรุปได้ดังนี้ ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($PNI_{Modified} = 0.10$) และด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($PNI_{Modified} = 0.05$) ส่วนขั้นตอนในกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นขั้นการส่งต่อเป็นลำดับที่ 1 ($PNI_{Modified} = 0.08$) ขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นลำดับที่ 2 ($PNI_{Modified} = 0.6$) ขั้นการคัดกรองนักเรียนเป็นลำดับที่ 3 ($PNI_{Modified} = 0.05$) ขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนเป็นลำดับสุดท้าย ($PNI_{Modified} = 0.04$)

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($PNI_{Modified} = 0.23$) ด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเป็นลำดับสุดท้าย ($PNI_{Modified} = 0.21$) ส่วนขั้นตอนในกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการจำเป็นขั้นการส่งต่อเป็นลำดับที่ 1 ($PNI_{Modified} = 0.24$) ขั้นการคัดกรองนักเรียน ขั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน และ ขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็นลำดับที่ 2 ($PNI_{Modified} = 0.23$) ขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นลำดับสุดท้าย ($PNI_{Modified} = 0.22$)

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($PNI_{Modified} = 0.13$) ด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับ สุดท้าย ($PNI_{Modified} = 0.12$) ส่วนขั้นตอนในกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครู โรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการจำเป็นขั้นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 ($PNI_{Modified} = 0.14$) ขั้นการส่งต่อเป็นลำดับที่ 2 ($PNI_{Modified} = 0.13$) ขั้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาเป็น ลำดับที่ 3 ($PNI_{Modified} = 0.12$) ขั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และขั้นการคัดกรองนักเรียนเป็น ลำดับสุดท้าย ($PNI_{Modified} = 0.11$)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการจำเป็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาด ใหญ่ที่ไม่แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก จากการวิจัยดังกล่าวเป็น เพราะว่ามีนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้โรงเรียนทุกโรงเรียนจะต้องนำระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนมาปฏิบัติในโรงเรียน โดยที่ครูที่ปรึกษาได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และแนวทางใน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วย ความร่วมมือกับกรมสุขภาพจิต เพื่อครอบคลุมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนให้เป็นระบบ เป็นขั้นตอนที่ชัดเจน จึงประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนก็มีการบริหารตามสภาพ และบริบทของโรงเรียนเพื่อความเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมี พฤติกรรมด้านบวก ด้วยความร่วมมือกับทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ สุทธิบุตร (2557 : 134) พบว่าสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาใน ระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ใน

ระดับมาก เรียงลำดับรายด้านจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเตรียมการและวางแผนการดำเนินงาน ด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน และด้านการปฏิบัติการตามแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้การปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการสำคัญสำหรับครูที่ปรึกษาที่ต้องหาวิธีที่จะเข้าถึงนักเรียน รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อพัฒนานักเรียนและแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม ดังนั้นครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ เพื่อกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์อันเป็นผลต่อนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ปิยะพร ป้อมเกษตร์ (2550 : 84) พบว่าปัจจัยสนับสนุนที่มีอิทธิพลกับประสิทธิผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเรื่องของความพร้อมของบุคลากรเกี่ยวกับจัดบุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา สร้างความรู้ความเข้าใจต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. สภาพการรับรู้ที่คาดหวังครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จะเห็นว่าทุกขนาดโรงเรียนที่มีสภาพการรับรู้ที่คาดหวังมากที่สุด ทั้งนี้เพราะภาพสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้ เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนโดยเฉพาะบุคลากรครู ทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแล้วความสำเร็จของงานย่อมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพผลดีย่อมเกิดขึ้นกับทุกคน ทั้ง ทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หรือสังคม แสดงให้เห็นว่าการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ยังเป็นระบบที่ครูที่ปรึกษาต้องการพัฒนาให้เป็นระบบที่มี ประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของนักเรียนให้ได้อย่างทั่วถึงทุกคนอย่างแท้จริง ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553 : 14) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนให้คำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิด เป็น ทำเป็น และตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 10) กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนาและแก้ไข ปัญหาให้แก่ นักเรียน จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดีเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ทั้งผู้บริหาร ครู ประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาบุคลากรในโรงเรียน รวมทั้งผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กร ภายนอกที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานเป็นทีม ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม

3. ความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่ละขนาดดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็กครูมีความต้องการจำเป็นด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็น ลำดับที่ 1 สาเหตุที่ด้านการบริหารจัดการ และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลเป็นสิ่งที่จำเป็น มากที่สุด เนื่องมาจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่ต้องช่วยแก้ไขปัญหาของนักเรียนทุก คนในโรงเรียน จึงทำให้ต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบในระหว่างดำเนินการต้องมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 12) ที่กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนให้เป็นระบบ ต้องมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ดังนี้ กำหนดทิศทางและกลยุทธ์ กำหนดมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พิจารณามาตรฐานและตัวชี้วัดโดยผู้เกี่ยวข้อง และวางแผนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและนอกจากการบริหารจัดการที่ดีแล้วการนิเทศ ติดตามและประเมินผลเป็นการตรวจสอบการบริหารและการปฏิบัติงานทั้งระบบที่ได้ทำมาว่ามีประสิทธิภาพมากเพียงใด ตามที่กรมสุขภาพจิต (2554 : 17) อธิบายไว้ว่า การนิเทศ ติดตามและประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนางานซึ่งจะช่วยส่งเสริม สนับสนุนและให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของมินทรา เหาะเหิน (2554 : 161) และนิธิยา ทุมโยธา (2554 : 153) พบว่า จากการติดตามและประเมินผลการพัฒนาพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูที่ปรึกษาทุกคนของครูที่ปรึกษา พบว่าครูที่ปรึกษาทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินงานตามขั้นระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมากขึ้นครูที่ปรึกษาได้แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือตรงตามสภาพ ปัญหา และความต้องการ

โรงเรียนขนาดกลางครูมีความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 สาเหตุที่ด้านกระบวนการดำเนินงานเป็นสิ่งที่จำเป็นมากที่สุดของครูในโรงเรียนขนาดกลาง เนื่องมาจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นส่วนที่ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานโดยต้องทำหน้าที่ในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนให้ถูกต้องตามความต้องการ พร้อมทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ และครูที่ปรึกษาต้องส่งต่อนักเรียนในกรณีที่ยากต่อการช่วยเหลือของตน ดังนั้นบทบาทของครูที่ปรึกษาจึงมีหน้าที่ทั้งสองนักเรียนให้มีความรู้และมีความประพฤติที่ดี ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 26) ได้ระบุบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่าต้องดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวทางที่กำหนด ในส่วนของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ พร้อมทั้งพัฒนาตนเองด้านองค์ความรู้ทางจิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา การร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี และการบันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผลรายงานส่งหัวหน้าระดับ

โรงเรียนขนาดใหญ่ครูมีความต้องการจำเป็นด้านการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นลำดับที่ 1 เนื่องมาจากขนาดโรงเรียนใหญ่มีครูจำนวนมาก การสื่อสารวางแผนระบบงานให้ทั่วถึงก็เป็นเรื่องใหญ่เช่นเดียวกัน จึงส่งผลให้การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างมากเพื่อให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาทุกคนได้ปฏิบัติงานให้เป็นแนวทางเดียวกัน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 17) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ มีแนวทาง

ดำเนินงานดังนี้ กำหนดนโยบาย กำหนดวัตถุประสงค์ สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนและบุคคลที่เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดโครงสร้างให้มีแผนงาน โครงการ ปฏิทินการปฏิบัติงานการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามเหมาะสม ประชุมคณะกรรมการและกำหนดเกณฑ์จำแนกกลุ่มนักเรียน ส่งเสริมให้ครูทุกคนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้เพิ่มเติม มีทักษะเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคคลภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ จุลมณฑล (2554 : 64) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการจำเป็นของครูด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงมากในโรงเรียนขนาดกลาง และดูในภาพรวมจะมีค่าสูงกว่าด้านอื่นอย่างมาก

4. เปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในภาพรวม พบว่า ความต้องการจำเป็นของครูโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีความแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางมีความแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้ เพราะโรงเรียนขนาดใหญ่นั้นมีจำนวนนักเรียนที่มาก ประกอบกับมีที่ตั้งอยู่ในชุมชนที่มีผู้อยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก ปัญหาต่างๆ ของนักเรียนก็ย่อมมากขึ้น ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กนั้นมีจำนวนนักเรียนที่น้อย แต่ก็ยังมีปัญหาในเรื่องงบประมาณในการจัดสรรกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน ปัญหาเรื่องครูไม่ครบชั้นก็มีมากเช่นเดียวกัน ไม่ว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ ต่างพบเจอปัญหาทั้งสิ้นจึงทำให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความแตกต่างกัน ตามที่กรมวิชาการ (2545 : 33) ด้วยเหตุนี้จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มากกว่าโรงเรียนที่มีขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนที่น้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของฐานิยา งามศิริ (2553 : 72) ครูที่ปรึกษาที่สังกัดขนาดโรงเรียนต่างกันมีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลวิจัยเปรียบเทียบเป็นรายคู่ยังพบอีกว่า โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนครูน้อยจำนวนนักเรียนก็น้อย ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนครูมากจำนวนนักเรียนก็มาก ทำให้ทิศทางในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติศักดิ์ จุลมณฑล (2554 : 64) ครูที่ปรึกษาที่สังกัดขนาดโรงเรียนต่างกันมีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า ความต้องการจำเป็นของครูโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เพียง 1 คู่ ที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ต่างมีเป้าหมายใน

การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันจึงทำให้ความต้องการจำเป็นของครูที่มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รongรัตน์ ทองมาลา (2558 :78) พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของครูในโรงเรียนขนาดเล็กด้านการดำเนินงานตามกระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุด จึงควรจัดอบรมให้ครูที่ปรึกษาทุกคนเข้าใจในบทบาทหน้าที่การดำเนินงาน โดยเน้นให้เกิดการปฏิบัติเพื่อให้ครูเกิดทักษะและสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง
2. จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของครูในโรงเรียนขนาดกลางด้านการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุด ควรวางแผนกลยุทธ์ โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนให้มีส่วนงานที่ดูแลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน
3. จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ด้านการนิเทศติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุด จึงควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นด้านที่ครูมีความต้องการมากที่สุด อาจมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. โรงเรียนขนาดเล็กควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาแนวทางการส่งเสริมครูที่ปรึกษาตามวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. โรงเรียนขนาดกลางควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. โรงเรียนขนาดใหญ่ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาแบบการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหรือเครื่องมือการประเมินผลตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งโรงเรียนที่ปรึกษาในการศึกษาวิจัยและพัฒนาแนวทางการส่งเสริมครูที่ปรึกษาตามวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหรือเครื่องมือการประเมินผลตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. 2545. **คู่มือครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด.**

กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.

กรมสุขภาพจิต. 2551. **คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1 - ช่วงชั้นที่ 2.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ยูเรนีสอิมเมจกรุ๊ป.

_____. 2554. **คู่มือบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียน.** กรุงเทพฯ : ศูนย์สุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต.

_____. 2558. **รายงานประจำปีกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2558.** กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด งานพิมพ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. **สาระระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.**

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

_____. 2546. **การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

_____. 2547. **การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

_____. 2552. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤตยา บุญวิไล. 2555. “การศึกษาาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเบญจมราชาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์.” **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.** 7(1) : 248-260.

ก้องภพ ยี่หระ. 2550. “พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 6.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.**

กิตติศักดิ์ จุลมณฑล. 2554. “การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1.” **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.**

เกษมสุข อันตระโลก. 2557. “การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสว่างแดนดิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23.” **วิทยานิพนธ์ปริญญา**

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

คมศร วงษ์รักษา. 2540. “การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น.”

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฬามณี เกษสุวรรณ. 2555. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขต

กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา. คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนกนาล กัปตพล. 2550. “ประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนากระบวนการปรับปรุงโรงเรียนหลังการตรวจสอบคุณภาพ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา. คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัชชัย โขมขุมทด. 2557. “การพัฒนาครูในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกรณีศึกษา : โรงเรียนบัวใหญ่พิทยาคม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ฐานิยา งามศิริ. 2553. “การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณปภัช รุ่งโรจน์. 2553. “การบริหารงานวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ดาวรุ่ง อินนอก. 2552. “การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะของข้าราชการครู สาขาช่างอุตสาหกรรมของสถานศึกษากลุ่มภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ทิพวรรณ ประเสริฐอำไพสกุล. 2544. “การเปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นและ

การยอมรับในผลการประเมินของครูคณิตศาสตร์ระหว่างการประเมินความต้องการ

จำเป็นแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นิธิยา ทุมโยธา. 2554. “การพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนหนอง
หมู่วิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 3.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญจันทร์ สีสันต์. 2557. **วิธีวิจัยทางการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : หจก. มีน
เซอร์วิสซัพพลาย.
- ประดับ บุญธรรม. 2551. “ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนที่มีการ
ปฏิบัติที่ดี : พหุกรณีศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยการศึกษา.
คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยมาภรณ์ โชคอวยชัย. 2540. “การเปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นระหว่าง
วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่ต่างกันโดยใช้เครื่องมือการประเมินความต้องการจำเป็น
ที่มีการตอบสนองเดียว.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะพร ป้อมเกษมศรี. 2550. “โมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยการศึกษา. คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณี ลีกิจวัฒน์. 2554. **วิธีการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ภูมินทร นาวาพานิช. 2555. “สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านปกครองของ
โรงเรียนวัดกระจำพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตธนบุรี.” วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทาง
การศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 7(1) : 477-491.
- มนทิรา เทาะเหิน. 2554. “การพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน
บ้านโพนบกหนองผือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต
2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- มรกต พิเชฐไพศาล. 2557. “ประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมการใช้แท็บเล็ตเพื่อการ
เรียนการสอนของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา วิทยาศาสตร์(คอมพิวเตอร์). คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เรืองยศ อุตตราศาสตร์. 2546. “การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โรงเรียนนราสิกขาลัย. 2555. **การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. [Online]. เข้าถึง
ได้จาก : <http://www.ns.ac.th/index.php/2017-06-18-03-23/category>.

- วนิดา ชนินทุททวงศ์, บรรณาธิการ. 2551. **คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3-4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- วันชาติ แก้วปาน. 2557. “ประเมินความต้องการจำเป็นของการปฏิบัติงานของนักจิตวิทยา อำเภอชุมพวงจังหวัดนครราชสีมา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วันเพ็ญ เนตรประไพ. 2553. “ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจิตร ศรีสะอาด. 2525. “หลักและวิธีการในการประเมินการสอน.” หน้า 8 – 21. ใน **การประเมินการสอนระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน. 2558. **แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อเด็กก้าวพลาด**. กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สมศักดิ์ สุทธิบุตร. 2557. “สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547. **แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. 2547. **คู่มือวิทยากรเครือข่ายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. 2552. **สภาพความสำเร็จและแนวทางเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. 2559ก. **คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2560**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. 2559ข. **ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553. **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2552-2559)**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้คิดเป็นสิ่งที่น่า และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
สุนันทา ชัยสิทธิ์ดำรง. 2550. “การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวัฏจักรคุณภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2.” ค้นคว้าอิสระ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุนันทา ประทุมรัตน์. 2553. “พัฒนาครูด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านม่วง จังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุรียา ฮ่องเสนาะ. 2558. **ปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก.** [Online]. เข้าถึงได้จาก :

<https://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2558/hi2558-106.pdf>.

สุวิมล ว่องวานิช. 2550. **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แสงระวี วงษ์กาไชย. 2557. “การประเมินความต้องการฝึกอบรมของบุคลากรต่อการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (คอมพิวเตอร์). คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

อภิวันทนา แสนทวี. 2551. “คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนโคกสลุงวิทยา จังหวัดลพบุรี.” สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อร่าม เสือเดช. 2549. “คู่มือการดำเนินงานตามกระบวนการในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดช้างเผือก.” สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาสณี นิสาล๊ะ. 2555. “การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแย้จากวิชานุสรณ์ สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร.” ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการการประเมินศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Jabulani, A. Muchado. 2003. “An Investigation of the Perceived Needs for School Counseling Service in Primary and Secondary in Botswana,” **Dissertation Abstracts International.** 63(8) : 2800 – A.

Jane, Gunderson. 2000. “Family Group Conference : An Innovative Approach to Truancy in School : A Case Study.” Doctor of Education. University of Southern California.

Kaufman, R. 1977. “A possible taxonomy of needs assessments.” **Educational Technology.** 17(11) : 60 – 64.

Kaufman, R. and English, F.W. 1981. **Needs Assessment Concept and Application.** 2nd Ed. United States of America : Educational Technology.

M.S. Dlamini and M.P. Dlamini. 2004. **Factons Related to Student Unrest in**

Swaziland high school as perceived by head – teachers and students.

[online]. Available : <http://www.ciot.org/tootkits/employment/bresee/banking-system.html>.

- Raymond, Paz Enciso. 2001. “Perceptions of Student Discipline : Viewpoints of Students, Teacher and Administrators,” **Masters Abstracts International**. 39(4) : 961.
- Stacey, Anita Gaenzle. 2012. “An Investigation of school counselors’ efforts to serve students who are homeless : The role of perceived knowledge, preparation, advocacy role, and self-efficacy to their involvement in recommended interventions and partnership practices.” Doctor of Philosophy, University of Maryland.
- Witkin, B.R. 1984. **Assessing needs in education and social program**. 1st Ed. San Francisco : Jossey - Boss Publishers.
- Witkin, B.R. and Altschuld, J.W. 1995. “Planning and Conducting Needs Assessment : A Practical Guide.” Thousand Oaks. **New Delhi : Sage Publications**. pp. 302.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๐๙๕ /2561

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบสำรอง ของนางสาวสุภัทษร พงษ์อุทธา

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวสุภัทษร พงษ์อุทธา รหัสประจำตัว 58603048
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมี
ประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปรึกษาและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปริยาภรณ์	ตั้งคุณานันต์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
อ.ดร.อำภาพรรณ	ตันตินาครกุล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

อ.ดร.ราชันย์	บุญธิมา	ประธานกรรมการภายนอก
รศ.ดร.ปริยาภรณ์	ตั้งคุณานันต์	กรรมการ
อ.ดร.อำภาพรรณ	ตันตินาครกุล	กรรมการ
รศ.ดร.กาญจนา	บุญภักดี	กรรมการ
ผศ.ดร.บุญจันทร์	สีสันต์	กรรมการ

3. คณะกรรมการสอบสำรอง

อ.ดร.ณรงค์	พิมพ์สาร	กรรมการ	(อาจารย์บัณฑิตพิเศษ)
รศ.ดร.ไพฑูริย์	พิมพ์ดี	กรรมการ	(อาจารย์บัณฑิตประจำ)

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2561

(รองศาสตราจารย์ ดร.กิติพงศ์ มะโน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา **คอมพิวตี** ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีก้นำไปใช้

ประกาศคณะกรรมการคุศศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการคุศศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรคุศศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2561 ให้ดำเนินการดังนี้

นางสาวสุภักขร พงษ์อุตทา รหัสประจำตัว 58603048 ให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (Needs Assessment of Teachers Towards the Student Care System under the Secondary Educational Service Area Office 6) โดยมี รศ.ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ อ.ดร.อำภาพรรณ ตันตินาครกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. 2561

(รองศาสตราจารย์ ดร.กิติพงศ์ มะโน)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2732

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

10 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวสุภัทษร พงษ์อุทธา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6” โดยมี รศ.ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อำภาพรณ ตันตินาครกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบสอบถามนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ นางสาวสุภัทษร พงษ์อุทธา มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02-329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 095-165-6430

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/ 3137

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วยนางสาวสุภักษร พงษ์อุทธา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖” โดยมี รศ.ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อำภาพรณ ตันตินาครกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวสุภักษร พงษ์อุทธา ทดลองใช้
แบบสอบถามกับครู ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๙-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๙๒

โทรสาร. ๐๒-๓๒๙-๘๔๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร.๐๙๕-๑๖๘-๖๔๓๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/ 3188

คณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๑๒ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวสุภักษร พงษ์อุตทา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖” โดยมี รศ.ดร.บริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อำภาพรณ ดันดินนครกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับ
อนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและ
เทคโนโลยี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวสุภักษร พงษ์อุตทา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้
แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Smr Abw

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๔-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๙๒

โทรสาร. ๐๒- ๓๒๔-๘๔๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร.๐๙๕-๑๖๓-๖๔๓๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง

1. โรงเรียนของท่านอยู่ในจังหวัดใด

จังหวัดฉะเชิงเทรา
  จังหวัดสมุทรปราการ
2. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงาน

โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1 - 499 คน)
 โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500 - 1,499 คน)
 โรงเรียนขนาดใหญ่จนถึงใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 1,500 คน ขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความของแบบสอบถามแต่ละข้อแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ทั้งในช่องสภาพการรับรู้ที่เป็นจริงและสภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีการรับรู้ที่เป็นจริงมากที่สุด/มีการรับรู้ที่คาดหวังมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการรับรู้ที่เป็นจริงมาก/มีการรับรู้ที่คาดหวังมาก
3	หมายถึง	มีการรับรู้ที่เป็นจริงปานกลาง/มีการรับรู้ที่คาดหวังปานกลาง
2	หมายถึง	มีการรับรู้ที่เป็นจริงน้อย/มีการรับรู้ที่คาดหวังน้อย
1	หมายถึง	มีการรับรู้ที่เป็นจริงน้อยที่สุด/มีการรับรู้ที่คาดหวังน้อยที่สุด

สภาพการรับรู้ที่เป็นจริงของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การรับรู้เรื่องราว เหตุการณ์ ดำเนินงานจริงของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สภาพการรับรู้ที่คาดหวังของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การคาดการณ์หรือความต้องการของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	สภาพการรับรู้ของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง					สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1	การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการศึกษาสภาพปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนเพื่อจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน											
2	มีการวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพของโรงเรียนในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน											
3	มีการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชน											
4	มีการกำหนดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน											
5	โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนกำหนดให้มีส่วนงานที่ดูแลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน											
6	กำหนดแผนงานและโครงการที่สนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน											
7	จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับโรงเรียน											
8	จัดทำสื่อ/นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน											
9	กระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล											

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อาจเผยแพร่ให้ผู้อื่นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6

ที่	สภาพการรับรู้ของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง					สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
10	โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคล										
11	โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล										
12	โรงเรียนรวบรวมข้อมูลด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคล										
13	โรงเรียนจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน										
14	การคัดกรองนักเรียน โรงเรียนมีเกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน										
15	เกณฑ์การจำแนกคัดกรองนักเรียนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง										
16	โรงเรียนมีแบบบันทึกการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และเป็นห้องเรียน										
17	โรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา										
18	โรงเรียนมีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคน										
19	การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพมากขึ้น										

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ไม่อาจเผยแพร่ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่	สภาพการรับรู้ของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง					สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
20	มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง										
21	มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต										
22	มีการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างเหมาะสม										
23	การป้องกันและแก้ไขปัญหา โรงเรียนดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน										
24	โรงเรียนดูแลเอาใจใส่ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา อย่างใกล้ชิด โดยการส่งเสริมให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง										
25	โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล										
26	ครูมีทักษะในการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหата่างๆแก่นักเรียน										
27	ครูให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียนกรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน										
28	โรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหของนักเรียน										
29	การส่งต่อ ครูมีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนดำเนินการส่งต่อนักเรียน										

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่	สภาพการรับรู้ของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6	สภาพการรับรู้ที่เป็นจริง					สภาพการรับรู้ที่คาดหวัง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
30	ครูที่ปรึกษาพิจารณาข้อมูลนักเรียนแล้วส่งต่อไปยังบุคคลหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน										
31	ครูมีการสรุปข้อมูลและวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาก่อนส่งต่อนักเรียน										
32	ครูมีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก										
33	ครูมีการติดตามผลการช่วยเหลือของนักเรียนที่ส่งต่อแล้วอย่างสม่ำเสมอ										
34	การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน										
35	การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูส่งเสริมให้ได้ข้อมูลความรู้หรือเทคนิควิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน										
36	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง										
37	โรงเรียนนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ										

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ไม่อาจเผยแพร่ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถามในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเนื้อหา กับแบบสอบถาม
ที่ใช้ในการวิจัย

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
27	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวสุภัทษร พงษ์อุดทา
วัน-เดือน-ปีเกิด	31 พฤษภาคม 2534
สถานที่เกิด	จังหวัดชัยภูมิ
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 255 หมู่ 12 ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2556 สำเร็จการศึกษาครุศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ปีการศึกษา 2562 สำเร็จการศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประวัติการทำงาน	รับราชการครู สอนวิชาคณิตศาสตร์ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ฉะเชิงเทรา พ.ศ. 2557 – ปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้